

Grimstad Kommune
V/politisk sekretariat og gruppelederne
Pb. 123,
4878 Grimstad

Bergen, den 22. juni 2017

e-post: Eriksen@guideadvokat.no

Oppdragsnr: BE – 57.

Direkte telefon: 55 23 98 80

Ansv.: Advokat Birthe Eriksen

RAGNAR THEIS HOLVIK – KRAV OM ERSTATNING/OPPREISNINGSERSTATNING SOM FØLGE AV ULOVLIG GJENGJELDelse VED VARSLING – ARBEIDSMILJØLOVEN §§ 2-5 JF. 2-4

1. INNLEDNING – SAKENS BAKGRUNN

Undertegnede representerer Ragnar T. Holvik i denne saken som gjelder fremsettelse av krav om erstatning/oppreisningserstatning som følge av *ulovlig gjengjeldelse* ved varsling i henhold til arbeidsmiljøloven §§ 2-5 jf. 2-4. Han er p.t. sykemeldt fra sin stilling som spesialrådgiver for rådmannen, og sykemeldingen er relatert til hans arbeidsforhold. Saken er også belastende for hans nærmeste familie.

Holviks arbeidsgiver er Grimstad kommune. Dette brevet sendes og kravet fremsettes overfor gruppelederne til de politiske partiene i Grimstad Kommunestyre, da *både* den øverste administrasjonen *og* den øverste politiske ledelse, anses *inhabile* i forhold til ulike deler av sakskomplekset, jf. forvaltningsloven § 6 første ledd a), annet og tredje ledd. Vår vurdering er da at

disse da må regnes som inhabile i forhold til hele det sakskomplekset som danner grunnlag for det aktuelle kravet.

Det legges dermed til grunn at Kommunestyret må etablere en midlertidig organisering som kan sikre en habil, objektiv/uavhengig og forsvarlig saksbehandling av det krav som herved fremsettes, og informere undertegnede om denne ordningen så snart dette spørsmålet er avklart. Det vises som eksempel til tilsvarende situasjon i Fredrikstad Kommune hvor det blant annet er oppnevnt en *setterådmann* med ansvar for saksbehandlingen av saker knyttet til påstander/krav som følge av ulovlig gjengjeldelse i en sak om alvorlige lovbrudd.

I det følgende vil det først redegjøres nærmere for de kritikkverdige forhold Holviks varsler omhandler, deres art og karakter. Bakgrunnen for dette, er at det i henhold til empirisk forskning ikke er irrelevant hvilke typer kritikkverdige forhold et varsel omhandler og hvor disse er forankret i en organisasjon.¹ Dette er forhold som er direkte koblet til risikoen for gjengjeldelse, herunder omfanget og alvorligheten av denne. Slik kunnskap bidrar til å bedre forstå sammenhengen mellom Holviks varsel og den behandlingen han opplever i ettertid.

Det vil dernest redegjøres nærmere for den konkrete behandling/de handlinger som påberopes som ulovlige gjengjeldeshandlinger, jf. arbeidsmiljøloven § 2-5. Den behandlingen Holvik er utsatt for, må ses i sammenheng – i forhold til det mønsteret som ofte går igjen i tilsvarende saker.

Deretter gis det en rettslig vurdering av saken, herunder de anførsler Holviks krav om erstatning/oppreisningserstatning bygger på.

Avslutningsvis inviteres det til en videre gjenopprettende dialog om Holviks arbeidsforhold og rolle i Grimstad kommune for fremtiden.

Slik situasjonen nå har utviklet seg for ham som varsler i langvarig sykemelding, er det kritisk at saken nå løftes til et spor og nivå hvor lovgiver forutsetter at den både *må* og *skal* håndteres. I tillegg til det spesifikke varslervernet, vises det her også til arbeidsgivers alminnelige, ulovfestede omsorgsplikt.

Det understrekes på vegne av Holvik, at hans håp er å etablere en konstruktiv og lærende dialog med kommunen som *både* arbeidsgiver og som lokalpolitisk organ som forvalter av innbyggernes felles interesser. Det er interessene til *fellesskapet* som hele tiden har vært motiverende for Holvik i hans rolle som varsler, både i denne og i tidligere saker. Det minnes om at arbeidsgiver i en tidligere sak, hvor Holvik ble fjernet som barnas representant, måtte gjenopprette sin rettsstridige behandling av Holvik. Som del av sitt ansvar for å ivareta barn og unges interesser, varslet Holvik den gangen om ulovlige og kritikkverdige forhold i kommunen. Fylkesmannen i Aust-Agder grep som kjent inn i flere saker (2000-2003) og opphevet kommunens vedtak etter mottak av varsler fra Barnas representant. I motsetning til kommunens administrasjon, mottok for eksempel ikke Barnas representant kritikk i forbindelse med kontrollutvalgets gransking av den såkalte Jappa-saken i 2001.

Det forhold at arbeidsgiver nå synes å gjenta det samme mønsteret som Holvik allerede er utsatt for en gang tidligere, utgjør en tilleggsdimensjon som gjør denne saken spesielt alvorlig. Arbeidsgiver burde hatt klar oppfordring til å trå særlig varsomt i en sak som innebærer risiko for en tilsvarende

¹ Se blant annet Bjørkelo, B. i Eriksen, B. (red.): «Å bekjempe et samfunnsønde», s. 132-155, særlig på s. 147-152.

situasjon overfor samme arbeidstaker som utelukkende bruker sin varslingsrett- og plikt for å ivareta sentrale samfunnsinteresser.

2. HOLVIKS VARSLING OM ALVORLIGE KRITIKKVERDIGE FORHOLD I GRIMSTAD KOMMUNE

2.1 Innledning

Det tas utgangspunkt i – og legges til grunn i det følgende - at arbeidsgiver ikke bestrider at Holvik varslet om alvorlige *kritikkverdige forhold*, jf. arbeidsmiljøloven § 2-4(1) i den såkalte «helsekjøpssaken» og at fremgangsmåten ved hans varslingsprosess har blitt ansett som «forsvarlig» i henhold til § 2-4(2) første punktum. Det har i kjølvannet av Holviks varslingsprosess stadig fremkommet nye opplysninger som bidrar til å styrke legitimiteten til hans varsler. På bakgrunn av blant annet den nye vurderingen av adgangen til innsyn i ansattes e-post i kommunen, antas det at denne prosessen ennå ikke er avsluttet.

Som nevnt ovenfor, under punkt 2, er det likevel behov for å gå noe nærmere inn på både varselets art og omfang, samt Holviks varslingsprosess. Med begrepet varslingsprosess, menes at Holviks varslingsprosess ikke består av en enkelt ytring til en enkelt mottaker, men av flere ytringer til ulike mottakere, som følge av at han ikke opplevde å nå frem i første omgang. Både organisasjonspsykologisk forskning og forarbeidene til den nye, svenske varslingsloven², tar utgangspunkt i at det normale, nettopp er at varslingsprosessen finner sted gjennom en slik prosess over tid, hvor videre varslingsprosess til høyere nivå internt eller eksternt, avhenger av hvilke reaksjoner arbeidstaker som varsler, opplever. Det gjelder både hvordan varselet blir håndtert og hvordan varsleren ivaretas.

2.2 De kritikkverdige forholdene varselet gjaldt

Holvik varsel omhandlet ulovlige anskaffelser av helsetjenester for ca. 100 millioner kroner i perioden 2012-2016. Det var tale om direkteanskaffelser – uten rammeavtaler. Når det gjaldt en av disse leverandørene – firmaet «Farm in action (FIA), hjemmehørende i Grimstad, er eier av firmaet svigerinne til assisterende kommunalsjef for helse- og omsorg – sektoren som var kjøper/bestiller av de aktuelle tjenestene. FIA fikk sine første klienter i mai/juni 2012, tjenester kjøpt av Grimstad kommune. Siden 2012 har FIA fakturert tjenester for over 30 millioner kroner fra Grimstad kommune, altså basert på ulovlige kontrakter.

Første varsel

Varselet er knyttet til sak i kontrollutvalget (KU) av 14.10.15 om: «Orientering om kjøp av helsetjenester» som ble tatt «til orientering» i Kontrollutvalget.

Holvik fikk kjennskap til de faktiske forhold i mars 2016 og kontaktet etter kort tid leder av KU og orienterte vedkommende om saken muntlig. Saksforholdet ble angitt som mulige ulovlige innkjøp for 50-100 millioner, herunder mulig korrupsjon.³ Saksforholdet ble opplyst å være ukjent for leder av KU.

² Lag om visseblåsning. I kraft 1. januar 2017.

³ Det detaljerte innholdet i Første varsel, fremkommer av varslingsbrev av 12. februar 2017 til medlemmene i Grimstad kommunestyre.

Et skriftlig varsel (i form av en PP-presentasjon) ble utarbeidet av Holvik og den ble gjennomgått med kontrollutvalgets leder, leder av Aust-Agder revisjon IKS og kontrollutvalgets sekretær i et møte den 19. april 2016. I møtet ble dessuten Holvik lovet *full konfidensialitet*.

Det bemerkes her at det var begrepet anonymitet som ble benyttet. I realiteten innebærer dette i denne saken en forsikring om full konfidensialitet i henhold til reglene i personopplysningsloven med forskrift. Det er aldri tale om anonymitet så lenge varslingsmottaker er kjent med varslersens identitet, men plikter altså å holde denne skjult overfor andre.

Som følge av varselet, fattet KU følgende vedtak:

«Kontrollutvalget ber revisjonen innhente en oversikt over de største leverandørene med underliggende avtaler fra de siste tre årene og vurdere anskaffelsesprosedyrene sett i lys av regelverket om offentlige anskaffelser.»

Revisjonen viste at varselet var høyst betimelig. Den dokumenterte at det i det aktuelle tidsrommet revisjonen gjaldt, var gjort ulovlige direktekjøp for 68 millioner fra 8 firma, herunder fra FIA for 20 millioner. Revisjonsrapporten bekrefter dermed hovedinnholdet i varselet ved at den slår fast at det:

«...er en gjennomgående mangel på dokumentasjon på etterlevelse av lov om offentlige anskaffelser med forskrifter og Grimstad kommune sitt eget innkjøpsreglement».

KU behandlet revisjonens rapport den 8. juni 2016. Kommunestyret behandlet 20. juni 2016 sak: *«Kjøp av tjenester i helse- og omsorgssektoren»*. Den vedtok i den forbindelse å gjennomføre en ekstern granskning. Arbeidet skulle ledes av en prosjektgruppe utgått fra KU, supplert med leder av Aust-Agder revisjon IKS og KU sin sekretær.

I september 2016 ble BDO valgt som ekstern gransker med økonomisk ramme på kr. 400 000,-. BDO ber KU i begynnelsen av november om en utvidet ramme for å jobbe mer med tre spesifikke spørsmål i saken. KU sa da nei, under henvisning til fremdriftsplanen.

I begynnelsen av desember 2016 legger BDO frem sin rapport. I rapporten bekreftes omfattende brudd på regelverk og normer knyttet til lov om offentlige anskaffelser. Det ble dessuten påpekt svak/dårlig ledelse, svakheter knyttet til ytringskultur og varsling, manglende dokumenter m.v.

Kommunestyret behandlet den eksterne granskningsrapporten den 30.01.17. Her ble det truffet et omfattende enstemmig vedtak om den videre håndteringen av saken. En rekke del-forslag stemmes imidlertid ned med 18 mot 17 stemmer. I realiteten er situasjonen slik at mindretallet ønsker mer granskning, herunder gjennomgang av e-postkonti tilhørende sentrale personer og mer omfattende tiltak.

Andre varsel

I et fire siders notat av 12. februar 2017, varslet Holvik åpent til kommunestyrets medlemmer. Vedlagt brevet, lå PP-presentasjonen som Holvik benyttet allerede i varslingsmøtet med leder av KU m.fl. den 19. april 2016. Varselet ble behørig omtalt i både Grimstad Adressetidende og Agderposten. Avisene valgte å trykke brevet i sin helhet på avisenes reportasjesider.

Utover vinteren/våren 2017 har det pågått en politisk dragkamp om åpning av e-poster – en kamp som av mange oppfattes som en kamp om hvorvidt det foreligger en reell vilje til å komme til bunns i sakens realiteter. Etter at en rapport fra Kluge Advokatfirma konkluderte med manglende rettsgrunnlag for å foreta innsyn i ansattes e-poster, har nylig Thommessen advokatfirma kommet til motsatt konklusjon. I kommunestyret den 19. juni 2017, fattet et solid flertall vedtak om å foreta innsyn i ansattes e-post som et ledd i den videre granskningen av de faktiske forhold.

Det har for øvrig vært et betydelig antall artikler i media om saken. Det er tale om ulike typer dekning, noe det vil vendes tilbake til i det følgende.

3. GJENGJELDelse MOT HOLVIKS SOM FØLGE AV HANS VARSLING

3.1 Innledning: Mønsteret ved ulovlig gjengjeldelse

En varsler som frembringer alvorlig kritikk, kan bli møtt med ulike former for reaksjoner. Slike reaksjoner kan variere i intensitet og alvor, noe som kan henge sammen med hvor arbeidstaker som varsler befinner seg i en varslingsprosess. Forskning underbygger også at den risikoen for gjengjeldelse en varsler utsettes for, påvirkes av alvor i det kritikkverdige forholdet og ikke minst hvor det er forankret i organisasjonen. Dette er kunnskap som det er relevant å vurdere de påberopte gjengjeldeshandlingene i denne saken i lys av, og ikke minst bevisene for disse.

Under enhver omstendighet må de ulike reaksjonene/manglende handling ses i sammenheng. Negative reaksjoner blir som regel rettet mot to ulike «nivå»: 1) Undergraving av varslersens posisjon/troverdighet og/eller 2) for å pulverisere varslersens budskap.⁴ Det vil redegjøres for de ulike reaksjonene Holvik så langt er møtt med i det følgende. Både hver for seg – og ikke minst samlet, representerer sanksjoneringen av Holvik en så tøff og alvorlig påkjenning at den så langt har ført til langvarig sykemelding.

Innledningsvis bemerkes det at arbeidsgiver aldri på noe tidspunkt har gjennomført noen form for *risikovurdering* knyttet til hans utsatte situasjon som varsler om mulig alvorlig økonomisk kriminalitet, altså i en situasjon da hans varsel *kan* representere en alvorlig trussel mot illegitime interesser med tilsvarende risiko for gjengjeldelse. Det vises her til redegjørelsen ovenfor i avsnitt 2 samt den rettslige redegjørelsen for hvilke kritikkverdige forhold denne saken omhandler i avsnitt 4.3 nedenfor.

3.2 Ignorering

Siden Holvik opptrådte som varsler og dermed utløste det særskilte varslervernet, jf. aml. §§ 2-5 jf. 2-4, er det ikke gjennomført noen formell risikovurdering av hans situasjon. Han har heller ikke opplevd noen form for tiltak fra arbeidsgivers side som er forankret i arbeidsgivers omsorgsplikt eller sikring av varslervernet hans for øvrig. Han har snarere opplevd at ordfører/varaordfører har trukket seg unna. Han blir ikke kontaktet av noen av disse personene, eller representanter for disse, for oppfølging og ivaretagelse. Dessuten har den jevnlige, naturlige kontakten som har vært vanlig mellom partene tidligere, opphørt. Holviks varslerbrev til Kommunestyret i februar er ikke besvart og det er heller ikke

⁴ Se The Government accountability Project (2011): «The Corporate Whistleblower's survival Guide» s. 19-40.

behandlet av kommunestyret eller lagt ut på kommunens nettportal med informasjon relatert til «Innkjøpssaken i Grimstad kommune».

Den rene rettspålagte oppfølgingen av Holvik som sykemeldt, er ivaretatt, men Holvik opplever ingen ivaretagelse av seg som varsler. Holvik har etterspurt aktiv anerkjennelse og markering av holdning i forhold til utstøting, men det er ingen respons. Holvik har fortalt rådmannen om andre varsler og kritikkverdige forhold, men opplever ingen respons i forhold til dette heller. Holvik får høre at han er velkommen tilbake på jobb, men opplever i praksis utstøting. Slik dobbeltkommunikasjonen er helseskadelig for ham.

3.3 Avvisning

Sentrale representanter for Grimstad kommune utøver avvisning overfor Holvik i form av blant annet uttalelser i media. Uttalelsene er samlet av en slik art at de både bidrar til ufarliggjøre/underdrive/pulverisere alvoret i hans varsler samt til å undergrave Holviks rolle og autoritet som fagperson. Uttalelsene er også blottet for enhver anerkjennelse, både i forhold til alvoret i varslingen og for den viktige rollen Holvik har påtatt seg som varsler i denne alvorlige saken. Dette, til tross for at de alvorlige forholdene Holvik varslet om, omfattes av ordførerens og rådmannens sentrale ansvar.

Følgende *eksempler* fremsettes herved for å underbygge påstanden om at Holvik utsettes for avvisning fra kommunens side:

14. februar 2017: Grimstad Adressetidende – Rådmannens uttalelser:

1) *Rådmann Tone Marie Nybø Solheim kjenner seg ikke igjen i Ragnar Holviks beskrivelser av kommunen, og i hvert fall ikke av at det skal være en terrorbalanse der ledere dekker over hverandre.*

2) *Innholdet i brevet (se pkt. 2.2 ovenfor om andre varsel, red.anm.) må han selv stå inne for. Det er jo hans opplevelser og hans oppfatninger av denne saken, og det må han svare for, sier hun.*

-Så du kjenner deg ikke igjen i beskrivelsen han gir av kommunen (Grimstad Adressetidende spør)?

3) *Nei, det gjør jeg ikke, men nå har jeg bare fire måneders fartstid her i kommunen, og han snakker om mange år. Jeg kan ikke svare for det som har vært, men det jeg ser nå, sier Nybø Solheim.*

4) *Rådmann Tone Marie Nybø Solheim er enig med Holvik at han hadde en plikt til å varsle når man mente at han satt på informasjon som han mente var om kritikkverdige forhold..*

-Er du enig i hans vurdering her, at denne saken bare avdekker et isfjell av de utfordringene kommunen står i? (Grimstad Adressetidende)

5) *Jeg har ikke samme oppfatningen som han her, nei. Jeg har prøvd å forstå hva som ligger i dette, men jeg har foreløpig ikke observert det sammen, nei, sier rådmannen.*

-Ragnar Holvik skriver også i brevet at han, i en annen sak for ikke særlig lenge siden, selv opplevde alvorlige negative sanksjoner som uthenging som varsler, utfrysning og fratakelse av arbeidsoppgaver som følge av varsel om alvorlige, kritikkverdige forhold? Stemmer det at han ble fratatt arbeidsoppgaver etter å ha varslet om alvorlige kritikkverdige forhold? (Grimstad Adressetidende)

6) *Det kjenner jeg ikke til. Nå skal jeg ha et møte med ham på fredag og da kan det hende han vil fortelle hva dette er. Jeg kan ikke hvert fall ikke utdype dette da jeg ikke vet hva det er, sier hun.*

-Holvik mener at en av mange utfordringer kommunen har, er at ledere dekker over hverandres kritikkverdige forhold og kaller det terrorbalanse. Stemmer det at det er terrorbalanse i kommunen? (Grimstad Adressetidende).

7) *Nei, svarer hun kontant.*

-Ikke i det hele tatt? (Grimstad Adressetidende).

8) *Nei, terrorbalanse er et veldig kraftfullt uttrykk som jeg ikke kan bruke, sier rådmannen.*

-Hva er mer passende da? (Grimstad Adressetidende).

9) *Jeg kjenner ikke dette igjen. Jeg treffer kommunens ledere minst en gang i måneden, og de jeg treffer yter stor innsats. Dette kjenner jeg derfor ikke igjen, sier Tone Marie Nybø Solheim.*

Kommentar: Rådmannen svarer til dels på helt andre ting enn det som er essensen i journalistens spørsmål. Innholdet i journalistens alvorlige spørsmål avvises og tas standpunkt til uten at det tas forbehold om å undersøke realitetene i saken.

14. februar 2017: Grimstad Adressetidende – Ordførerens uttalelser:

-Ordfører Kjetil Glimsdal (krf.) håper det at Ragnar Holvik nå står frem som varsler i denne saken kan gi ham ro. (Grimstad Adressetidende).

1) *Jeg håper det betyr at han får den lettelsen som han ønsket å få. Jeg har forståelse for at det kan være tungt og krevende å gå med en slik sak lenge, så jeg håper dette har en god effekt for ham. For øvrig er det ikke så mye nytt i dette sammenlignet med det vi har kjent til fra før, sier han.*

-Hva synes du om innholdet i brevet?

2) *Det er jo en del opplysninger som er kjent. Så er det noen vurderinger og synspunkter som er hans. Det må han få gi uttrykk for og må stå for hans regning. Nå er det ikke alt jeg er helt enig med ham i, og jeg synes for eksempel han kunne ha tatt en prat med sin rådmann direkte før han varslet andre. Det er min vurdering, og det hadde jeg ønsket av min rådgiver hvis jeg hadde vært i samme situasjon. Nå er det ikke noe krav om det for å være varsler, men jeg hadde som sagt foretrukket det selv, sier han.*

3) *Så synes jeg også at det er litt rart at ikke forholdene han beskriver har blitt kjent og varslet om tidligere. Særlig hvis det er så åpenbare ting som skal ha skjedd, sier han.*

-Heller ikke ordføreren er noe begeistret over Holviks påstand om at det er en terrorbalanse blant ledere i kommunen. (Grimstad Adressetidende).

4) *Nei, dette er hans opplevelser og vurderinger og må stå for hans regning. Jeg kjenner ikke til at situasjonen er slik at jeg ville brukt et slikt ord, sier han.*

-Hva synes du om å få et slikt stempel på organisasjonen?

5) Det er jo ikke noe hyggelig i det hele tatt at noen bruker eller opplever det slik, men jeg tror jo at bildet er mye mer nyansert enn det han gir uttrykk for her, sier Kjetil Glimsdal.

Kommentar: Med unntak av en kort kommentar om at ordføreren har forståelse for at det kan være tungt for Holvik å gå med en slik sak lenge, antydes det at han kan kritiseres for måten han varsles på, og at det ikke er grunnlag for varselet da det ikke innebærer noe nytt. Holviks varsel undergraves dessuten med insinuerende av at det ikke kan være så alvorlig når ingen andre har varslet om det tidligere.

Den ultimate avvisningen ligger i den distanseringen fra varselet som gjøres av både ordføreren og rådmannen. De reduserer varsler om konkrete, objektive forhold og om organisasjonskulturen i kommunen som kan være relevant for å forstå, både det som har skjedd og reaksjonene overfor varsleren og hans varsler, til Holviks subjektive vurderinger. Det gjøres ved å blant annet vise til: «*hans opplevelser og vurderinger*» og «*må stå for hans regning*». Slike uttalelser bidrar til å undergrave Holviks troverdighet og autoritet, fremfor å søke etter forklaringer knyttet til forhold i kommunen. Fokus er ikke hvilken prosess kommunen har på å komme til bunns i saken.

Avvisningene blir ytterligere mer alvorlig når det ses hen til at det er tale om varsler om særdeles alvorlige forhold (se avsnitt 4.3) fra rådmannens egen spesialrådgiver, altså kommunens øverste rådgiver, kommunens skriver av kommuneplanens samfunnsdel og utreder på kommunestruktur og regionale spørsmål mv., med 27 års fartstid i organisasjonen, hvorav 25 av disse årene i stab på kommunalsjefs- og rådmannsnivå.

Det fremstår også særdeles spesielt at en ny rådmann, som vinteren 2017 ikke har vært i kommunen mer enn ca. fire mnd., velger å innta en så nedlatende holdning til sin egen rådgiver, fremfor å forholde seg objektivt og avventende til det alvorlige innholdet i hans varsler.

Det er grunn til å frykte at denne type uttalelser fra kommunens øverste ledelse, også bidro til å legge til rette for – og legitimere de negative reaksjonene som Holvik etter hvert opplever mot seg på Facebook fra ansatte og ledere på rådhuset – og som det heller ikke settes inn noen form for tiltak mot for å beskytte Holvik. Dette er det redegjort for nedenfor under avsnitt 3.4.3.

3.4 Direkte sanksjonering

3.4.1 Innledende kommentarer

En gjengjeldelsesprosess overfor en varsler inneholder som regel en rekke mekanismer/strategier. En utfordring er ofte at noen av disse kan være både forsettlige og ubevisste. Man er ikke alltid bevisst hvorfor man reagerer overfor en varsler slik man gjør – utover det å avvise eller skyve bort noe ubehagelig. Basert på arten av de gjengjeldeshandlinger Holvik opplever, synes disse å omfatte begge deler. Som det fremgår ovenfor, opplever Holvik både ignorering, avvisning, men også mer alvorlig og direkte sanksjonering som det vil bli redegjort for i det følgende.

Identifikasjonen av de konkrete typene gjengjeldeshandlinger/mekanismer bygger i stor grad på amerikansk forskning som deler disse inn i slike som enten bidrar til undergraving av varslernes troverdighet, eller pulverisering av hans budskap/varsler. Flere av de som benyttes overfor Holvik er egnet til begge deler. Det gjelder blant annet for de eksemplene på ignorering og avvisning som det er redegjort for ovenfor.

3.4.2 Brudd på rettsplikt/løfte om konfidensialitet

Bruddet på Holviks rett til konfidensialitet omkring hans identitet som varsler, er en alvorlig sanksjon i strid med både personopplysningsloven/personopplysningsforskriften og klar avtale mellom Holvik og sentrale representanter for arbeidsgiver (kontrollutvalget og revisjonen) i det såkalte «varslingsmøtet» den 19. april 2016. Løftet gjaldt både informasjon om Holviks identitet samt informasjon om at det var en varsler i saken. Det ble tatt slike forholdsregler på møtet at verken kontrollutvalget/revisjonen en gang fikk beholde den PP-presentasjonen Holvik holdt for dem om innholdet i sitt varsel.

Det er verdt å merke at deltakerne i dette møtet faktisk foretok en innledende risikovurdering (dog uformell), av hvilken risiko Holvik løp, fra både organisasjonen (ledere og ansatte i Grimstad kommune) og fra lokalsamfunnet. I tillegg var anonymitet viktig for Holviks ønske/behov for å også kunne beskytte interne kilder.

Personvernbruddet overfor Holvik som varsler, finner altså sted *til tross* for en forutgående, *faktisk anerkjennelse* av konkrete risikoforhold. Rettsbruddet utgjør dermed en alvorlig gjengjeldeshandling i seg selv, men inngår også som ledd i den gjengjeldelses- og utstøtelsesprosessen han for øvrig utsettes for.

Alvorligheten i rettsbruddet underbygges videre av at Holviks identitet og informasjonen faktisk lar seg skjule. Det gjelder både i kontrollutvalgets møte den 27. april 2016 hvor det blir gitt en troverdig forklaring til offentligheten knyttet til tertialrapport og de økonomiske overskridelsene innen helse- og omsorg som fungerte som begrunnelse for at kontrollutvalget grep fatt i saken om kjøp av helsetjenester. Ingen stilte spørsmål ved denne begrunnelsen.

Holvik har god informasjon om hvordan bruddet på hans krav på konfidensialitet knyttet til sin rolle og identitet har skjedd, men det er forhåpentligvis ikke behov for å gå detaljert inn på denne. Det sentrale er at det er arbeidsgiver som er ansvarlig for denne type rettsbrudd da det er *arbeidsgiver* som har ansvaret for at slike brudd *ikke* skal finne sted.

Det er bruddet på konfidensialitet, med de følger dette får for Holviks trygghet, herunder ryktespredning osv., som *tvinger* ham til å varsle åpent til et samlet kommunestyre. I alvorlige varslingssaker, har det nemlig vist seg at full offentlighet til slutt kan bli den eneste måten å sikre seg en viss beskyttelse på, når arbeidsgiver svikter.

Et ytterligere svik overfor Holvik, er det at ordfører verken foretar reelle undersøkelser eller redegjør for sin reelle kunnskap om saken i forbindelse med sitt svar på den alvorlige og konkrete interpellasjonen som ble fremmet fra en representant fra SV om personvernbruddet i kommunestyret den 2. mai 2017. I kommunestyret 19. juni 2017 påsto endog ordføreren at «varslerne har selv valgt å gå ut offentlig». Som gjennomgått ovenfor, er virkeligheten en ganske annen.

3.4.3 Nektelse/fraskrivning av kjennskap til Holviks tidligere varslingssaker

I intervjuet med Grimstad Adressetidende, benekter rådmannen kjennskap til andre saker hvor Holvik opptrådte som varsler.

Også i tidligere saker, har Holvik av rådmann/ordfører blitt utsatt for uthenging overfor andre ansatte, blitt utestengt fra sammenhenger hvor han naturlig burde vært inkludert i kraft av sin rolle/ansvar,

samt blitt fratatt sentrale arbeidsoppgaver. Det er uforståelig at kommuneledelsen ikke har informert den nye rådmannen om så sentral historikk om lignende forhold hvor kommunen har måttet rette opp sin holdning og atferd overfor Holvik som varsler. Det vises her blant annet til brev fra kommunen til Holviks daværende advokat Ola Mæland i advokatfirmaet Hjort av 11.03.2005 hvor det redegjøres for vedtak i kommunestyret den 28.02.05 etter at sivilombudsmannen hadde kommet med sin uttalelse i saken, hvor Holvik rettsstridig var blitt fjernet som barnas representant. I kommunens brev beklages blant annet både feil ved egen saksbehandling og belastningen ved denne for Holvik. Videre beklages manglende dialog om saken mellom de politiske grupperinger i kommunestyret og manglende rom for en forsvarlig saksfremstilling. Det er å konstatere at det synes å være betydelige likhetstrekk mellom de to varslingssakene Holvik har vært part i.

Det bestrides for øvrig at Rådmannen ikke har hatt kjennskap til tidligere saker, slik hun uttaler til media. Holvik opplyser at han i flere samtaler med både ordfører og rådmann har informert om to andre saker fra 2014 og om andre kritikkverdige forhold han har tatt opp. Det er således et direkte svik mot Holvik når rådmannen nekter for sentrale forhold som har stor betydning for Holviks troverdighet.

3.4.4 Manglende forebygging/inngripen i negative angrep mot Holvik i media/sosiale medier

Holvik har opplevd en rekke angrep i sosiale medier og i avisinnlegg fra kolleger i Grimstad kommune. Som det fremkommer ovenfor i avsnitt 3.3, er det all grunn til å tro at de signalene ordfører og rådmann har sendt ut gjennom sine egne uttalelser til media har bidratt til å aktivt legitimere angrep fra kolleger i kommunen. Det er heller ikke gjennomført noen tiltak/gitt informasjon av betydning til de ansatte om hvilket rettsvern en varsler har og betydningen av Holviks konkrete varsler ut over følgende sitat fra rådmannen på allmøtet i begynnelsen av mars: "Vi har fått varsling på kritikkverdige forhold, varsling er viktig og riktig og varsling skal behandles etter egne rutiner. Og varslere har et eget vern mot gjengjeldelse. Slik skal det være også i Grimstad". Arbeidsgiver kunne med enkle tiltak ha redusert risikoen for denne type reaksjoner uten at dette ville komme i strid med øvrige ansattes ytringsfrihet.

Andre som har vært involvert i helsekjøpssaken, har fått en helt annen form for offentlig omtale og omtanke i fra rådmann og ordfører. Den 7. desember 2016 sendte for eksempel Rådmannen en e-post til alle ansatte i Grimstad kommune der hun orienterte om BDOs granskingsrapport i helsekjøpssaken samme dag denne ble offentliggjort. I e-posten fremgår det blant annet:

«Grimstad kommune har en ansatt som over lang tid har vært eksponert gjennom en regionsavis. Dette har vært en stor belastning. Dette er en medarbeider i Grimstad kommune som gjentatte ganger er plassert inni ansvarsfulle posisjoner uten at vedkommende har bedt om det, og som gjennom sin positive innstilling har løst relativt krevende perioder for sektoren. Denne medarbeideren har til sine ledere, kollegaer og underordnede vært tydelig på sin relasjon til en av leverandørene av tjenester og selv tatt ansvar for å unngå situasjoner hvor det vil bli habilitetsutfordringer. Jeg beklager at en av våre medarbeidere ble satt i en vanskelig situasjon gjennom måten arbeidet har vært ledet og organisert på.»

3.4.5 Rene utstøtelsehandlinger

Kommunen fikk ny rådmann i oktober 2016. Holvik har opplevd at den nye rådmannen fra første stund har hatt en negativ holdning til ham som spesialrådgiver. Dette har vist seg ved at han har blitt adskillig

mindre brukt som rådgiver enn tidligere, at enkelte funksjoner har falt bort og at tilførselen av nye oppgaver har blitt mindre. Rådmannen har for eksempel ikke på noen tidspunkt vist interesse for å høre Holviks syn på helsekjøpsaken. Holvik har to ganger, i november og januar, gått til ordføreren for å få hjelp i det han har opplevd som en uforståelig, utrygg og svært vanskelig situasjon. Holvik har også gått til sin tidligere sjef, fungerende rådmann i 2016, om disse forholdene. Forholdene bedret seg ikke fra høsten 2016 frem til Holvik sto åpent frem som varsler i februar 2017. Holviks arbeidsbeskrivelse vedlegges dette brevet slik at kommunestyrets representanter er informert om hva som faktisk er hans rolle og ansvarsområde i forkant av de organisasjonsendringer som foregår, som Holvik ikke har fått uttale seg om. Han frykter for sitt stillingsvern i den pågående prosessen som han altså er uten kjennskap til.

Det forekommer en type handlinger som i realiteten oppleves som direkte utstøtelseshandlinger, som Holvik opplever som å bli skjøvet ut av organisasjonen. Dette har forekommet både før og etter hans sykemelding. Han valgte å ta opp noen av disse forholdene i en e-post den 29. mai 2017, mens han fortsatt var sykemeldt. Ingen av disse forholdene har arbeidsgiver gitt noen troverdig forklaring på. Det gjelder blant annet følgende forhold:

- a) Fjerning av Holvik fra organisasjonskart/arkivplan/ulike offentlige dokument.
- b) Holvik ble utelatt fra den årlige stor-samlingen for alle ledere og sentrale funksjoner på Abra Havn i mai. Han mottok heller ingen informasjon om opplegg/arrangement. Dette til tross for at han har en rolle/funksjoner knyttet til overordnet planlegging, planstrategi, regionale saker, kommunestruktur, mål m.v.
- c) Holvik har blitt utelukket fra arbeid med etikk- og varslingsrutiner og ikke mottatt noen informasjon om arbeidet, til tross for sin rolle som kontaktpunkt/ansvarlig overfor Transparency og sitt tidligere arbeid med disse tema for kommunen.
- d) Holvik inviteres ikke lenger til de månedlige ledersamlingene.

En generell kommentar utover ovennevnte eksempler/uttrykk, er at han-fratas/defineres bort fra oppgaver, roller og ansvar som naturlig ligger til hans stilling. I rapporten etter granskningen i Monica-saken benyttes betegnelsen *marginalisering* om den lignende prosessen Robin Schaefer ble utsatt for i Vest Politidistrikt. En slik prosess er særdeles helseskadelig, spesielt i en situasjon hvor det er et totalt fravær av omsorg og ivaretagelse. Holvik har i denne tiden eksplisitt gitt uttrykk for en opplevelse av manglende forutsigbarhet og utrygghet, uten at det har medført noen initiativ fra arbeidsgiver side, ut over de pliktmessige aktiviteter arbeidsgiver må foreta seg i en sykemeldingsperiode. Holvik har hatt tilbud om å snakke med bedriftshelsetjenesten og/eller Bedrift og Personal, men det er ikke det som har vært Holviks behov. Det finner således ikke sted noen prosess med omsorg og ivaretagelse overfor Holvik som bidrar til å fjerne den utryggheten og opplevelse av utstøting den faktiske behandlingen av ham som varsler fører til. Hans helsemessige situasjon er en naturlig følge av denne utrygge situasjonen.

3.5 Avsluttende kommentarer

Gjennomgangen over av det reaksjonsmønsteret Holvik har møtt etter å ha opptrådt som varsler, faller utvilsomt inn i det velkjente mønsteret forskning viser at slike saker dessverre ofte ender i, i situasjoner hvor varsler har utfordret mektige interesser og varslervernet reelt ikke sikres og etterlevs. Avviket mellom det Holvik opplever og det som er Grimstad kommunes uttalte grunnverdier (åpenhet, redelig, respekt og mot), kommunens etiske retningslinjer og varslingsplakat er også åpenbart.

En naturlig fremferd i den alvorlige varslingssaken kommunens ledelse her står overfor, som ville ha vært i samsvar med de uttalte etiske prinsippene kommunen legger til grunn for sin virksomhet, hadde vært å ha fokus på å understreke særlig følgende momenter:

- Viktigheten av at Holvik faktisk varslet om mulige alvorlige lovbrudd.
- Hvilken verdi det har for kommunens tillit hos borgerne at ansatte varsler om alvorlige kritikkverdige forhold.
- At det beklages overfor innbyggerne at alvorlige lovbrudd kan ha blitt begått.
- At det gis uttrykk for aktiv forståelse for hva varslingen har kostet for Holvik, samtidig som kommunen som arbeidsgiver gir uttrykk for vilje til å vise ansvar for å verne om en arbeidstaker som har tatt den personlige risikoen ved å varsle om alvorlige kritikkverdige forhold.
- At man klart gir uttrykk for en klar vilje om å ville til bunns i de alvorlige forholdene det er varslet om.

Det er en slik skisse til fremferd fra arbeidsgivers side som markerer den alternative handling/atferd som arbeidsgivers faktiske handlinger/atferd kan måles mot.

Det er imidlertid de relevante rettsregler og prinsipper som er avgjørende for Holviks rettslige status og kommunens ansvar. Kommunens egne regler bidrar imidlertid til å klargjøre og underbygge dette. Det vil bli redegjort nærmere for de relevante rettsregler i det følgende.

4. RETTSLIGE ANFØRSLER

4.1 Rett og plikt til å varsle om kritikkverdige forhold i Grimstad Kommune

Som arbeidstaker har Holvik en ubetinget rett til å varsle om kritikkverdige forhold i Grimstad kommune, jf. aml. § 2-4(1).

På bakgrunn av hans posisjon som rådmannens nærmeste rådgiver og dermed pålagt et betydelig overordnet ansvar for kommunens virksomhet, underbygges også en varslingsplikt som en del av Holviks lojalitetsplikt i sitt arbeidsforhold. Det vises videre til kommunens etiske retningslinjer og den rollen Holvik har som kontaktpunkt i forbindelse med kommunens medlemskap i Transparency International Norway. Det er tale om varsling om forhold av stor samfunnsmessig betydning og interesse, noe som styrker en rettslig plikt for Holvik til å varsle.

4.2 De kritikkverdige forhold som omfattes av Holviks varsling

Det legges til grunn at arbeidsgiver ikke bestrider at Holvik har varslet om alvorlige kritikkverdige forhold, jf. aml. § 2-4(1). Alvoret i forholdene det er varslet om, har som nevnt over i avsnitt 4.2 betydning for den plikten til å reagere Holvik har hatt – og for arbeidsgivers plikt til å ta innholdet i varselet og risikoen for Holvik som varsler på alvor.

4.3 Forsvarlig fremgangsmåte ved Holviks varsling

Det er et krav om at varsling må skje med forsvarlig fremgangsmåte, jf. aml. § 2-4(2) første punktum. Det legges fra denne side til grunn at arbeidsgiver ikke bestrider at Holvik har varslet forsvarlig, til tross for enkelte uttalelser fra ordføreren i media som har bidratt til å skape unødvendig usikkerhet omkring dette forholdet. Det vises her til intervju med ordfører ovenfor i avsnitt 3.3.

Holvik varslet første gang til leder av KU og revisjonen. Det hadde sammenheng med at Holvik først hadde forsikret seg om at hans sjef, fungerende rådmann i 2016, hadde kjennskap til sakskomplekset og var gitt anledning til å iverksette relevante tiltak. Holvik fikk informasjon om at rådmannen ikke hadde til hensikt å foreta seg noe i forhold til informasjonen om mulige alvorlige kritikkverdige forhold, men forholde seg passivt slik ledelsen i flere år hadde forholdt seg. Holvik mente på dette grunnlag at hans leder var forsvarlig varslet/informert om saken og gitt mulighet til å handle, og han valgte på det grunnlag å gå til kontrollutvalgets leder og revisjonen med varselet, noe som er i samsvar med normene i kommunens Etske retningslinjer med varslingsplakat. Det vises her også til at kommunens varslingsrutiner på varslingstidspunktet ikke var adekvate for denne situasjonen, jf. aml. §§ 2-4(2) tredje punktum jf. 3-6.

Holvik valgte deretter å varsle til øverste interne nivå i kommunen (varsel 2) etter å ha opplevd grove brudd på sitt personvern ved at hans klare forventning og krav om konfidensialitet ble brutt. Kommunestyret er øverste politiske myndighet og arbeidsgivernivå i kommunen. Ved svikt i håndteringen av varselet på det nivået han hadde varslet til med sitt første varsel, var det kun kommunestyret igjen som relevant internt varslingsmottak. Det legges her til at brudd på retten til konfidensialitet er et *selvstendig* kritikkverdig forhold (lovbrudd) i henhold til arbeidsmiljøloven § 2-4(1) som gir *selvstendig rettsgrunnlag* til å varsle. Holviks andre varsel kan således både betraktes som en videre varsling av det opprinnelige første varselet, samt et nytt varsel om brudd på krav til saksbehandling av det opprinnelige varselet.

Det kan ikke være tvilsomt at Holvik har varslet forsvarlig i henhold til arbeidsmiljøloven § 2-4(2) første punktum.

4.4 Ulovlig gjengjeldelse

4.4.1 Enkelthandlinger og helheten – en dynamisk tilnærming

I henhold til aml. § 2-5 (1) første punktum er gjengjeldelse overfor en arbeidstaker som har varslet i samsvar med varslingsretten i § 2-4, forbudt. Etter forarbeidene skal det ikke mye til for å konstatere at en negativ handling overfor en varslers, utgjør en ulovlig gjengjeldeshandling. Det blir i både rettspraksis og i juridisk litteratur, i økende grad fokusert på varsling som en varslingsprosess som består av flere ytringer til flere mottakere over tid. En slik forståelse følger blant annet av forarbeidene til den nye, svenske varslingsloven som trådte i kraft 1. januar 2017. På samme tid vil gjengjeldelse overfor en varslers også kunne være en prosess bestående av ulike handlinger over tid, som ofte ender i en endelig utstøtelse fra organisasjonen.

I det følgende legges det til grunn en slik moderne, dynamisk forståelse av både varslingsprosessen til Holvik og den gjengjeldelses- og utstøtelsesprosessen han opplever. En rekke av handlingene/reaksjonene som er gjennomgått ovenfor i kapittel 3, kvalifiserer som selvstendige gjengjeldeshandlinger i henhold til aml. § 2-5(1) første punktum. Sammenhengen mellom de ulike handlingene/reaksjonene gir imidlertid et mer alvorlig og overbevisende bilde av en *prosess* som ender i *marginalisering og utstøtelse*. En slik forståelse ble blant annet lagt til grunn i den såkalte «Norwelt-saken» og i granskningsrapporten etter «Monika-saken».⁵

⁵ Se LB 2009-36995 «Norwelt» og Wiersholm (2015): «Monika-saken. Arbeidsgivers håndtering av Robin Schaefer's varsling».

4.4.2 Den delte bevisbyrden

Det legges til grunn at det ikke er bestridt av Holvik har varslet om særdeles alvorlig, mulig økonomisk kriminalitet i form av blant annet brudd på konkurranse- og anskaffelseslovgivningen. I dette brevet er det redegjort for en lang rekke forhold som påberopes som ulovlige gjengjeldelseshandlinger. Det hevdes at det er en *klar årsakssammenheng* mellom Holviks varsling og det han utsettes for. Troverdigheten av hans anførsel underbygges av at dette er den samme behandlingen han tidligere beviselig ha blitt utsatt for som varslers om helt andre alvorlige forhold.

Det er uansett arbeidsgiver som må bevise at det *ikke* er årsakssammenheng mellom Holviks varsling og det mønsteret av gjengjeldelseshandlinger som så langt har ledet til langvarig sykemelding. Så langt har det ikke fremkommet noen informasjon/dokumentasjon som bekrefter en ivaretagelse av Holviks varslersvern eller som for øvrig gir noen saklig og forsvarlig begrunnelse på den behandlingen han har opplevd.

4.4.3 Erstatningskrav og rett til oppreisningserstatning uten skyld

Erstatningskrav som følge av skade forårsaket av ulovlig gjengjeldelse, reguleres av aml. §§ 2-5 jf. 2-4.

Når det gjelder oppreisningserstatning ved ulovlig gjengjeldelse, er det her ikke krav om skyld, jf. aml. § 2-5(3) første punktum.

Det foreligger ansvarsgrunnlag for eventuelle erstatningskrav fra Holviks side etter alminnelige erstatningsrettslige regler, jf. aml. § 2-5(3) tredje punktum. Det er tale om forsett/grov uaktsomhet fra kommunens øverste ledelse. Ansvar følger da av kommunens arbeidsgiveransvar jf. skl. § 2-1.

Det vises blant annet til at man verken har gjennomført noen risikovurdering av hans situasjon, ei heller reagert overfor klare meldinger fra Holviks side hvor han formidler fortvilelse og utrygghet overfor sin situasjon. I tillegg, at han er fratatt ansvar og oppgaver. Det er heller ikke gjort noen tiltak for å beskytte ham mot gjengjeldelse. I tillegg kommer det alvorlige personvernbruddet som det tidligere er redegjort for. Dessuten har det betydning for vurderingen at kommunen ikke har hatt adekvate interne rutiner for varsling/ivaretagelse av varslers slik den plikter, jf. aml. § 3-6. Fravær av adekvate rutiner som kan dokumentere slik ivaretagelse, får betydning for bevisvurderingen i arbeidsgivers disfavør.

I tillegg til direkte brudd på gjengjeldelsesforbudet i aml. § 2-5, vises det dessuten til arbeidsgivers ansvar for det psykososiale arbeidsmiljøet, jf. § 4-3 samt arbeidsgivers ulovfestede omsorgsplikt.

5 KRAV

Siden saken ikke er ferdig, tas det forbehold om å komme tilbake med krav om erstatning for økonomisk tap, eventuelt også fremtidig tap. Dette beror på det endelige utfallet av saken.

Det fremsettes således et krav om oppreisningserstatning på kr. 300 000,-. Det legges særlig vekt på samfunnsinteressene og alvorret i saken, konsekvensene for en langvarig ansatt arbeidstaker i en betrodde stilling og at det er tale om systematisk gjengjeldelse mot en arbeidstaker som har vært utsatt

for den samme gjengjeldelses- og utstøtelsesprosessen ved en tidligere varslingssak om alvorlige kritikkverdige forhold som berørte barn og unges interesser.

For Holvik har det å være varsler i denne saken, vært en stor belastning, helt fra det tidspunkt han fikk vite om saken i mars 2016. Saken stjeler tanker og oppmerksomhet, både på arbeid og fritid/ferier. Saken påvirker ikke bare Holviks egen livssituasjon, men også hans familie. Det voldsomme offentlige fokus på saken, er en stor belastning, og noe han opprinnelig var lovet beskyttelse mot. Dette kommer på toppen av det Holvik og hans familie opplevde i den forrige saken i perioden 2003-2005.

I tillegg kreves Holviks saksomkostninger i forbindelse med denne saken, dekket.

6 AVSLUTNING

Ovenfor er det forsøkt gitt en fremstilling av en av de to sentrale pågående varsler-sakene i det omfattende sakskomplekset som «helseinnkjøpssaken» representerer i Grimstad kommune, med de faktiske og rettslige implikasjoner denne krevende prosessen har hatt for Holvik. Det minnes avslutningsvis om at dette altså er den andre gangen Holvik utsettes for en rettsstridig prosess fra sin arbeidsgiver som følge av at han har påtatt seg den personlige risikoen som synes å være knyttet til det å være varsler i Grimstad kommune. Det vises her til beklagelsen han til slutt mottok fra kommunestyret i 2005 da han urettmessig var blitt fjernet som barnas representant i 2003. Den gang måtte det en omfattende prosess til, som både involverte Sivilombudsmannen, Miljødepartementet og Stortinget.

Ved begge de to tilfellene Holvik har vært varsler, har bakgrunnen vært å frembringe informasjon som det er knyttet *betydelige samfunnsinteresser* til. Det vil forhåpentligvis være mulig for kommunen som arbeidsgiver å gjøre de nødvendige erkjennelser litt tidligere i denne saken, enn det var i 2005. Slik erkjennelse er en åpenbar forutsetning for organisasjonsmessig læring i en virksomhet.

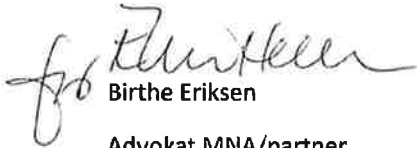
Det legges til at man har merket seg at det i den såkalte «e-post-innsynssaken» i dette sakskomplekset, i det siste har vært fokus på konsekvensene for de involverte, herunder en diskusjon om behovet for å risikovurdere situasjonen for de berørte ved gjennomføring av kommunestyrets vedtak om slikt innsyn. Til dette bemerkes det at potensielle «omvarslede» selvsagt har krav på å få sitt rettsvern ivaretatt. Slik fokuset nå synes å være for kommunens øverste ledelse, er det imidlertid nødvendig å minne om at verken Holvik eller den andre varsleren i saken har fått sine situasjoner risikovurdert – til tross for at det for disse to ansattes vedkommende gjelder et særskilt rettsvern som er direkte regulert i loven, jf. aml. §§ 2-5 jf. 2-4.

Man merker seg også at det er noen av de samme personene som har motsatt seg kommunestyrets vedtak om å foreta innsyn i e-post, som står bak en del av de angrepene Holvik er utsatt for i sosiale medier. Det forventes således at Holviks varslervern sikres og ivaretas – og at situasjonen gjenopprettes over for ham. At man er subjekt for arbeidsmiljølovens særskilte varslervern, innebærer på ingen måte at man de facto skal stilles dårligere enn personer som eventuelt er ansvarlige for forholdene det er varslet om, eller som er utøvere av eventuell ulovlig gjengjeldelse mot varsleren selv. Arbeidsgiver er herved informert mot observasjoner av forhold som kan synes å innebære at hele sakskomplekset er snudd på hodet med hensyn til det som faktisk er, og skal være det sentrale perspektivet knyttet til bruken av varslingsinstituttet. Situasjonen holder på å bli særdeles bekymringsfull.

Vennligst ta kontakt med undertegnede dersom det er spørsmål i sakens anledning. Relevant dokumentasjon, herunder rapporter, vedtak ol. er i denne omgang ikke lagt ved brevet da det legges til grunn at disse også er tilgjengelige for arbeidsgiver. Man vil selvsagt komme tilbake til dette dersom det viser seg å være nødvendig. Samtlige påstander og anførsler i dette brevet kan grundig dokumenteres. Dette er for øvrig en sak med omfattende informasjons- og dokumentasjonsmengde. I denne omgang har man måttet gjøre et utvalg av det mest sentrale. Det tas imidlertid forbehold om å komme tilbake med ytterligere informasjon, påstander og dokumentasjon.

I det lengste opprettholdes det et håp om at dette ikke vil være nødvendig – og at arbeidsgiver i stedet velger en konstruktiv dialog og gjør de erkjennelser som er nødvendige for å gjenopprette situasjonen overfor Ragnar Holvik.

Med vennlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Birthe Eriksen', with a stylized initial 'fo' to the left.

Birthe Eriksen

Advokat MNA/partner

Vedlegg:

Ragnar Holviks stillingsbeskrivelse som «Spesialrådgiver for rådmannen».

Stillingsbeskrivelse:

Spesialrådgiver for rådmannen (stillingskode 853030)

Generelt om stillingen:

Stillingen som spesialrådgiver for rådmannen skal bidra med saksbehandlerkompetanse på en rekke felt. Spesialrådgiveren skal bidra til både forberedelse av saker, fullført saksbehandling på utvalgte saker og følge opp viktige saksfelt på vegne av rådmannen.

Spesialrådgiver rapporterer til Rådmannen.

Oppgaver som ligger til spesialrådgiveren er:

Spesialrådgiveren utfører oppgaver på vegne av og i dialog med rådmannen, herunder:

- **Regionalt samarbeid:** Bistå rådmannen i spørsmål knyttet til regionalt samarbeid.
- **Overordnede kommuneanalyser:** Følge opp ulike kartlegginger av kommunen, eksempelvis Kommunebarometeret, Innbyggerundersøkelsen, Fylkesmannens kommunebilde, Ung-data, befolkningsutvikling og lignende. Dette gjøres i samarbeid med andre relevante fagmiljø, for eksempel Virksomhetsstyring.
- **Saksbehandler:** Utføre fullført saksbehandling på rådmannens vegne i enkeltsaker.
- **Kommunal planstrategi:** bistå rådmannen i utarbeidelse av planstrategi i samarbeid med planavdelingen
- **Oppfølging av kommuneplanen og andre sentrale planer:** På vegne av rådmannen følge opp arbeidet med å gjennomføre kommuneplanen og andre sentrale planer, spesielt med vekt på måloppnåelse.
- **Antikorrupsjonsarbeid:** Koordinere arbeidet med antikorrupsjon og være kontaktpunkt mot Transparency Norge
- **Generell bistand:** Bistå rådmannen i enkeltsaker etter behov.

Krav til stillingen:

Spesialrådgiveren vil måtte ha god kontakt med andre relevante fagmiljø i kommunen og kunne samarbeide godt med alle. Spesialrådgiveren representerer rådmannen og må framstå som en brobygger innad i kommunen.

Det stilles krav til spesialrådgiverens evne til å skape tillit i hele organisasjonen, og opptrer i henhold til kommunenes verdier.

Krav til personlige egenskaper

- Evne til å skape tillit
- Gode skriftlige og muntlige kommunikative evner
- Samarbeidsevne
- Løsningsorientert
- Evne til strategisk tenkning
- Evne til å se helhet
- Etisk bevissthet og evne til etisk refleksjon

Grimstad Kommune

V/politisk sekretariat og gruppelederne i de politiske partiene

Pb. 123,

4878 Grimstad

Bergen, den 30. juni 2017

e-post: Eriksen@guideadvokat.no

Oppdragsnr: BE – 57.

Direkte telefon: 55 23 98 80

Ansv.: Advokat Birthe Eriksen

RAGNAR THEIS HOLVIK – GJENGJELDSESE VED VARSLING - HABILITET, INTERESSEKONFLIKT MM.

Det vises til Grimstad kommunes brev av 29. juni d.a. samt en rekke medieoppslag i anledning ovennevnte sak.

Innledningsvis takkes det for oversendelse av hovedpunktene i kommunens vedtak vedrørende det videre saksbehandlingen av Holviks gjengjeldessak. Det legges til grunn at undertegnede vil bli holdt løpende informert om den videre prosess etter hvert som den kommer i gang over ferien.

For å forhindre misforståelser og for å bidra konstruktivt til en rettmessig prosess i fortsettelsen, synes det imidlertid å være behov for enkelte avklaringer, slik at saken holdes i et riktig spor allerede fra begynnelsen.

Det minnes om at en varslings sak i realiteten er to «saker»: 1) Undersøkelse og saksbehandling av selve innholdet i varselet, og 2) sikring av varslersens varslervern. Når det gjelder pkt. 1), leges det til grunn at den saken håndteres i en egen prosess, ikke minst i kjølvannet av kommunens flertallsvedtak i den såkalte «e-post saken». Den delen av «sakskomplekset» som vårt brev omhandler, gjelder kun siste punkt 2). I vårt brev/krav, er anførselene om ulovlig gjengjeldelse særlig knyttet til handlinger/unnlattelser fra ordfører og rådmannens side.

Man stiller seg således positive til det som fremkommer i kommunens brev, om at man vil overlate saksbehandlingen av våre anførsler/krav til *habile* personer/instanser. Vi vil i den anledning avvente nærmere informasjon om hvem disse er, mandatutforming m.v.

Det samme behovet for å sikre seg mot inhabilitet/interessekonflikter er imidlertid selvsagt også til stede, knyttet til ivaretagelsen av Holvik. Undertegnede har så langt tatt det forbehold i uttalelser til media ol., om at det må bero på en *misforståelse* fra kommunens side at ansvaret for Holviks eventuelle tilbakekomst/ivaretagelse/oppfølging etc. skal skje fra en leder som Holvik påstår seg utsatt for gjengjeldelse fra.

Kommunens ledelse (rådmannen) er, blant annet i dialogmøte med Holvik og NAV til stede, gjort kjent med innhold i Holviks sykemelding, herunder med hans leges klare anbefaling om Holviks behov for ro og avstand og minst mulig stress i forhold til sin nærmeste leder, og at dette gjelder for en lengre periode.

At det må etableres *beskyttelse* for en arbeidstaker mot en leder som påstås å utøve ulovlig gjengjeldelse, er for øvrig et grunnleggende prinsipp. I tillegg til aml. § 2-5, kan det her også vises til samme lovs krav til det psykososiale arbeidsmiljøet, jf. § 4-3. At det legges vekt på å etablere en *tillitsvekkende* organisering omkring de oppståtte forhold, antas også å være i kommunens og ledelsens egen interesse.

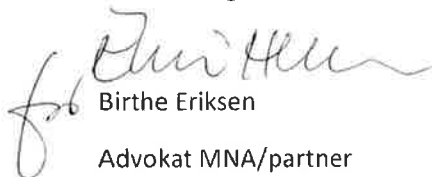
Det legges videre til grunn at Grimstad kommune generelt vil gjennomføre grundige vurderinger av *alle* relevante *habilitetsforhold* og potensiell *risiko for interessekonflikt* i forholdet mellom sentrale personer i Grimstad kommune og de aktører det er aktuelt å gi ansvar og oppgaver i sakens anledning. Dette, for å sikre en saksbehandling som er tillitsvekkende slik at samtlige involverte kan ha tiltro til utfallet av prosessen.

Oppsummert, bes det således om følgende:

- 1) Kopi av kommunens saksfremstilling og vedtak i Holviks sak.
- 2) En oppklaring av kommunens ansvar og habilitetsvurderinger knyttet til oppfølging og ivaretagelse av Holvik fremover.
- 3) En løpende redegjørelse for de habilitetsvurderinger som ellers gjøres i sakens anledning, utforming av mandat etc.

For øvrig gjentas det at denne side ønsker å etablere og opprettholde en åpen, saklig og konstruktiv dialog med Grimstad kommune som arbeidsgiver innenfor de grenser loven oppstiller, og ber derfor kommunens representanter om å ta kontakt dersom det er spørsmål i sakens anledning, eller vi for øvrig kan bidra.

Med vennlig hilsen

Birthe Eriksen
Advokat MNA/partner

Grimstad kommune

Pb. 123

4876 Grimstad

V/leder av kontrollutvalget og partienes gruppeledere.

Bergen, den 31. juli 2017

e-post: Eriksen@guideadvokat.no

Oppdragsnr: BE – 57

Direkte telefon: 55 23 98 73

Ansv.: Advokat Birthe Eriksen

RAGNAR HOLVIK – KOMMENTARER TIL NY ORGANISASJONSSTRUKTUR

1. INNLEDNING

Det vises til e-post fra Rådmann, Tone Marie Nybø Solheim av 9. juli 2017 med oversendelse av forslag til ny organisasjon med høringsfrist til 13. august 2017. Dette brevet inneholder synspunkt til dette på vegne av spesialrådgiver Ragnar Theis Holvik.

Holviks arbeidsrettslige stilling p.t. er kompleks som følge av hans varsler-status. Innholdet i dette brevet, må følgelig ses i sammenheng med den gjengjeldelsesprosessen som det er redegjort for i tidligere korrespondanse, og da særlig i undertegnede brev til kommunen av 22. juni 2017 hvor det på vegne av Holvik fremsettes krav om bla. oppreisningserstatning som følge av hans varsling i helsekjøpssaken. Det vises også til vårt brev av 30. juni 2017.

I det følgende søkes det på denne bakgrunn å gi en sammenhengende redegjørelse for Holviks syn på den foreslåtte organisasjonsstrukturen generelt, og innplasseringen av ham spesielt. Deretter kommenteres sammenhengen mellom det som er foreslått og varslings/gjengjeldelsessaken.

2. HOLVIKS STILLING UNDER EKSISTERENDE ORGANISASJON

Holvik innehar i dag stilling som spesialrådgiver, i stab direkte under rådmannen. I tillegg til Holvik, er næringssjefen i rådmannens stab. Stillingen til Holvik innebærer generelt et betydelig ansvar for overordnede og sektorovergrepene prosesser, herunder strategiarbeid og saksbehandling.

Holvik har ansvar for oppgaver knyttet til «Regionalt samarbeid», «Overordnet kommuneanalyse», «Antikorrupsjonsarbeid» og «Oppfølging av kommuneplanen og andre overordnede planer». I slik oppfølging er kommunens *grunnverdier* og *etiske* retningslinjer sentrale elementer. De nærmere detaljene i Holviks ansvar og arbeidsoppgaver, fremkommer av hans stillingsbeskrivelse som man legger til grunn at kommunens ledelse har tilgang til.

Holvik har arbeidet i Grimstad kommune siden november 1989, i snart 28 år. I ca. 25 år på overordnet nivå (kommunalsjef-/rådmanns-nivå). Han er en anerkjent rådgiver/saksbehandler som i lang tid har utført en rekke forskjellige oppgaver av overordnet karakter, blant annet som skriver av kommuneplanens samfunnsdel (helt nye kommuneplaner og rullinger, perioden 1997-2015), utredet kommunestruktur (2014-2016), regionale spørsmål, undersøkelser innen et mangfold av tema som favner alle sektorer og lokalsamfunnet og lokaldemokratiet mv.

Holvik er ikke kjent med noe annet enn at både folkevalgte og rådmannen har vært og er fornøyd med både volum og kvalitet på det Holvik over år har levert. Bare i september og oktober 2016 var han saksbehandler for følgende saker i kommunestyret:

1. Ungdataundersøkelsen 2016 - resultater for Grimstad kommune (herunder egenprodusert rapport)
2. Høring om nye oppgaver til større kommuner
3. NHOs Kommune NM 2016 - resultatene for Grimstad
4. Innspill til utredning av fylkesmannens fremtidige struktur
5. Veileder for utarbeidelse av sak for folkevalgt organ
6. Barn i husholdninger med dårlig råd (herunder egenprodusert rapport)

Holvik er 61 år, og har sett for seg at han kan fortsette i sin nåværende funksjon til han blir pensjonist, en funksjon han opplever at han behersker, er meningsfull, og hvor han leverer de tjenestene som organisasjonen etterspør innenfor et bredt felt og i en funksjon han oppfatter at organisasjonen har ønske og behov for at han bekler.

3. HOLVIKS ROLLE I HELSEKJØPSSAKEN

Holvik har varslet to ganger i helsekjøpsaken. Første gang den 19. april 2016 i møte med kontrollutvalgets leder, leder av Aust-Agder revisjon IKS og kontrollutvalgets sekretær. Varslet utløste aktivitet fra kontrollutvalget og kommunestyret med rapport fra revisjonen (mai/juni 2016) og granskingsrapport fra BDO (desember 2016). Holviks andre varsel, fant sted i brev til kommunestyret av 12. februar 2017 hvor Holvik så seg nødt til å bekrefte det som allerede var blitt kjent informasjon, nemlig at det var han som hadde varslet helsekjøpsaken.

Det nærmere innholdet i ovennevnte varsler, redegjørelse for hvordan disse, og Holvik er behandlet av kommunen som følge av sin varsling, er nærmere beskrevet i vårt brev til kommunen av 22. juni 2017. Det vises til nevnte brev for ytterligere informasjon om nevnte forhold.

4. KOMMUNESTYRETS VEDTAK I «ORGANISASJONSPROSJEKTET STRUKTUR» PS 17/13

På bakgrunn av gjennomført privat granskning av de omvarslede forhold, vedtok kommunestyret i Grimstad kommune den 30. januar 2017, i sak PS 17/13: «BDO rapport om kjøp av helsetjenester i Grimstad kommune»:

«Kommunestyret forutsetter at rådmannen iverksetter nødvendige endringer i organisasjonen. Det kan være både strategiske, organisatoriske og personalmessige grep. Formannskapet skal holdes fortløpende orientert.»

Kommunestyrets vedtak om iverksettelse av «nødvendige endringer i organisasjonen» er med andre ord direkte *knyttet opp til* tiltak som skal hindre at kommunen igjen kommer i en situasjon lignende den BDO har gransket, hvor det over flere år gjøres ulovlige innkjøp mv., herunder mulig korrupsjon. BDO pekte i sin konklusjon på manglende etterlevelse og svak og/eller dårlig ledelse som årsaker i helsekjøpsaken.

En naturlig forventning til forslaget om ny organisasjonsstruktur, er således at den har som formål å styrke organisasjonens *evne* til å forebygge og gripe fatt i tilsvarende risikosituasjoner som skisseres i BDO sin rapport. Det må særlig gjelde ved utnyttelse av de ansattes kompetanse og erfaring om nettopp ovennevnte problematikk.

Holvik har gjennom sin varsling vist *evne til etterlevelse* av kommunens verdier og etiske retningslinjer knyttet til varsling om kritikkverdige forhold. Hans opptreden er nettopp i samsvar med hans kompetanse, oppgaver og ansvar knyttet til etikk og antikorrupsjon. Det er uforståelig at dette ikke anerkjennes som både nødvendig og verdifull kompetanse for organisasjonen i en situasjon hvor organisasjonen av de folkevalgte har fått ordre om å styrke sin effektivitet på disse områdene.

5. HOLVIKS STILLING I NY ORGANISASJONSSTRUKTUR

5.1. DET OVERSENDTE FORSLAGET

I det tilsendte forslaget til organisasjonsplan er det som gjelder Holviks stilling beskrevet slik i kapittel 1.1.1:

«1.1.1 Stab rådmannen

Næringssjef forblir i stab til rådmann.

Sektorovergripende rådgiverfunksjon.

Begrunnelse:

Næringssjefens rolle ligger i skjæringspunktet mellom næringsliv, kommunens administrative og politiske ledelse og bør ha god tilgang til sine medspillere i kommunens øverste ledelse.

Rådgiverfunksjoner som er sektorovergripende legges inn i Utredning og analyseavdelingen i Organisasjon eller i rådmannens stab. Det avklares i dialog med enkeltansatte.

Tidsperspektiv:

Eventuell endring av organisering kan gjennomføres samtidig med endring av andre støttefunksjoner.»

5.2 FAGLIGE OG PRAKTISKE KOMMENTARER TIL FORSLAGET

Det er i dag én eneste rådgiver i rådmannens stab, nemlig Holviks funksjon som spesialrådgiver. Det er derfor noe forvirrende når det i organisasjonsforslaget opereres med rådgivere i flertall. Det fremstår dessuten forvirrende at spesialrådgiver foreslås enten i «organisasjon» eller «i rådmannens stab» uten at dette drøftes/begrunnes nærmere.

Dersom rådmannen hadde hatt noe reelt ønske om å beholde nåværende spesialrådgiver i sin stab, ville det ikke ha fremkommet noe forslag til endring av hans stilling. En naturlig oppfatning av forslaget, er at det reelt handler om å flytte Holviks funksjon som spesialrådgiver i rådmannens stab til «Utredning og analyseavdelingen» i «Organisasjon».

«Organisasjon» har følgende områder i organisasjonsforslaget:

«Politisk sekretariat, Topplederstøtte (kommunikasjonsstøtte), Innbyggjerservice og informasjon (web og tjenestetorg), HR – personaladministrasjon og personalutvikling, IKT, Analyse/Utvikling, Egen- og Internkontroll (beredskap, HMS mm), arkivskaping/ kontaktpunkt AKST».

Med unntak av *politisk sekretariat*, som Holvik i dag samarbeider med i forbindelse med utsending av saker til behandling i folkevalgte organ, er det *ingen* av de øvrige ovennevnte områdene Holvik som spesialrådgiver for rådmannen, har nevneverdig samarbeid med for å utføre de oppgavene han har i henhold til gjeldende stillingsinstruks. Siden Holviks ansvar og oppgaver i dag er avhengig av tett og løpende kommunikasjon og samarbeid med kommunens øverste administrative nivå, stiller man seg spørrende til konsekvensene av det fremsatte forslaget.

Stillingen som spesialrådgiver for rådmannen stiller store krav til selvstendighet, og rammebetingelsene er ikke ideelle med kun spesialfunksjonen næringssjef som tilleggsmedarbeider i stab. De viktigste samarbeidspartnere for spesialrådgiveren i det daglige arbeidet er rådmannen, kommunalsjefene og ordfører/varaordfører. Det er fra disse han kan hente «daglig», uformell input til oppgavene sine. Det er også for disse han utfører oppgavene sine.

En plassering i «Analyse og utvikling», som rådmannen foreslår, blir et «bøttekott». Holvik plasseres med det to trinn ned i organisasjonen og mister kontakten med de som betyr noe i daglig arbeid, og som arbeidsoppgavene er direkte knyttet opp mot. I sektoren/ stabsavdelingen «Organisasjon» med «Analyse og utvikling» som underavdeling (forslaget), vil det ikke være medarbeidere eller fagmiljø i fysisk nærhet han kan dra veksler på i forhold til det som i dag er hans arbeidsoppgaver. Om rådmannens forslag betyr at han skal fortsette med dagens oppgaver eller få nye oppgaver sier organisasjonsforslaget ingenting om. I praksis vil han også være «uskadeliggjort» i forhold til tilgang til en del kritisk informasjon.

Slik det fremstår, vil endringene *uavhengig* av anførsel om *ulovlig gjengjeldelse*, kunne innebære:

- 1) Vesentlige endringer i ansvars- og arbeidsoppgaver som kan innebære en *endringsoppsigelse* eller

- 2) Et reelt *hinder* for Holviks evne til å utøve de oppgaver og ivareta det ansvaret han har i henhold til gjeldende stilling/rolle/stillingsbeskrivelse.

Uavhengig av den fremsatte påstanden om at Holvik utsettes for ulovlig gjengjeldelse i henhold til aml. § 2 A-2, er det altså grunnlag til å stille spørsmål ved den foreslåtte omorganiseringens lovlighet i forhold til Holvik. Men her er det behov for betydelig mer informasjon for å kunne vurdere situasjonen i forhold til pkt. 1) og 2) ovenfor. I tillegg kommer altså Holviks anførelse om at det er tale om en ulovlig gjengjeldelse, som det redegjøres nærmere for nedenfor.

6. FORHOLDET MELLOM FORSLAGET OG FORBUDET MOT ULOVLIG GJENGJELDELSE

Holvik har fra ny rådmann kom til kommunen i oktober 2016, opplevd å plutselig befinne seg i en situasjon hvor han nesten ikke har blitt brukt av rådmannen i sin funksjon/rolle som rådgiver. Enkelte funksjoner har falt helt bort. Holvik har siden oktober/november og videre utover vinteren, forsøkt å ta opp situasjonen med både rådmannen, ordføreren og sin tidligere sjef, fungerende rådmann i 2016.

Til tross for at Holvik tok opp situasjonen hvor han har opplevd seg ignorert, oversett og fratatt oppgaver som rådgiver av sin leder, har Holvik aldri fått noen forklaring på rådmannens holdning og behandling av ham. Den nærmere redegjørelse for hvordan Holvik har opplevd sin leder, rådmannen, siden februar, etter at han sendte kommunestyret sitt andre varsel i helsekjøpsaken, er beskrevet i vårt brev av den 22. juni 2017. Det er i stor grad den utryggheten og manglende forutsigbarheten i arbeidssituasjonen sammen med gjengjeldelsesprosessen han utsettes for som varsler, som er bakgrunnen for Holviks sykemeldingssituasjon. Han opplever at det er denne situasjonen som nå endelig har materialisert og formalisert seg i den nye organisasjonsplanen.

Mønsteret i saken underbygger dette. I forslag til ny organisasjonsplan er det de ansatte som har varslet, som må bære de negative konsekvensene organisatorisk/stillingsmessig av helsekjøpsaken:

- A. Holvik; varsler i helsekjøpsaken.
- B. Økonomisjefen; sa ifra om konkret forhold i helsekjøpsaken/ble intervjuet av BDO, og som leverte et eget varsel om to andre saker i januar 2017.

En naturlig forståelse av kommunens vedtak i sak PS 17/13 om å styrke organisasjonen med sikte på å hindre fremtidige kritikkverdige forhold, hadde jo vært å benytte den særskilte kompetansen og erfaringen til varslerne på en enda bedre måte. I stedet synes posisjonen deres å skulle svekkes.

Med dette gir kommunen via rådmannen en klar melding til alle om å IKKE å varsle på ledelsen i Grimstad kommune. Det besynderlige er at representantene fra fagforeningene tilsynelatende stiller seg bak dette.

Det legges til at forslag til endring av stillingen «spesialrådgiver i rådmannens stab»:

- Ikke er drøftet med Holvik. Prosjektet «struktur», ledet av rådmannen, har pågått siden februar/mars. Rådmannen har våren 2017 hatt flere møter med Holvik og hans tillitsvalgte uten at omorganiseringen er tatt opp som tema.
- Ikke er tatt opp med Holviks fagforening.
- Ikke er drøftet eller begrunnet i det en kan lese seg til i «Mandat og prosjektplan for prosjektet «Struktur»» sendt ut i begynnelsen av juli 2017. Det bør snarere anses å være i *strid* med kommunestyrets vedtak.

- Ikke er mulig å se at er tatt opp eller drøftet i dokumentene som er lagt ut på kommunens ansatte-portal under prosjekt «Struktur».

7. AVSLUTNING

Forslag til omorganisering av funksjonen «spesialrådgiver for rådmannen» fremstår som en *fortsettelse av gjengjeldelsen* mot varslers Ragnar Theis Holvik. Det fremkommer *ingen saklig begrunnelse* for endringsforslaget og forslaget er heller ikke drøftet med arbeidstaker og arbeidstakers tillitsvalgte. Formålet synes å være å *undergrave* Holviks posisjon i organisasjonen og *uskadeliggjøre* ham i forhold til tilgang til informasjon og mulig fremtidig varslings situasjoner. Dette er kjente teknikker fra internasjonal forskning.

Det fremstår videre *urovekkende* at forslaget til organisasjonsendringer, oversendes i begynnelsen av juli 2017, i en situasjon hvor Holvik nylig (den 22. juni 2017) har fremmet krav mot Grimstad kommune om ulovlig gjengjeldelse som følge av hans varsling i helsekjøpssaken. Arbeidsgiver er dermed *informert* om sammenhengen mellom Holviks situasjon og hans sykemelding (fra mars 2017). Det tas *ingen initiativ* til dialog med ham og hans tillitsvalgte om omorganiseringen, selv om han er en av de få som ser ut til å bli dramatisk berørt av endringene. Det er ikke en gang tatt hensyn til hans sykemeldingssituasjon når det gjelder høringsfristen. Absolutt *ingen* hensyn tas til at man har å gjøre med en utløst *ekstraordinær situasjon* som følge av at hans *varslervern er utløst*. Så langt foreligger fremdeles *ingen risikovurdering* av hans situasjon. Dette, til tross for at Grimstad kommunes nylig vedtatte varslingsrutiner understreker viktigheten av at ansatte varsler om kritikkverdige forhold, verdien av at dette blir gjort og at varslere *ikke* skal oppleve gjengjeldelser. Man *unnlater* å anvende egne retningslinjer for etikk og varsling i forhold til spesialrådgiver Ragnar Theis Holvik i en ekstraordinær situasjon som arbeidsgiver har solid kunnskap om.

Det understrekes at behovet for å risikovurdere Holviks situasjon er særlig påkrevd, også som følge av erfaringer fra andre, tidligere varslere om andre kritikkverdige forhold, i tillegg til helsekjøpssaken. Holvik har i den forbindelse ettertrykkelig gjort sine ledere oppmerksom på sin frykt for gjengjeldelse. Det er referanse til slike tilfeller i Holviks varsel til kommunestyret 12. februar 2017.

Slik situasjonen nå eskalerer, medfører situasjonen ytterligere *helsemessige* belastninger for Holvik. Det er en påkjenning at rådmannen i denne sårbare situasjonen, per epost får lov til å oversende forslag til organisatoriske endringer for Holvik *uten* forutgående drøftinger og begrunnelser. Dette, etter at rådmannen og øvrig administrativ ledelse i juni mottok vårt brev vedrørende ulovlig gjengjeldelse. En slik fremferd, avsluttet med: «Ønsker deg en god sommer», innebærer for Holvik en uheldig form for dobbeltkommunikasjon i situasjonen. Vi tok i vårt brev opp at Holvik måtte få en annen å forholde seg til, og beskyttelse mot Rådmannens fremferd. Dette behovet er nå kritisk.

Organisasjonsprosjektet er altså tett knyttet til gjengjeldelsesprosessen vi i detalj har redegjort for i vårt brev av 22. juni og senere korrespondanse. Habilitets- og interessekonfliktene som er tema i forbindelse med håndteringen av gjengjeldelsessaken, henger så klart sammen med arbeidet med organisasjonsarbeidet at de er relevante, også for denne. Arbeidet med organisasjonsendringen bør *øyeblikkelig stanses* inntil gjengjeldelsessaken er saksbehandlet. Arbeidsgiver kan *ikke fortsette* å gjennomføre skadevoldende handlinger under henvisning til en *pågående* vurdering fra KS Advokatene. Det må også foretas en *habilitetsvurdering* av KS advokatene all den tid disse har tett samarbeid med rådmannen. Rådmannens forrige arbeidsplass er dessuten KS, hvor hun jobbet frem til så sent som høsten 2016. Det er kritisk at det sikres en saksbehandling som samtlige involverte kan ha full tillit til.

Prosesen må *under enhver omstendighet* øyeblikkelig overtas av en *habil* ledelse som står utenfor interessekonfliktene i denne saken. Prosjektledelsen for organisasjonsprosjektet består besynderlig nok av Rådmannen *alene* fra administrasjonen, sammen med utelukkende representanter fra fagbevegelsen.

Det må som foran nevnt, snarest gjennomføres en *risikovurdering* av de to varslernes situasjon før det gjennomføres noe som helst overfor disse som kan innebære brudd på varslervernet. Det er varslet om *alvorlige kritikkverdige forhold* som kan være forankret/vernet om høyt oppe i organisasjonen. Forskning viser at varsling om slike forhold medfører *høy risiko* for gjengjeldelse.

Det bes om at kopi av alle referater fra prosjektgruppen som arbeider med ny organisasjonsplan/prosjekt «Struktur» oversendes undertegnede snarest, jf. bla. personopplysningsloven § 18.

Vi vil også minne om vårt brev av 30. juni, som vi ennå ikke har mottatt svar på. Vi kan heller ikke se at vi har mottatt kopi av kommunens saksdokumenter og vedtak fra møtet med de folkevalgte den 26. juni 2017, som er referert i lokalpressen.

Vennligst ta kontakt dersom det er spørsmål i sakens anledning.

Med vennlig hilsen

Birthe Eriksen

Advokat MNA/partner

Fra: Tone Marie Nybø Solheim

Sendt: fredag 4. august 2017 15.28

Til: Birthe Eriksen <eriksen@guideadvokat.no>

Kopi: Kjetil Glimsdal <Kjetil.Glimsdal@grimstad.kommune.no>; Gunnar Topland <gunnar.topland@gmail.com>; Bjørn Kristian Pedersen <Bjorn.Kristian.Pedersen@grimstad.kommune.no>

Emne: Re: VS: Videresendt mail fra kontrollutvalgets leder i Grimstad kommune

Hei, viser til mottatt mail fra kontrollutvalgets leder blant annet med innspill til høringsdokumentet til organisasjonsendring.

Jeg ber om bekreftelse på at Ragnar Holvik ønsker å være organisert i stab til rådmann.

Ragnar Holvik er tilbudt mulighet til å forholde seg til annen leder enn rådmannen. Dette har han villet tenke på. Kan vi nå forstå dette brevet slik at han ønsker det, og vil kommunalsjef Bjørn Kristian Pedersen kunne ivareta dette på vegne av rådmannen?

Med vennlig hilsen

Vennlig hilsen

Tone Marie Nybø Solheim

Rådmann

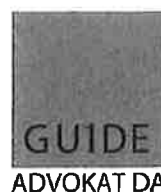
37 25 0670 / 908 39 402

www.grimstad.kommune.no

Grimstad kommune

Pb. 123

4876 Grimstad

V/leder av kontrollutvalget og partienes gruppeledere

Kopi: Rådmann Tone Marie Nybø Solheim

Bergen, den 11. august 2017

e-post: Eriksen@guideadvokat.no

Oppdragsnr: BE – 57

Direkte telefon: 55 23 98 73

Ansv.: Advokat Birthe Eriksen

RAGNAR HOLVIK – SVAR PÅ E-POST FRA RÅDMANNEN AV 4. AUGUST 2017

1. INNLEDNING

Undertegnede mottok den nedenfor refererte e-post fra rådmann, Tone Marie Nybø Solheim den 4. august 2017. E-posten inneholder en rekke spørsmål til min klient som det er behov for å besvare og klargjøre. Da vi forholder oss til Rådmannen som inhabil til å håndtere ethvert spørsmål som er knyttet til varslersaken, besvares brevet direkte til gruppelederne og kontrollutvalgets leder. Det legges dog til grunn at Rådmannen mottar kopi av dette brevet til orientering. Det er også en del andre misforståelser som det er behov for avklaring av. Dette blir gjort i det følgende.

Undertegnede vil innledningsvis gi uttrykk for forståelse for at denne type varslingssaker kan være kompliserte å håndtere da temaet fremdeles er relativt umodent og mange organisasjoner, spesielt i offentlig sektor, mangler system/rutiner for å håndtere varslingssaker som er knyttet til det øverste ledelsesnivået.

Alvoret i saken er imidlertid nå så pass stort, at det er nødvendig å gjøre formelle grep for å sikre en tillitsvekkende prosess. Situasjonen stiller store krav til de folkevalgte, da kommunestyret er Grimstad kommunes overordnede organ, som må håndtere situasjonen når Rådmannen er inhabil.

Undertegnede mottok i dag følgende e-post fra Råmann Solheim:

Hei, viser til mottatt mail fra kontrollutvalgets leder blant annet med innspill til høringsdokumentet til organisasjonsendring.

Jeg ber om bekreftelse på at Ragnar Holvik ønsker å være organisert i stab til rådmann.

Når det gjelder sykefraværsoppfølging har lege via NAV, Ragnar Holvik og advokat hatt noe ulik mening om i hvilken grad det skal være kontakt med den sykemeldte fra kommunen på bakgrunn av Ragnar Holviks helsetilstand. Etter ny kontakt med lege, via NAV, sier hans lege at det bør avklares via advokat. Ragnar Holvik er tilbudt mulighet til å forholde seg til annen leder enn rådmannen. Dette har han villet tenke på. Kan vi nå forstå dette brevet slik at han ønsker det, og vil kommunalsjef Bjørn Kristian Pedersen kunne ivareta dette på vegne av rådmannen?

Innholdet i e-posten vil bli kommentert i det følgende.

2. FORHOLDET MELLOM ORGANISASJONSPROSJEKTET OG PÅSTAND OM ULOVLIG GJENGJELDELSE

Når det gjelder de detaljerte kommentarene til forslag til ny organisasjonsstruktur, vises det til vårt brev av 31. juli d.å. I denne sammenheng, er det relevante poenget at prosessen med organisasjonsstrukturen, anses og oppleves som *en del av den ulovlige gjengjeldelsesprosessen* Holvik over tid har vært utsatt for. Det er således *ikke* en selvstendig prosess som våre kommentarer kan anses som «*innspill til*». Den representerer snarere en ytterligere bekreftelse på og manifestering av den omfattende gjengjeldelsesprosessen vi har redegjort for i tidligere brev av hhv. 22 og 30 juni d.å. Det er dette poenget som er det sentrale: Når blant andre Rådmannen anføres å være ansvarlig for en mulig rettsstridig fremferd overfor Holvik som så langt har endt i en langvarig sykemelding, er vedkommende inhabil til å håndtere noen som helst del av varslingssaken hans. Når det altså anføres at organisasjonsprosjektet har utviklet seg til å være en del av den samme gjengjeldelsesprosessen, så kan ikke Rådmannen sitte med ansvaret for den prosessen så lenge varslingssaken er til behandling.

Den sentrale i våre brev, er således ikke å gi innspill til høringsprosessen, men å *stanse* en forverring av gjengjeldelses- og utstøtelsesprosessen mot Holvik. Organisasjonsprosjektet innebærer altså *rettsstridige handlinger* overfor Holvik. Selv om det ligger utenfor undertegnedes rolle å påpeke politiske forhold, synes innretningen på forslaget også være i strid med formålet bak det politiske vedtaket som prosjektet er et resultat av.

Man legger til grunn at avisinnlegget til flere av gruppelederne den 4./5. august, hvor de anbefaler at organisasjonsprosjektet fryses inntil varslingssaken er avgjort, innebærer et råd som vil bli tatt til følge. I motsatt fall, legges det til grunn at situasjonen følges opp i kommunestyret.

3. OPPFØLGNING AV HOLVIK SOM SYKEMELDT

3.1 DIALOGMØTET I JUNI

Det foreligger ikke uenighet mellom Holvik, hans lege og advokat. Hans situasjon må imidlertid vurderes løpende, på bakgrunn av status i saken og den informasjon denne side til enhver tid har tilgang til.

I våre ovenfor refererte brev, har man bedt gjennomført en lovpålagt *risikovurdering* av Holviks situasjon. Holvik har hatt behov for en avklaring av både saksbehandlingsprosess og egen situasjon. I våre brev har vi redegjort for hans situasjon og behov. Han kan selvsagt ikke forholde seg p.t. til en Rådmann som anføres å utøve ulovlig gjengjeldelse overfor ham. Han kan selvsagt heller ikke forholde seg til noen som er direkte underlagt rådmannen i spørsmål som har med hans arbeidsforhold å gjøre.

Når det gjelder henvisning til den tidligere dialogen med Holvik om hans situasjon, er det nødvendig å presisere hva denne har bestått i:

I et møte omkring den 20. juni om sykemeldingsoppfølging, kalt «dialogplassen», var Rådmannen, NAV, HR-representant og Holvik til stede. Holvik ble innkalt til dette møtet med to dagers varsel.

I møtet, som altså skulle gjelde *sykemeldingsoppfølging*, brakte Rådmannen uventet omorganiseringen på banen. Dette protesterte Holvik spontant mot, og anførte blant annet:

- a. At det å bringe omorganisering opp på dialogmøtet var i strid med innkallingen og kom overrullende på ham.
- b. At Holvik ikke ønsket å ta opp omorganiseringen når hverken hans tillitsvalgt eller hans lege var til stede.
- c. At det kom overraskende på Holvik at Rådmannen først på dette tidspunkt, kort tid før omorganiseringen skulle bestemmes, tok opp spørsmål om å omorganisere funksjonen «spesialrådgiver for rådmannen». Siden dette spørsmålet ikke var tatt opp tidligere, hadde Holvik lagt til grunn at hans stilling ikke ville bli berørt av prosjektet «Struktur».
- d. Rådmannen har ledet omorganiseringen siden februar og har siden den gang hatt flere møter med Holvik og hans tillitsvalgte, hvor eventuell omorganisering av Holviks stilling ville ha vært en naturlig plass for å ta opp slike spørsmål. Det har ikke Rådmannen på noe tidspunkt gjort. Det har heller ikke vært mulig for Holvik å registrere i noe av den informasjonen som er gitt om omorganisering på kommunens ansattportal eller på annen måte, at omorganiseringen ville få konsekvenser for Holviks funksjon.
- e. I dialogmøtet anførte Holvik at han mener omorganisering skal ha fokus på *funksjon*, ikke *person*, og at det derfor er prinsipielt feil av Rådmannen å blande sammen sykemeldingsoppfølging – hvordan Holvik skal komme tilbake på jobb fra sin sykemelding – og omorganisering av hans funksjon.
- f. Holvik fremførte dessuten at han ikke kunne skjønne og ikke kunne se gode argumenter for at funksjonen «spesialrådgiver for rådmannen» skulle bli berørt av denne omorganiseringen som nettopp hadde sin bakgrunn i et formål om å rydde opp etter helsekjøpsaken, som Holvik har varslet om.

- g. Holvik ga også klart uttrykk for at han ikke ønsket å forholde seg til muntlighet om omorganisering, uten tillitsvalgt til stede. Han ba om at dersom Rådmannen ønsket å ta opp spørsmål om omorganisering, så må det gjøres på ordinært vis og at eventuelle omorganiseringsforslag med konsekvenser for Holvik må oversendes skriftlig, slik at Holvik og hans tillitsvalgte har noe konkret å forholde seg til.
- h. Holvik var for øvrig forundret over at Rådmannen kunne bringe omorganisering på banen i et møte som hadde bedring av Holviks helsetilstand som formål. Rådmannen har fått beskjed, også gjennom NAV sin representant, at Holvik trengte ro og avstand fra sin leder og at han dermed IKKE skulle utsettes for noen form for stress fra sin arbeidsgiver, herunder at det ikke var helsemessig forsvarlig med dialog om mulig omorganisering på dette tidspunkt.
- i. Etter dette «dialogmøtet» som handlet om sykemeldingsoppfølging med formål å bringe Holvik tilbake til normal jobb, var Holvik fullstendig utslitt. Holvik valgte derfor å oppsøke sin lege, for å få bearbeidet det som hadde skjedd og for å få råd om den videre håndteringen av situasjonen.

På tross av Holviks ovennevnte kommentarer og innspill til Rådmannen i møtet, valgte altså Rådmannen i juli, mens Holvik fremdeles er sykemeldt, å sende ut forslag til omorganisering med forslag om å flytte Holviks funksjon, «spesialrådgiver for Rådmannen», til avdelingen «Analyse og utvikling» under «Organisasjon». Så vidt vi kan se, finnes det ingen spor av drøfting eller argumenter for dette endringsforslaget i noen dokumenter som er gjort tilgjengelige for Holvik. Saken er for øvrig heller ikke drøftet med Holviks tillitsvalgte eller med Holvik selv. Vi viser for øvrig til våre kommentarer om dette i vårt brev av 31.07.17.

Når det gjelder Rådmannens nå, oversendte konkrete spørsmål hvor Holvik bes bekrefte *hvorvidt han ønsker å bli værende i rådmannens stab*, har vi i vårt brev av 22. juni nettopp protestert på utstøtingen av ham som en *ulovlig gjengjeldeshandling* (brevets kap. 3.4.5 *Rene utstøtelsehandlinger*). Holviks utgangspunkt er at han har den stilling, de oppgaver og den funksjon som er i samsvar med hans arbeidsavtale og stillingsinstruks.

Som arbeidsgiver, plikter Grimstad kommune å *sørge for at hans varslervern er effektivt* slik at han *vernes* mot ytterligere sanksjonering. Det er dette som er det sentrale, ikke spørsmålet om hvorvidt Holvik selv ønsker å fortsette i en stilling noen forsøker å flytte ham bort fra. Det er å snu hele problemstillingen på hodet. Man avventer nå hvordan kommunen som arbeidsgiver vil sikre Holviks varslervern.

3.2 OPPFØLGNING FRA NOEN SOM OPPTRER PÅ VEGNE AV RÅDMANNEN

Spørsmålet om Holvik kan følges opp av noen som er underlagt Rådmannens instruksjonsmyndighet, ble besvart av Holvik allerede i mars. Holvik meldte da fra om at det ikke var noen i Rådmannens ledergruppe eller fagsjefer han kunne forholde seg tillitsfullt til som følge av den situasjonen han over tid har befunnet seg i. Rådmannen foreslår Bjørn Kristian Pedersen konkret. Pedersen var, som fungerende rådmann, Holviks leder i store deler av 2016. Holvik opplevde dette i hovedsak som en god periode som rådgiver for rådmannen. Holvik har imidlertid ikke opplevd noen form for støtte fra Pedersen i sin rolle som varslar. Det har vært en tung erfaring for Holvik og gir ikke grunnlag for tillit til at noen i kommunens ledergruppe vil kunne følge opp varslerne på en tillitsvekkende måte. Holvik opplever dessverre at kommunens toppledelse har falt ham i ryggen som varslar.

Med utgangspunkt i at Rådmannen er inhabil til å håndtere enhver side av gjengjeldessaken, kan Holvik uansett selvsagt heller ikke følges opp av noen som er *direkte underordnet* Rådmannens instruksjonsmyndighet og som opptrer på Rådmannens vegne, jfr. fvl. § 6 tredje ledd. Ved håndtering av varslingsaker, er det helt avgjørende å sikre *en tillitsvekkende prosess*. Det må derfor i tillegg ses utover forvaltningslovens habilitetsregler og ha fokus på å hindre eventuelle *interessekonflikter* i forbindelse med håndtering av saken.

4. AVSLUTNING

Oppsummert, må Holviks situasjon som varsler *risikovurderes* snarest, ikke minst på bakgrunn av den erfaring han har gjort som varsler i denne og andre, tidligere saker. Han må beskyttes i den stillingen han i dag har. Eventuelle organisasjonsmessige endringer overfor Holvik, krever *saklig grunnlag* som må ha et helt annet og dokumenterbart legitimitetsgrunnlag. Man er ikke kjent med at noe slikt eksisterer.

Det må nå også tas konsekvens av at Rådmannen er *inhabil* til å håndtere noen av sidene ved varslingsaken, herunder organisasjonsprosjektet og oppfølging av Holviks arbeidsforhold. Det som skjer i slike saker andre steder, er at det oppnevnes en *setterrådmann*. Det antas fra denne side at det også vil være en god løsning for Rådmannen selv, da det skapes ro og en tillitsvekkende saksbehandlingsprosess for samtlige involverte.

Det må også foretas en *habilitetsvurdering* av KS advokatene all den tid disse har tett samarbeid med rådmannen. Rådmannens forrige arbeidsplass er dessuten KS, hvor hun jobbet frem til så sent som høsten 2016. Det er kritisk at det sikres en saksbehandling som samtlige involverte kan ha full tillit til.

Vennligst ta kontakt dersom det er spørsmål i sakens anledning.

Med vennlig hilsen

Birthe Eriksen

Advokat MNA/partner

Grimstad kommune – Politisk sekretariat
v/ kommunestyrets medlemmer
Postboks 123

4891 Grimstad

Vår ref.: BE/mnh
Bergen, 21.08.2017

1. INNLEDNING

Undertegnede representerer Ragnar T. Holvik i denne saken som gjelder krav om erstatning/oppreisningserstatning som følge av *ulovlig gjengjeldelse* ved varsling i henhold til arbeidsmiljøloven §§ 2-5 jf. 2-4.

Da sakens utvikling, slik den fremkommer gjennom media og annen formell informasjon gir grunnlag for alvorlig bekymring, sendes dette brevet til samtlige kommunestyremedlemmer. Hensikten er å sikre at den enkelte besitter tilstrekkelig informasjon og oversikt over saken til å kunne agere i henhold det ansvaret som ligger på kommunestyret som organ i en situasjon hvor Rådmannen og hennes underordnede er inhabile til å håndtere saken, jfr. fv. l. § 6 tredje ledd.

Vi er blant annet dypt bekymret for at vi ikke har mottatt noen klar informasjon om behandlingen av denne saken, etter at vi sendte vårt første brev i sakens anledning, den 22. juni. Hele to måneder senere, har vi ikke mottatt noe annen tilbakemelding fra Grimstad kommune enn at saken er oversendt til KS advokatene. Mot dette, har vi hevdet at habiliteten til KS advokatene også må vurderes om det skal sikres en habil og tillitsvekkende prosess. Etter hvert som vi har observert at Rådmannen, som påstanden om systematisk gjengjeldelse er rettet mot, har fått fortsette å utøve myndighet i denne saken, har vi også fremmet krav om at det må oppnevnes en setterrådmann for håndteringen av denne saken. Vi har også anført at organisasjonsprosjektet som i seg selv utgjør en alvorlig gjengjeldelse mot de to varslerne, må stilles i bero inntil gjengjeldelsessaken er avklart. Vi forstår at dette har vært tema på lukket møte i Formannskapet, men at man ved noen mindre endringer, til tross for våre advarsler, har valgt å fortsette prosjektet.

Formålet med dette brevet, er å informere samtlige ansvarlige politikere i Grimstad kommune om faktum og status i denne saken. Vi frykter at kommunestyrets medlemmer mangler full informasjon om realitetene i saken. Kopi av korrespondansen i saken så langt, ligger derfor ved dette brevet.

Situasjonen er nå så pass alvorlig at vi er nødt til å vurdere rettslige skritt i saken. Vi vet ikke en gang hvem i kommunen som er ansvarlig for å utøve arbeidsgivers plikter, herunder omsorgsansvaret for ansatte som befinner seg i langvarige sykemeldinger som følge av den gjengjeldelse de er utsatt for. Når Rådmannen er inhabil, MÅ det settes inn en setterrådmann, men rådmannen kan ikke fortsette å utøve sin rolle i saken mens behandlingen av saken trekker ut i månedsvis.

Guide Advokat DA MNA

Besøksadresse: Strandgaten 18, 5013 Bergen
Postadresse: Pb 403 Sentrum, 5805 Bergen
Tlf. +47 55 23 98 80
Faks +47 55 23 98 81
post@guideadvokat.no
www.guideadvokat.no

Advokat **Nina Monssen**, org. nr. 977 272 173
Advokat **May Karin Gytre**, org. nr. 985 039 828
Advokat **Espen Børjesson**, org. nr. 990 375 178
Advokat (H) **Rolf Knudsen**, org. nr. 992 011 297
Advokat **Ivar Abrahamsen**, org. nr. 994 419 382
Advokat **Gummar Angaard**, org. nr. 990 863 431
Advokat **Kristian Osen Fagerturn**, org. nr. 915 714 757

Advokat, Phd. **Birthe Eriksen**, org. nr. 997 817 702
Advokat **Clas Olsen**, org. nr. 918 267 7816

(H): Møterett for Høyesterett

2. KRAV OM SVAR PÅ SENTRALE SPØRSMÅL

Så langt har Holvik lagt vekt på å være konstruktiv og inviterende for å forsøke å få saken inn på i et konstruktivt og tillitsvekkende spor. Vi har ikke fått noen tilbakemelding med vilje og ønske om å møte oss i en slik type dialog som kan bidra til å løse saken.

Dersom ikke noen ansvarlige politikere i kommunen bidrar til å løfte saken inn på det sporet hvor den nå burde være, herunder anerkjenner Holviks situasjon og behov for klarhet, trygghet og forutberegnelighet, så har han ingen andre valg enn å rettsliggjøre saken. Det vakuuemet av taushet og manglede ivaretagelse han nå befinner seg i, er særdeles helseskadelig å bli værende i stort lenger.

Vi har til sammen sendt fire brev til kommunen siden 22. juni 2017. I hovedtrekk er vår opplevelse at vi hverken får svar på våre krav og spørsmål, eller opplever at kommunen behandler saken på en måte som vekker tillit. Det mest alvorlige i dette er at kommunen fullstendig ignorerer vår påstand om at Rådmannen er inhabil til å ha befatning med noen som helst sider av denne saken på vegne av Grimstad kommune, herunder følge opp Ragnar Theis Holvik som sykemeldt. Dette er åpenbart uakseptabelt at en som over tid anføres å ha utført lovstridig gjengjeldelse mot varsler Holvik og ikke vist vilje eller evne til å ta hans varsler og vanskelige arbeidsforhold på alvor, fortsetter behandlingen av denne saken. Når rådmannen ikke selv utviser forsvarlig vurderingsevne, og formannskapet også ser ut til å akseptere situasjonen, må kommunestyret, som kommunens øverste organ, snarest gripe inn å bringe prosessen inn i ordnede former. Slik kommunen nå behandler denne saken forverres Holviks situasjon, og behandlingen i seg selv føyer seg inn i sakens gjengjeldelsesmønster.

Det understrekes her at denne side ikke har mottatt protokollen/sakspapirer fra møte mellom gruppeledere og formannskapet den 26. juni d.å. Det er således begrenset hvilken informasjon vi har om det som ble vedtatt der, utover informasjonen om at saken er oversendt til KS-advokatene, uten noen som helst angivelse av når man kan vente noe svar derfra. I mellomtiden ser det ut som om Rådmannen får utøve sin funksjon uten noen begrensninger, til tross for våre gjentatte anførsler om hennes inhabilitet. Det understrekes at omorganiseringsprosjektet kun er en liten, men alvorlig del av den totale gjengjeldelsesprosessen Holvik er utsatt for. Saken går, som redegjort for i vårt brev av 22. juni, langt utover dette. Situasjonen som vi nå har bevitnet de siste to månedene er således høyst besynderlig – og oppsiktsvekkende, all den tid kommunen som offentlig organ ellers er godt trent til å håndtere forvaltningslovens habilitetsregler. Det minnes om at det mest grunnleggende prinsippet og hensynet bak habilitetsreglene, nettopp er å sikre tillit til forvaltningens beslutningsprosesser. Rådmannen burde ha trådt tilbake umiddelbart etter å ha mottatt vårt brev av 22. juni. Da hadde ikke denne saken vært der den nå befinner seg.

På bakgrunn av situasjonen i saken – vil Holvik etter hvert ikke ha noe annet valg enn å bringe saken inn for retten – så fremt man ikke ser en helt annen vilje til å håndtere saken på en tillitsvekkende, forsvarlig og habil måte. Han kan ikke fortsette å befinne seg i et vakuum i mer enn to måneder uten mer informasjon om hva som faktisk foregår og et opplegg for ivaretagelse av en habil representant for arbeidsgiver mens prosessen pågår. For å ha et tilstrekkelig godt beslutningsgrunnlag for den videre prosess, ber vi om tilbakemelding innen den 1. september på følgende spørsmål:

1. Hvem representerer p.t. arbeidsgiver/ivaretar arbeidsgiveransvaret for Ragnar Holvik i denne situasjonen? Svaret på dette spørsmålet er også relevant i forhold til hvem vi skal forholde oss til i denne saken.

2. Er det/vil det bli gjennomført en dokumentert og lovpålagt risikovurdering for Holvik og hans situasjon? I så fall, hvem gjennomfører denne og når?
3. Når ventes en vurdering av saken som er fremmet på vegne av Holvik å foreligge? Det vises her til at det nå har gått hele to måneder fra vårt brev den 22. juni.
 - a. Har Rådmannen selv eller andre vurdert hennes habilitet? Hva er vurderingen/konklusjonen?
 - b. Gitt at Rådmannen er ansett inhabil på pkt. 2 a), er det nå iverksatt en prosess for å få oppnevnt en setterrådmann?
 - c. Dersom det er igangsatt en prosess med oppnevning av setterrådmann, hvilken kommune vil denne bli hentet fra? Det forutsettes at risikoen for nærhet i bånd/interessekonflikter hensyntas ved denne vurderingen.
4. Er det foretatt en habilitetsvurdering av ordfører og varaordføreren, slik vi ber om i vårt brev av 22. juni? Vårt krav er knyttet til redegjørelsen om gjengjeldelsesprosessen og de nevnte personers roller i denne. Dersom det ikke er foretatt noen slik habilitetsvurdering, ber vi om begrunnelse for dette. Dersom det er foretatt en habilitetsvurdering, ber vi om resultatet av denne.
5. Er KS advokatenes habilitet blitt vurdert? I så fall, av hvem? Hva er utfallet av en slik eventuell vurdering? Dersom habiliteten ikke er vurdert, ber vi om begrunnelse for dette.
6. I følge media, syns Rådmannen å ha fått lov til å fortsette med organisasjonsprosjektet, til tross for at denne av begge varslerne er ansett som en sentral del av den systematiske gjengjeldelsen mot dem. På hvilket grunnlag aksepteres det at hun er habil til å håndtere dette prosjektet? Betyr dette at kommunestyret ikke anser Rådmannen som inhabil? Eller at hennes arbeid med prosjektet ikke er relevant for gjengjeldelsessaken? Dersom man her avventer KS advokatenes vurdering, mener kommunen at det er akseptabelt at hun kan fortsette å utøve sin myndighet i mange måneder, mens vurderingen av hennes habilitet og av varslersaken pågår?
7. Det bes om at vi får oversendt protokoll fra møtet den 26.06. Vi ber også om å få oversendt møteinnkalling og sakspapirer. Kommunen forutsettes å uoppfordret oversende/formidle all relevant informasjon som har betydning for Holviks situasjon og rettsstilling. Det vises her til arbeidsgivers omsorgsplikt.
8. Det bes om innsyn i all dokumentasjon, herunder referater, notater mv. relatert til Holvik i forbindelse med saksbehandlingen av varslingssaken, jfr. personopplysningsloven §§ 18-20.

3. FORVENTNING OM EN FORSVARLIG SAKSBEHANDLING

Det antas at en rettslig prosess i denne saken vil være krevende for mange involverte, ikke bare for Holvik og hans familie. En rettslig prosess i en sak som denne, er sjelden ønskelig med mindre det ikke finnes noen annen utvei.

Det er fremdeles mulig å få denne saken inn på et konstruktivt spor, som alle parter bør kunne ha tillit til. Det krever imidlertid at det handles raskt, for situasjonen slik den nå utvikler seg, bærer galt av sted. Vi ber derfor kommunestyret om følgende:

1. At kommunestyret *umiddelbart* foretar en habilitetsvurdering av Rådmannen. Ved konklusjon om inhabilitet, overtar kommunestyret saken fra rådmannen og formannskapet.

Saken kan ikke behandles av personer som åpenbart er inhabile, heller ikke i påvente av en ekstern vurdering som man ikke kjenner fristen for. Merk at det her er tale om hele varslingsaken, herunder ivaretagelse/oppfølging av Holvik og gjennomføring av organisasjonsprosjektet.

2. At Kommunestyret foretar en habilitetsvurdering/interessekonfliktvurdering av KS-advokatene.
3. At kommunestyret igangsetter arbeid med å opprette en settekommune. Det antas å være naturlig at en setterrådmann selv beslutter den videre prosess, herunder valg av ekstern rådgivning/kompetanse, noe som får betydning for pkt. 2 ovenfor.

4. AVSLUTNING

Det bes om en snarlig tilbakemelding på de fremsatte krav/bestillinger. For spørsmålene i kapittel 2, settes fristen til 1. september. For kravene i kapittel 3, må vi innen samme frist få bekreftet at dette er spørsmål kommunestyret krever behandlet.

Såfremt vi ikke ser at kommunen kommer oss i møte innenfor de rettslige rammene kommunen er forpliktet innenfor, tvinges vi til å vurdere å sende prosessvarsel.

Vennligst ta kontakt dersom det er behov for mer informasjon eller avklaringer. Det er viktig at slike behov avklares så snart som mulig. Som det fremkommer ovenfor, er Holviks informasjons- og avklaringsbehov nå prekært.

Med vennlig hilsen

Birthe Eriksen
Advokat

Vedlegg: Kopi av all korrespondanse med Grimstad kommune i sakens anledning.

Grimstad Kommune
V/politisk sekretariat og gruppelederne
Pb. 123,
4878 Grimstad

Bergen, den 22. juni 2017

e-post: Eriksen@guideadvokat.no

Oppdragsnr: BE – 57.

Direkte telefon: 55 23 98 80

Ansv.: Advokat Birthe Eriksen

RAGNAR THEIS HOLVIK – KRAV OM ERSTATNING/OPPREISNINGSERSTATNING SOM FØLGE AV ULOVLIG GJENGJELDelse VED VARSLING – ARBEIDSMILJØLOVEN §§ 2-5 JF. 2-4

1. INNLEDNING – SAKENS BAKGRUNN

Undertegnede representerer Ragnar T. Holvik i denne saken som gjelder fremsettelse av krav om erstatning/oppreisningserstatning som følge av *ulovlig gjengjeldelse* ved varsling i henhold til arbeidsmiljøloven §§ 2-5 jf. 2-4. Han er p.t. sykemeldt fra sin stilling som spesialrådgiver for rådmannen, og sykemeldingen er relatert til hans arbeidsforhold. Saken er også belastende for hans nærmeste familie.

Holviks arbeidsgiver er Grimstad kommune. Dette brevet sendes og kravet fremsettes overfor gruppelederne til de politiske partiene i Grimstad Kommunestyre, da *både* den øverste administrasjonen *og* den øverste politiske ledelse, anses *inhabile* i forhold til ulike deler av sakskomplekset, jf. forvaltningsloven § 6 første ledd a), annet og tredje ledd. Vår vurdering er da at

disse da må regnes som inhabile i forhold til hele det sakskomplekset som danner grunnlag for det aktuelle kravet.

Det legges dermed til grunn at Kommunestyret må etablere en midlertidig organisering som kan sikre en habil, objektiv/uavhengig og forsvarlig saksbehandling av det krav som herved fremsettes, og informere undertegnede om denne ordningen så snart dette spørsmålet er avklart. Det vises som eksempel til tilsvarende situasjon i Fredrikstad Kommune hvor det blant annet er oppnevnt en *setterådmann* med ansvar for saksbehandlingen av saker knyttet til påstander/krav som følge av ulovlig gjengjeldelse i en sak om alvorlige lovbrudd.

I det følgende vil det først redegjøres nærmere for de kritikkverdige forhold Holviks varsler omhandler, deres art og karakter. Bakgrunnen for dette, er at det i henhold til empirisk forskning ikke er irrelevant hvilke typer kritikkverdige forhold et varsel omhandler og hvor disse er forankret i en organisasjon.¹ Dette er forhold som er direkte koblet til risikoen for gjengjeldelse, herunder omfanget og alvorligheten av denne. Slik kunnskap bidrar til å bedre forstå sammenhengen mellom Holviks varsel og den behandlingen han opplever i ettertid.

Det vil dernest redegjøres nærmere for den konkrete behandling/de handlinger som påberopes som ulovlige gjengjeldeshandlinger, jf. arbeidsmiljøloven § 2-5. Den behandlingen Holvik er utsatt for, må ses i sammenheng – i forhold til det mønsteret som ofte går igjen i tilsvarende saker.

Deretter gis det en rettslig vurdering av saken, herunder de anførsler Holviks krav om erstatning/oppreisningserstatning bygger på.

Avslutningsvis inviteres det til en videre gjenopprettende dialog om Holviks arbeidsforhold og rolle i Grimstad kommune for fremtiden.

Slik situasjonen nå har utviklet seg for ham som varsler i langvarig sykemelding, er det kritisk at saken nå løftes til et spor og nivå hvor lovgiver forutsetter at den både *må* og *skal* håndteres. I tillegg til det spesifikke varslervernet, vises det her også til arbeidsgivers alminnelige, ulovfestede omsorgsplikt.

Det understrekes på vegne av Holvik, at hans håp er å etablere en konstruktiv og lærende dialog med kommunen som *både* arbeidsgiver og som lokalpolitisk organ som forvalter av innbyggernes felles interesser. Det er interessene til *fellesskapet* som hele tiden har vært motiverende for Holvik i hans rolle som varsler, både i denne og i tidligere saker. Det minnes om at arbeidsgiver i en tidligere sak, hvor Holvik ble fjernet som barnas representant, måtte gjenopprette sin rettsstridige behandling av Holvik. Som del av sitt ansvar for å ivareta barn og unges interesser, varslet Holvik den gangen om ulovlige og kritikkverdige forhold i kommunen. Fylkesmannen i Aust-Agder grep som kjent inn i flere saker (2000-2003) og opphevet kommunens vedtak etter mottak av varsler fra Barnas representant. I motsetning til kommunens administrasjon, mottok for eksempel ikke Barnas representant kritikk i forbindelse med kontrollutvalgets gransking av den såkalte Jappa-saken i 2001.

Det forhold at arbeidsgiver nå synes å gjenta det samme mønsteret som Holvik allerede er utsatt for en gang tidligere, utgjør en tilleggsdimensjon som gjør denne saken spesielt alvorlig. Arbeidsgiver burde hatt klar oppfordring til å trå særlig varsomt i en sak som innebærer risiko for en tilsvarende

¹ Se blant annet Bjørkelo, B. i Eriksen, B. (red.): «Å bekjempe et samfunnsproblem», s. 132-155, særlig på s. 147-152.

situasjon overfor samme arbeidstaker som utelukkende bruker sin varslingsrett- og plikt for å ivareta sentrale samfunnsinteresser.

2. HOLVIKS VARSLING OM ALVORLIGE KRITIKKVERDIGE FORHOLD I GRIMSTAD KOMMUNE

2.1 Innledning

Det tas utgangspunkt i – og legges til grunn i det følgende - at arbeidsgiver ikke bestrider at Holvik varslet om alvorlige *kritikkverdige forhold*, jf. arbeidsmiljøloven § 2-4(1) i den såkalte «helsekjøpsaken» og at fremgangsmåten ved hans varsling har blitt ansett som «*forsvarlig*» i henhold til § 2-4(2) første punktum. Det har i kjølvannet av Holviks varsling stadig fremkommet nye opplysninger som bidrar til å styrke legitimiteten til hans varsler. På bakgrunn av blant annet den nye vurderingen av adgangen til innsyn i ansattes e-post i kommunen, antas det at denne prosessen ennå ikke er avsluttet.

Som nevnt ovenfor, under punkt 2, er det likevel behov for å gå noe nærmere inn på både varselets art og omfang, samt Holviks varslingsprosess. Med begrepet varslingsprosess, menes at Holviks varsling ikke består av en enkelt ytring til en enkelt mottaker, men av flere ytringer til ulike mottakere, som følge av at han ikke opplevde å nå frem i første omgang. Både organisasjonspsykologisk forskning og forarbeidene til den nye, svenske varslingsloven², tar utgangspunkt i at det normale, nettopp er at varsling finner sted gjennom en slik prosess over tid, hvor videre varsling til høyere nivå internt eller eksternt, avhenger av hvilke reaksjoner arbeidstaker som varsler, opplever. Det gjelder både hvordan varselet blir håndtert og hvordan varsleren ivaretas.

2.2 De kritikkverdige forholdene varselet gjaldt

Holviks varsel omhandlet ulovlige anskaffelser av helsetjenester for ca. 100 millioner kroner i perioden 2012-2016. Det var tale om direkteanskaffelser – uten rammeavtaler. Når det gjaldt en av disse leverandørene – firmaet «Farm in action (FIA), hjemmehørende i Grimstad, er eier av firmaet svigerinne til assisterende kommunalsjef for helse- og omsorg – sektoren som var kjøper/bestiller av de aktuelle tjenestene. FIA fikk sine første klienter i mai/juni 2012, tjenester kjøpt av Grimstad kommune. Siden 2012 har FIA fakturert tjenester for over 30 millioner kroner fra Grimstad kommune, altså basert på ulovlige kontrakter.

Første varsel

Varselet er knyttet til sak i kontrollutvalget (KU) av 14.10.15 om: «Orientering om kjøp av helsetjenester» som ble tatt «til orientering» i Kontrollutvalget.

Holvik fikk kjennskap til de faktiske forhold i mars 2016 og kontaktet etter kort tid leder av KU og orienterte vedkommende om saken muntlig. Saksforholdet ble angitt som mulige ulovlige innkjøp for 50-100 millioner, herunder mulig korrupsjon.³ Saksforholdet ble opplyst å være ukjent for leder av KU.

² Lag om visseblåsning. I kraft 1. januar 2017.

³ Det detaljerte innholdet i Første varsel, fremkommer av varslingsbrev av 12. februar 2017 til medlemmene i Grimstad kommunestyre.

Et skriftlig varsel (i form av en PP-presentasjon) ble utarbeidet av Holvik og den ble gjennomgått med kontrollutvalgets leder, leder av Aust-Agder revisjon IKS og kontrollutvalgets sekretær i et møte den 19. april 2016. I møtet ble dessuten Holvik lovet *full konfidensialitet*.

Det bemerkes her at det var begrepet anonymitet som ble benyttet. I realiteten innebærer dette i denne saken en forsikring om full konfidensialitet i henhold til reglene i personopplysningsloven med forskrift. Det er aldri tale om anonymitet så lenge varslingsmottaker er kjent med varslersens identitet, men plikter altså å holde denne skjult overfor andre.

Som følge av varselet, fattet KU følgende vedtak:

«Kontrollutvalget ber revisjonen innhente en oversikt over de største leverandørene med underliggende avtaler fra de siste tre årene og vurdere anskaffelsesprosedyrene sett i lys av regelverket om offentlige anskaffelser.»

Revisjonen viste at varselet var høyst betimelig. Den dokumenterte at det i det aktuelle tidsrommet revisjonen gjaldt, var gjort ulovlige direktekjøp for 68 millioner fra 8 firma, herunder fra FIA for 20 millioner. Revisjonsrapporten bekrefter dermed hovedinnholdet i varselet ved at den slår fast at det:

«...er en gjennomgående mangel på dokumentasjon på etterlevelse av lov om offentlige anskaffelser med forskrifter og Grimstad kommune sitt eget innkjøpsreglement».

KU behandlet revisjonens rapport den 8. juni 2016. Kommunestyret behandlet 20. juni 2016 sak: «Kjøp av tjenester i helse- og omsorgssektoren». Den vedtok i den forbindelse å gjennomføre en ekstern granskning. Arbeidet skulle ledes av en prosjektgruppe utgått fra KU, supplert med leder av Aust-Agder revisjon IKS og KU sin sekretær.

I september 2016 ble BDO valgt som ekstern gransker med økonomisk ramme på kr. 400 000,-. BDO ber KU i begynnelsen av november om en utvidet ramme for å jobbe mer med tre spesifikke spørsmål i saken. KU sa da nei, under henvisning til fremdriftsplanen.

I begynnelsen av desember 2016 legger BDO frem sin rapport. I rapporten bekreftes omfattende brudd på regelverk og normer knyttet til lov om offentlige anskaffelser. Det ble dessuten påpekt svak/dårlig ledelse, svakheter knyttet til ytringskultur og varsling, manglende dokumenter m.v.

Kommunestyret behandlet den eksterne granskningsrapporten den 30.01.17. Her ble det truffet et omfattende enstemmig vedtak om den videre håndteringen av saken. En rekke del-forslag stemmes imidlertid ned med 18 mot 17 stemmer. I realiteten er situasjonen slik at mindretallet ønsker mer granskning, herunder gjennomgang av e-postkonti tilhørende sentrale personer og mer omfattende tiltak.

Andre varsel

I et fire siders notat av 12. februar 2017, varslet Holvik åpent til kommunestyrets medlemmer. Vedlagt brevet, lå PP-presentasjonen som Holvik benyttet allerede i varslingsmøtet med leder av KU m.fl. den 19. april 2016. Varselet ble behørig omtalt i både Grimstad Adressetidende og Agderposten. Avisene valgte å trykke brevet i sin helhet på avisenes reportasjesider.

Utover vinteren/våren 2017 har det pågått en politisk dragkamp om åpning av e-poster – en kamp som av mange oppfattes som en kamp om hvorvidt det foreligger en reell vilje til å komme til bunns i sakens realiteter. Etter at en rapport fra Kluge Advokatfirma konkluderte med manglende rettsgrunnlag for å foreta innsyn i ansattes e-poster, har nylig Thommessen advokatfirma kommet til motsatt konklusjon. I kommunestyret den 19. juni 2017, fattet et solid flertall vedtak om å foreta innsyn i ansattes e-post som et ledd i den videre granskningen av de faktiske forhold.

Det har for øvrig vært et betydelig antall artikler i media om saken. Det er tale om ulike typer dekning, noe det vil vendes tilbake til i det følgende.

3. GJENGJELDelse MOT HOLVIKS SOM FØLGE AV HANS VARSLING

3.1 Innledning: Mønsteret ved ulovlig gjengjeldelse

En varsler som frembringer alvorlig kritikk, kan bli møtt med ulike former for reaksjoner. Slike reaksjoner kan variere i intensitet og alvor, noe som kan henge sammen med hvor arbeidstaker som varsler befinner seg i en varslingsprosess. Forskning underbygger også at den risikoen for gjengjeldelse en varsler utsettes for, påvirkes av alvoret i det kritikkverdige forholdet og ikke minst hvor det er forankret i organisasjonen. Dette er kunnskap som det er relevant å vurdere de påberopte gjengjeldelseshandlingene i denne saken i lys av, og ikke minst bevisene for disse.

Under enhver omstendighet må de ulike reaksjonene/manglende handling ses i sammenheng. Negative reaksjoner blir som regel rettet mot to ulike «nivå»: 1) Undergraving av varslersens posisjon/troverdighet og/eller 2) for å pulverisere varslersens budskap.⁴ Det vil redegjøres for de ulike reaksjonene Holvik så langt er møtt med i det følgende. Både hver for seg – og ikke minst samlet, representerer sanksjoneringen av Holvik en så tøff og alvorlig påkjenning at den så langt har ført til langvarig sykemelding.

Innledningsvis bemerkes det at arbeidsgiver aldri på noe tidspunkt har gjennomført noen form for *risikovurdering* knyttet til hans utsatte situasjon som varsler om mulig alvorlig økonomisk kriminalitet, altså i en situasjon da hans varsel *kan* representere en alvorlig trussel mot illegitime interesser med tilsvarende risiko for gjengjeldelse. Det vises her til redegjørelsen ovenfor i avsnitt 2 samt den rettslige redegjørelsen for hvilke kritikkverdige forhold denne saken omhandler i avsnitt 4.3 nedenfor.

3.2 Ignorering

Siden Holvik opptrådte som varsler og dermed utløste det særskilte varslervernet, jf. aml. §§ 2-5 jf. 2-4, er det ikke gjennomført noen formell risikovurdering av hans situasjon. Han har heller ikke opplevd noen form for tiltak fra arbeidsgivers side som er forankret i arbeidsgivers omsorgsplikt eller sikring av varslervernet hans for øvrig. Han har snarere opplevd at ordfører/varaordfører har trukket seg unna. Han blir ikke kontaktet av noen av disse personene, eller representanter for disse, for oppfølging og ivaretagelse. Dessuten har den jevnlige, naturlig kontakten som har vært vanlig mellom partene tidligere, opphørt. Holviks varslerbrev til Kommunestyret i februar er ikke besvart og det er heller ikke

⁴ Se The Government accountability Project (2011): «The Corporate Whistleblower's survival Guide» s. 19-40.

behandlet av kommunestyret eller lagt ut på kommunens nettportal med informasjon relatert til «Innkjøpssaken i Grimstad kommune».

Den rene rettspålagte oppfølgingen av Holvik som sykemeldt, er ivaretatt, men Holvik opplever ingen ivaretagelse av seg som varsler. Holvik har etterspurt aktiv anerkjennelse og markering av holdning i forhold til utstøting, men det er ingen respons. Holvik har fortalt rådmannen om andre varsler og kritikkverdige forhold, men opplever ingen respons i forhold til dette heller. Holvik får høre at han er velkommen tilbake på jobb, men opplever i praksis utstøting. Slik dobbeltkommunikasjonen er helseskadelig for ham.

3.3 Avvisning

Sentrale representanter for Grimstad kommune utøver avvisning overfor Holvik i form av blant annet uttalelser i media. Uttalelsene er samlet av en slik art at de både bidrar til ufarliggjøre/underdrive/pulverisere alvoret i hans varsler samt til å undergrave Holviks rolle og autoritet som fagperson. Uttalelsene er også blottet for enhver anerkjennelse, både i forhold til alvoret i varslingen og for den viktige rollen Holvik har påtatt seg som varsler i denne alvorlige saken. Dette, til tross for at de alvorlige forholdene Holvik varslet om, omfattes av ordførerens og rådmannens sentrale ansvar.

Følgende *eksempler* fremsettes herved for å underbygge påstanden om at Holvik utsettes for avvisning fra kommunens side:

14. februar 2017: Grimstad Adresstidende – Rådmannens uttalelser:

1) *Rådmann Tone Marie Nybø Solheim kjenner seg ikke igjen i Ragnar Holviks beskrivelser av kommunen, og i hvert fall ikke av at det skal være en terrorbalanse der ledere dekker over hverandre.*

2) *Innholdet i brevet (se pkt. 2.2 ovenfor om andre varsel, red.anm.) må han selv stå inne for. Det er jo hans opplevelser og hans oppfatninger av denne saken, og det må han svare for, sier hun.*

-Så du kjenner deg ikke igjen i beskrivelsen han gir av kommunen (Grimstad Adresstidende spør)?

3) *Nei, det gjør jeg ikke, men nå har jeg bare fire måneders fartstid her i kommunen, og han snakker om mange år. Jeg kan ikke svare for det som har vært, men det jeg ser nå, sier Nybø Solheim.*

4) *Rådmann Tone Marie Nybø Solheim er enig med Holvik at han hadde en plikt til å varsle når man mente at han satt på informasjon som han mente var om kritikkverdige forhold..*

-Er du enig i hans vurdering her, at denne saken bare avdekker et isfjell av de utfordringene kommunen står i? (Grimstad Adresstidende)

5) *Jeg har ikke samme oppfatningen som han her, nei. Jeg har prøvd å forstå hva som ligger i dette, men jeg har foreløpig ikke observert det sammen, nei, sier rådmannen.*

-Ragnar Holvik skriver også i brevet at han, i en annen sak for ikke særlig lenge siden, selv opplevde alvorlige negative sanksjoner som uthenging som varsler, utfrysning og fratakelse av arbeidsoppgaver som følge av varsel om alvorlige, kritikkverdige forhold? Stemmer det at han ble fratatt arbeidsoppgaver etter å ha varslet om alvorlige kritikkverdige forhold? (Grimstad Adresstidende)

6) *Det kjenner jeg ikke til. Nå skal jeg ha et møte med ham på fredag og da kan det hende han vil fortelle hva dette er. Jeg kan ikke hvert fall ikke utdype dette da jeg ikke vet hva det er, sier hun.*

-Holvik mener at en av mange utfordringer kommunen har, er at ledere dekker over hverandres kritikkverdige forhold og kaller det terrorbalanse. Stemmer det at det er terrorbalanse i kommunen? (Grimstad Adressetidende).

7) *Nei, svarer hun kontant.*

-Ikke i det hele tatt? (Grimstad Adressetidende).

8) *Nei, terrorbalanse er et veldig kraftfullt uttrykk som jeg ikke kan bruke, sier rådmannen.*

-Hva er mer passende da? (Grimstad Adressetidende).

9) *Jeg kjenner ikke dette igjen. Jeg treffer kommunens ledere minst en gang i måneden, og de jeg treffer yter stor innsats. Dette kjenner jeg derfor ikke igjen, sier Tone Marie Nybø Solheim.*

Kommentar: Rådmannen svarer til dels på helt andre ting enn det som er essensen i journalistens spørsmål. Innholdet i journalistens alvorlige spørsmål avvises og tas standpunkt til uten at det tas forbehold om å undersøke realitetene i saken.

14. februar 2017: Grimstad Adressetidende – Ordførerens uttalelser:

-Ordfører Kjetil Glimsdal (krf.) håper det at Ragnar Holvik nå står frem som varsler i denne saken kan gi ham ro. (Grimstad Adressetidende).

1) *Jeg håper det betyr at han får den lettelsen som han ønsket å få. Jeg har forståelse for at det kan være tungt og krevende å gå med en slik sak lenge, så jeg håper dette har en god effekt for ham. For øvrig er det ikke så mye nytt i dette sammenlignet med det vi har kjent til fra før, sier han.*

-Hva synes du om innholdet i brevet?

2) *Det er jo en del opplysninger som er kjent. Så er det noen vurderinger og synspunkter som er hans. Det må han få gi uttrykk for og må stå for hans regning. Nå er det ikke alt jeg er helt enig med ham i, og jeg synes for eksempel han kunne ha tatt en prat med sin rådmann direkte før han varslet andre. Det er min vurdering, og det hadde jeg ønsket av min rådgiver hvis jeg hadde vært i samme situasjon. Nå er det ikke noe krav om det for å være varsler, men jeg hadde som sagt foretrukket det selv, sier han.*

3) *Så synes jeg også at det er litt rart at ikke forholdene han beskriver har blitt kjent og varslet om tidligere. Særlig hvis det er så åpenbare ting som skal ha skjedd, sier han.*

-Heller ikke ordføreren er noe begeistret over Holviks påstand om at det er en terrorbalanse blant ledere i kommunen. (Grimstad Adressetidende).

4) *Nei, dette er hans opplevelser og vurderinger og må stå for hans regning. Jeg kjenner ikke til at situasjonen er slik at jeg ville brukt et slikt ord, sier han.*

-Hva synes du om å få et slikt stempel på organisasjonen?

5) Det er jo ikke noe hyggelig i det hele tatt at noen bruker eller opplever det slik, men jeg tror jo at bildet er mye mer nyansert enn det han gir uttrykk for her, sier Kjetil Glimsdal.

Kommentar: Med unntak av en kort kommentar om at ordføreren har forståelse for at det kan være tungt for Holvik å gå med en slik sak lenge, antydes det at han kan kritiseres for måten han varsles på, og at det ikke er grunnlag for varselet da det ikke innebærer noe nytt. Holviks varsel undergraves dessuten med insinuering av at det ikke kan være så alvorlig når ingen andre har varslet om det tidligere.

Den ultimate avvisningen ligger i den distanseringen fra varselet som gjøres av både ordføreren og rådmannen. De reduserer varsler om konkrete, objektive forhold og om organisasjonskulturen i kommunen som kan være relevant for å forstå, både det som har skjedd og reaksjonene overfor varsleren og hans varsler, til Holviks subjektive vurderinger. Det gjøres ved å blant annet vise til: «*hans opplevelser og vurderinger*» og «*må stå for hans regning*». Slike uttalelser bidrar til å undergrave Holviks troverdighet og autoritet, fremfor å søke etter forklaringer knyttet til forhold i kommunen. Fokus er ikke hvilken prosess kommunen har på å komme til bunns i saken.

Avvisningene blir ytterligere mer alvorlig når det ses hen til at det er tale om varsler om særdeles alvorlige forhold (se avsnitt 4.3) fra rådmannens egen spesialrådgiver, altså kommunens øverste rådgiver, kommunens skriver av kommuneplanens samfunnsdel og utreder på kommunestruktur og regionale spørsmål mv., med 27 års fartstid i organisasjonen, hvorav 25 av disse årene i stab på kommunalsjefs- og rådmannsnivå.

Det fremstår også særdeles spesielt at en ny rådmann, som vinteren 2017 ikke har vært i kommunen mer enn ca. fire mnd., velger å innta en så nedlatende holdning til sin egen rådgiver, fremfor å forholde seg objektivt og avventende til det alvorlige innholdet i hans varsler.

Det er grunn til å frykte at denne type uttalelser fra kommunens øverste ledelse, også bidro til å legge til rette for – og legitimere de negative reaksjonene som Holvik etter hvert opplever mot seg på Facebook fra ansatte og ledere på rådhuset – og som det heller ikke settes inn noen form for tiltak mot for å beskytte Holvik. Dette er det redegjort for nedenfor under avsnitt 3.4.3.

3.4 Direkte sanksjonering

3.4.1 Innledende kommentarer

En gjengjeldelsesprosess overfor en varsler inneholder som regel en rekke mekanismer/strategier. En utfordring er ofte at noen av disse kan være både forsettlig og ubevisste. Man er ikke alltid bevisst hvorfor man reagerer overfor en varsler slik man gjør – utover det å avvise eller skyve bort noe ubehagelig. Basert på arten av de gjengjeldeshandlinger Holvik opplever, synes disse å omfatte begge deler. Som det fremgår ovenfor, opplever Holvik både ignorering, avvisning, men også mer alvorlig og direkte sanksjonering som det vil bli redegjort for i det følgende.

Identifikasjonen av de konkrete typene gjengjeldeshandlinger/mekanismer bygger i stor grad på amerikansk forskning som deler disse inn i slike som enten bidrar til undergraving av varslerens troverdighet, eller pulverisering av hans budskap/varsler. Flere av de som benyttes overfor Holvik er egnet til begge deler. Det gjelder blant annet for de eksemplene på ignorering og avvisning som det er redegjort for ovenfor.

3.4.2 Brudd på rettsplikt/løfte om konfidensialitet

Bruddet på Holviks rett til konfidensialitet omkring hans identitet som varsler, er en alvorlig sanksjon i strid med både personopplysningsloven/personopplysningsforskriften og klar avtale mellom Holvik og sentrale representanter for arbeidsgiver (kontrollutvalget og revisjonen) i det såkalte «varslingsmøtet» den 19. april 2016. Løftet gjaldt både informasjon om Holviks identitet samt informasjon om at det var en varsler i saken. Det ble tatt slike forholdsregler på møtet at verken kontrollutvalget/revisjonen en gang fikk beholde den PP-presentasjonen Holvik holdt for dem om innholdet i sitt varsel.

Det er verdt å merke at deltakerne i dette møtet faktisk foretok en innledende risikovurdering (dog uformell), av hvilken risiko Holvik løp, fra både organisasjonen (ledere og ansatte i Grimstad kommune) og fra lokalsamfunnet. I tillegg var anonymitet viktig for Holviks ønske/behov for å også kunne beskytte interne kilder.

Personvernbruddet overfor Holvik som varsler, finner altså sted *til tross* for en forutgående, *faktisk anerkjennelse* av konkrete risikoforhold. Rettsbruddet utgjør dermed en alvorlig gjengjeldelseshandling i seg selv, men inngår også som ledd i den gjengjeldelses- og utstøtelsesprosessen han for øvrig utsettes for.

Alvorligheten i rettsbruddet underbygges videre av at Holviks identitet og informasjonen faktisk lar seg skjule. Det gjelder både i kontrollutvalgets møte den 27. april 2016 hvor det blir gitt en troverdig forklaring til offentligheten knyttet til tertialrapport og de økonomiske overskridelsene innen helse- og omsorg som fungerte som begrunnelse for at kontrollutvalget grep fatt i saken om kjøp av helsetjenester. Ingen stilte spørsmål ved denne begrunnelsen.

Holvik har god informasjon om hvordan bruddet på hans krav på konfidensialitet knyttet til sin rolle og identitet har skjedd, men det er forhåpentligvis ikke behov for å gå detaljert inn på denne. Det sentrale er at det er arbeidsgiver som er ansvarlig for denne type rettsbrudd da det er *arbeidsgiver* som har ansvaret for at slike brudd *ikke* skal finne sted.

Det er bruddet på konfidensialitet, med de følger dette får for Holviks trygghet, herunder ryktespredning osv., som *tvinger* ham til å varsle åpent til et samlet kommunestyre. I alvorlige varslingssaker, har det nemlig vist seg at full offentlighet til slutt kan bli den eneste måten å sikre seg en viss beskyttelse på, når arbeidsgiver svikter.

Et ytterligere svik overfor Holvik, er det at ordfører verken foretar reelle undersøkelser eller redegjør for sin reelle kunnskap om saken i forbindelse med sitt svar på den alvorlige og konkrete interpellasjonen som ble fremmet fra en representant fra SV om personvernbruddet i kommunestyret den 2. mai 2017. I kommunestyret 19. juni 2017 påsto endog ordføreren at «varslerne har selv valgt å gå ut offentlig». Som gjennomgått ovenfor, er virkeligheten en ganske annen.

3.4.3 Nektelse/fraskrivning av kjennskap til Holviks tidligere varslingssaker

I intervjuet med Grimstad Adressetidende, benekter rådmannen kjennskap til andre saker hvor Holvik opptrådte som varsler.

Også i tidligere saker, har Holvik av rådmann/ordfører blitt utsatt for uthenging overfor andre ansatte, blitt utestengt fra sammenhenger hvor han naturlig burde vært inkludert i kraft av sin rolle/ansvar,

samt blitt fratatt sentrale arbeidsoppgaver. Det er uforståelig at kommuneledelsen ikke har informert den nye rådmannen om så sentral historikk om lignende forhold hvor kommunen har måttet rette opp sin holdning og atferd overfor Holvik som varsler. Det vises her blant annet til brev fra kommunen til Holviks daværende advokat Ola Mæland i advokatfirmaet Hjort av 11.03.2005 hvor det redegjøres for vedtak i kommunestyret den 28.02.05 etter at sivilombudsmannen hadde kommet med sin uttalelse i saken, hvor Holvik rettsstridig var blitt fjernet som barnas representant. I kommunens brev beklages blant annet både feil ved egen saksbehandling og belastningen ved denne for Holvik. Videre beklages manglende dialog om saken mellom de politiske grupperinger i kommunestyret og manglende rom for en forsvarlig saksfremstilling. Det er å konstatere at det synes å være betydelige likhetstrekk mellom de to varslings sakene Holvik har vært part i.

Det bestrides for øvrig at Rådmannen ikke har hatt kjennskap til tidligere saker, slik hun uttaler til media. Holvik opplyser at han i flere samtaler med både ordfører og rådmann har informert om to andre saker fra 2014 og om andre kritikkverdige forhold han har tatt opp. Det er således et direkte svik mot Holvik når rådmannen nekter for sentrale forhold som har stor betydning for Holviks troverdighet.

3.4.4 Manglende forebygging/inngripen i negative angrep mot Holvik i media/sosiale medier

Holvik har opplevd en rekke angrep i sosiale medier og i avisinnlegg fra kolleger i Grimstad kommune. Som det fremkommer ovenfor i avsnitt 3.3, er det all grunn til å tro at de signalene ordfører og rådmann har sendt ut gjennom sine egne uttalelser til media har bidratt til å aktivt legitimere angrep fra kolleger i kommunen. Det er heller ikke gjennomført noen tiltak/gitt informasjon av betydning til de ansatte om hvilket rettsvern en varsler har og betydningen av Holviks konkrete varsler ut over følgende sitat fra rådmannen på allmøtet i begynnelsen av mars: *"Vi har fått varsling på kritikkverdige forhold, varsling er viktig og riktig og varsling skal behandles etter egne rutiner. Og varslere har et eget vern mot gjengjeldelse. Slik skal det være også i Grimstad"*. Arbeidsgiver kunne med enkle tiltak ha redusert risikoen for denne type reaksjoner uten at dette ville komme i strid med øvrige ansattes ytringsfrihet.

Andre som har vært involvert i helsekjøpssaken, har fått en helt annen form for offentlig omtale og omtanke i fra rådmann og ordfører. Den 7. desember 2016 sendte for eksempel Rådmannen en e-post til alle ansatte i Grimstad kommune der hun orienterte om BDOs granskingsrapport i helsekjøpssaken samme dag denne ble offentliggjort. I e-posten fremgår det blant annet:

«Grimstad kommune har en ansatt som over lang tid har vært eksponert gjennom en regionsavis. Dette har vært en stor belastning. Dette er en medarbeider i Grimstad kommune som gjentatte ganger er plassert inni ansvarsfulle posisjoner uten at vedkommende har bedt om det, og som gjennom sin positive innstilling har løst relativt krevende perioder for sektoren. Denne medarbeideren har til sine ledere, kollegaer og underordnede vært tydelig på sin relasjon til en av leverandørene av tjenester og selv tatt ansvar for å unngå situasjoner hvor det vil bli habilitetsutfordringer. Jeg beklager at en av våre medarbeidere ble satt i en vanskelig situasjon gjennom måten arbeidet har vært ledet og organisert på.»

3.4.5 Rene utstøtelseshandlinger

Kommunen fikk ny rådmann i oktober 2016. Holvik har opplevd at den nye rådmannen fra første stund har hatt en negativ holdning til ham som spesialrådgiver. Dette har vist seg ved at han har blitt adskillig

mindre brukt som rådgiver enn tidligere, at enkelte funksjoner har falt bort og at tilførselen av nye oppgaver har blitt mindre. Rådmannen har for eksempel ikke på noen tidspunkt vist interesse for å høre Holviks syn på helsekjøpsaken. Holvik har to ganger, i november og januar, gått til ordføreren for å få hjelp i det han har opplevd som en uforståelig, utrygg og svært vanskelig situasjon. Holvik har også gått til sin tidligere sjef, fungerende rådmann i 2016, om disse forholdene. Forholdene bedret seg ikke fra høsten 2016 frem til Holvik sto åpent frem som varsler i februar 2017. Holviks arbeidsbeskrivelse vedlegges dette brevet slik at kommunestyrets representanter er informert om hva som faktisk er hans rolle og ansvarsområde i forkant av de organisasjonsendringer som foregår, som Holvik ikke har fått uttale seg om. Han frykter for sitt stillingsvern i den pågående prosessen som han altså er uten kjennskap til.

Det forekommer en type handlinger som i realiteten oppleves som direkte utstøtelseshandlinger, som Holvik opplever som å bli skjøvet ut av organisasjonen. Dette har forekommet både før og etter hans sykemelding. Han valgte å ta opp noen av disse forholdene i en e-post den 29. mai 2017, mens han fortsatt var sykemeldt. Ingen av disse forholdene har arbeidsgiver gitt noen troverdig forklaring på. Det gjelder blant annet følgende forhold:

- a) Fjerning av Holvik fra organisasjonskart/arkivplan/ulike offentlige dokument.
- b) Holvik ble utelatt fra den årlige stor-samlingen for alle ledere og sentrale funksjoner på Abra Havn i mai. Han mottok heller ingen informasjon om opplegg/arrangement. Dette til tross for at han har en rolle/funksjoner knyttet til overordnet planlegging, planstrategi, regionale saker, kommunestruktur, mål m.v.
- c) Holvik har blitt utelukket fra arbeid med etikk- og varslingsrutiner og ikke mottatt noen informasjon om arbeidet, til tross for sin rolle som kontaktpunkt/ansvarlig overfor Transparency og sitt tidligere arbeid med disse tema for kommunen.
- d) Holvik inviteres ikke lenger til de månedlige ledersamlingene.

En generell kommentar utover ovennevnte eksempler/uttrykk, er at han-fratas/defineres bort fra oppgaver, roller og ansvar som naturlig ligger til hans stilling. I rapporten etter granskningen i Monica-saken benyttes betegnelsen *marginalisering* om den lignende prosessen Robin Schaefer ble utsatt for i Vest Politidistrikt. En slik prosess er særdeles helseskadelig, spesielt i en situasjon hvor det er et totalt fravær av omsorg og ivaretagelse. Holvik har i denne tiden eksplisitt gitt uttrykk for en opplevelse av manglende forutsigbarhet og utrygghet, uten at det har medført noen initiativ fra arbeidsgiver side, ut over de pliktmessige aktiviteter arbeidsgiver må foreta seg i en sykemeldingsperiode. Holvik har hatt tilbud om å snakke med bedriftshelsetjenesten og/eller Bedrift og Personal, men det er ikke det som har vært Holviks behov. Det finner således ikke sted noen prosess med omsorg og ivaretagelse overfor Holvik som bidrar til å fjerne den utryggheten og opplevelse av utstøting den faktiske behandlingen av ham som varsler fører til. Hans helsemessige situasjon er en naturlig følge av denne utrygge situasjonen.

3.5 Avsluttende kommentarer

Gjennomgangen over av det reaksjonsmønsteret Holvik har møtt etter å ha opptrådt som varsler, faller utvilsomt inn i det velkjente mønsteret forskning viser at slike saker dessverre ofte ender i, i situasjoner hvor varsler har utfordret mektige interesser og varslervernet reelt ikke sikres og etterlevs. Avviket mellom det Holvik opplever og det som er Grimstad kommunes uttalte grunnverdier (åpenhet, redelig, respekt og mot), kommunens etiske retningslinjer og varslingsplakat er også åpenbart.

En naturlig fremferd i den alvorlige varslingssaken kommunens ledelse her står overfor, som ville ha vært i samsvar med de uttalte etiske prinsippene kommunen legger til grunn for sin virksomhet, hadde vært å ha fokus på å understreke særlig følgende momenter:

- Viktigheten av at Holvik faktisk varslet om mulige alvorlige lovbrudd.
- Hvilken verdi det har for kommunens tillit hos borgerne at ansatte varsler om alvorlige kritikkverdige forhold.
- At det beklages overfor innbyggerne at alvorlige lovbrudd kan ha blitt begått.
- At det gis uttrykk for aktiv forståelse for hva varslingen har kostet for Holvik, samtidig som kommunen som arbeidsgiver gir uttrykk for vilje til å vise ansvar for å verne om en arbeidstaker som har tatt den personlige risikoen ved å varsle om alvorlige kritikkverdige forhold.
- At man klart gir uttrykk for en klar vilje om å ville til bunns i de alvorlige forholdene det er varslet om.

Det er en slik skisse til fremferd fra arbeidsgivers side som markerer den alternative handling/atferd som arbeidsgivers faktiske handlinger/atferd kan måles mot.

Det er imidlertid de relevante rettsregler og prinsipper som er avgjørende for Holviks rettslige status og kommunens ansvar. Kommunens egne regler bidrar imidlertid til å klargjøre og underbygge dette. Det vil bli redegjort nærmere for de relevante rettsregler i det følgende.

4. RETTSLIGE ANFØRSLER

4.1 Rett og plikt til å varsle om kritikkverdige forhold i Grimstad Kommune

Som arbeidstaker har Holvik en ubetinget rett til å varsle om kritikkverdige forhold i Grimstad kommune, jf. aml. § 2-4(1).

På bakgrunn av hans posisjon som rådmannens nærmeste rådgiver og dermed pålagt et betydelig overordnet ansvar for kommunens virksomhet, underbygges også en varslingsplikt som en del av Holviks lojalitetsplikt i sitt arbeidsforhold. Det vises videre til kommunens etiske retningslinjer og den rollen Holvik har som kontaktpunkt i forbindelse med kommunens medlemskap i Transparency International Norway. Det er tale om varsling om forhold av stor samfunnsmessig betydning og interesse, noe som styrker en rettslig plikt for Holvik til å varsle.

4.2 De kritikkverdige forhold som omfattes av Holviks varsling

Det legges til grunn at arbeidsgiver ikke bestrider at Holvik har varslet om alvorlige kritikkverdige forhold, jf. aml. § 2-4(1). Alvoret i forholdene det er varslet om, har som nevnt over i avsnitt 4.2 betydning for den plikten til å reagere Holvik har hatt – og for arbeidsgivers plikt til å ta innholdet i varselet og risikoen for Holvik som varsler på alvor.

4.3 Forsvarlig fremgangsmåte ved Holviks varsling

Det er et krav om at varsling må skje med forsvarlig fremgangsmåte, jf. aml. § 2-4(2) første punktum. Det legges fra denne side til grunn at arbeidsgiver ikke bestrider at Holvik har varslet forsvarlig, til tross for enkelte uttalelser fra ordføreren i media som har bidratt til å skape unødvendig usikkerhet omkring dette forholdet. Det vises her til intervju med ordfører ovenfor i avsnitt 3.3.

Holvik varslet første gang til leder av KU og revisjonen. Det hadde sammenheng med at Holvik først hadde forsikret seg om at hans sjef, fungerende rådmann i 2016, hadde kjennskap til sakskomplekset og var gitt anledning til å iverksette relevante tiltak. Holvik fikk informasjon om at rådmannen ikke hadde til hensikt å foreta seg noe i forhold til informasjonen om mulige alvorlige kritikkverdige forhold, men forholde seg passivt slik ledelsen i flere år hadde forholdt seg. Holvik mente på dette grunnlag at hans leder var forsvarlig varslet/informert om saken og gitt mulighet til å handle, og han valgte på det grunnlag å gå til kontrollutvalgets leder og revisjonen med varselet, noe som er i samsvar med normene i kommunens Etiske retningslinjer med varslingsplakat. Det vises her også til at kommunens varslingsrutiner på varslingsstidspunktet ikke var adekvate for denne situasjonen, jf. aml. §§ 2-4(2) tredje punktum jf. 3-6.

Holvik valgte deretter å varsle til øverste interne nivå i kommunen (varsel 2) etter å ha opplevd grove brudd på sitt personvern ved at hans klare forventning og krav om konfidensialitet ble brutt. Kommunestyret er øverste politiske myndighet og arbeidsgivernivå i kommunen. Ved svikt i håndteringen av varselet på det nivået han hadde varslet til med sitt første varsel, var det kun kommunestyret igjen som relevant internt varslingsmottak. Det legges her til at brudd på retten til konfidensialitet er et *selvstendig* kritikkverdig forhold (lovbrudd) i henhold til arbeidsmiljøloven § 2-4(1) som gir *selvstendig rettsgrunnlag* til å varsle. Holviks andre varsel kan således både betraktes som en videre varsling av det opprinnelige første varselet, samt et nytt varsel om brudd på krav til saksbehandling av det opprinnelige varselet.

Det kan ikke være tvilsomt at Holvik har varslet forsvarlig i henhold til arbeidsmiljøloven § 2-4(2) første punktum.

4.4 Ulovlig gjengjeldelse

4.4.1 Enkelthandlinger og helheten – en dynamisk tilnærming

I henhold til aml. § 2-5 (1) første punktum er gjengjeldelse overfor en arbeidstaker som har varslet i samsvar med varslingsretten i § 2-4, forbudt. Etter forarbeidene skal det ikke mye til for å konstatere at en negativ handling overfor en varslers, utgjør en ulovlig gjengjeldeshandling. Det blir i både rettspraksis og i juridisk litteratur, i økende grad fokusert på varsling som en varslingsprosess som består av flere ytringer til flere mottakere over tid. En slik forståelse følger blant annet av forarbeidene til den nye, svenske varslingsloven som trådte i kraft 1. januar 2017. På samme tid vil gjengjeldelse overfor en varslers også kunne være en prosess bestående av ulike handlinger over tid, som ofte ender i en endelig utstøtelse fra organisasjonen.

I det følgende legges det til grunn en slik moderne, dynamisk forståelse av både varslingsprosessen til Holvik og den gjengjeldelses- og utstøtelsesprosessen han opplever. En rekke av handlingene/reaksjonene som er gjennomgått ovenfor i kapittel 3, kvalifiserer som selvstendige gjengjeldeshandlinger i henhold til aml. § 2-5(1) første punktum. Sammenhengen mellom de ulike handlingene/reaksjonene gir imidlertid et mer alvorlig og overbevisende bilde av en *prosess* som ender i *marginalisering og utstøtelse*. En slik forståelse ble blant annet lagt til grunn i den såkalte «Norwelt-saken» og i granskningsrapporten etter «Monika-saken».⁵

⁵ Se LB 2009-36995 «Norwelt» og Wiersholm (2015): «Monika-saken. Arbeidsgivers håndtering av Robin Schaefers varsling».

4.4.2 Den delte bevisbyrden

Det legges til grunn at det ikke er bestridt av Holvik har varslet om særdeles alvorlig, mulig økonomisk kriminalitet i form av blant annet brudd på konkurranse- og anskaffelseslovgivningen. I dette brevet er det redegjort for en lang rekke forhold som påberopes som ulovlige gjengjeldeshandlinger. Det hevdes at det er en *klar årsakssammenheng* mellom Holviks varsling og det han utsettes for. Troverdigheten av hans anførsel underbygges av at dette er den samme behandlingen han tidligere beviselig ha blitt utsatt for som varsler om helt andre alvorlige forhold.

Det er uansett arbeidsgiver som må bevise at det *ikke* er årsakssammenheng mellom Holviks varsling og det mønsteret av gjengjeldeshandlinger som så langt har ledet til langvarig sykemelding. Så langt har det ikke fremkommet noen informasjon/dokumentasjon som bekrefter en ivaretagelse av Holviks varslervern eller som for øvrig gir noen saklig og forsvarlig begrunnelse på den behandlingen han har opplevd.

4.4.3 Erstatningskrav og rett til oppreisningserstatning uten skyld

Erstatningskrav som følge av skade forårsaket av ulovlig gjengjeldelse, reguleres av aml. §§ 2-5 jf. 2-4.

Når det gjelder oppreisningserstatning ved ulovlig gjengjeldelse, er det her ikke krav om skyld, jf. aml. § 2-5(3) første punktum.

Det foreligger ansvarsgrunnlag for eventuelle erstatningskrav fra Holviks side etter alminnelige erstatningsrettslige regler, jf. aml. § 2-5(3) tredje punktum. Det er tale om forsett/grov uaktsomhet fra kommunens øverste ledelse. Ansvar følger da av kommunens arbeidsgiveransvar jf. skl. § 2-1.

Det vises blant annet til at man verken har gjennomført noen risikovurdering av hans situasjon, ei heller reagert overfor klare meldinger fra Holviks side hvor han formidler fortvilelse og utrygghet overfor sin situasjon. I tillegg, at han er fratatt ansvar og oppgaver. Det er heller ikke gjort noen tiltak for å beskytte ham mot gjengjeldelse. I tillegg kommer det alvorlige personvernbruddet som det tidligere er redegjort for. Dessuten har det betydning for vurderingen at kommunen ikke har hatt adekvate interne rutiner for varsling/ivaretagelse av varsler slik den plikter, jf. aml. § 3-6. Fravær av adekvate rutiner som kan dokumentere slik ivaretagelse, får betydning for bevisvurderingen i arbeidsgivers disfavør.

I tillegg til direkte brudd på gjengjeldelsesforbudet i aml. § 2-5, vises det dessuten til arbeidsgivers ansvar for det psykososiale arbeidsmiljøet, jf. § 4-3 samt arbeidsgivers ulovfestede omsorgsplikt.

5 KRAV

Siden saken ikke er ferdig, tas det forbehold om å komme tilbake med krav om erstatning for økonomisk tap, eventuelt også fremtidig tap. Dette beror på det endelige utfallet av saken.

Det fremsettes således et krav om oppreisningserstatning på kr. 300 000,-. Det legges særlig vekt på samfunnsinteressene og alvoret i saken, konsekvensene for en langvarig ansatt arbeidstaker i en betrodd stilling og at det er tale om systematisk gjengjeldelse mot en arbeidstaker som har vært utsatt

for den samme gjengjeldelses- og utstøtelsesprosessen ved en tidligere varslings sak om alvorlige kritikkverdige forhold som berørte barn og unges interesser.

For Holvik har det å være varsler i denne saken, vært en stor belastning, helt fra det tidspunkt han fikk vite om saken i mars 2016. Saken stjeler tanker og oppmerksomhet, både på arbeid og fritid/ferier. Saken påvirker ikke bare Holviks egen livssituasjon, men også hans familie. Det voldsomme offentlige fokus på saken, er en stor belastning, og noe han opprinnelig var lovet beskyttelse mot. Dette kommer på toppen av det Holvik og hans familie opplevde i den forrige saken i perioden 2003-2005.

I tillegg kreves Holviks saksomkostninger i forbindelse med denne saken, dekket.

6 AVSLUTNING

Ovenfor er det forsøkt gitt en fremstilling av en av de to sentrale pågående varsler-sakene i det omfattende sakskomplekset som «helseinnkjøpssaken» representerer i Grimstad kommune, med de faktiske og rettslige implikasjoner denne krevende prosessen har hatt for Holvik. Det minnes avslutningsvis om at dette altså er den andre gangen Holvik utsettes for en rettsstridig prosess fra sin arbeidsgiver som følge av at han har påtatt seg den personlige risikoen som synes å være knyttet til det å være varsler i Grimstad kommune. Det vises her til beklagelsen han til slutt mottok fra kommunestyret i 2005 da han urettmessig var blitt fjernet som barnas representant i 2003. Den gang måtte det en omfattende prosess til, som både involverte Sivilombudsmannen, Miljødepartementet og Stortinget.

Ved begge de to tilfellene Holvik har vært varsler, har bakgrunnen vært å frembringe informasjon som det er knyttet *betydelige samfunnsinteresser* til. Det vil forhåpentligvis være mulig for kommunen som arbeidsgiver å gjøre de nødvendige erkjennelser litt tidligere i denne saken, enn det var i 2005. Slik erkjennelse er en åpenbar forutsetning for organisasjonsmessig læring i en virksomhet.

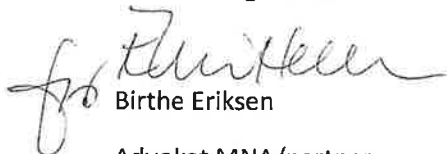
Det legges til at man har merket seg at det i den såkalte «e-post-innsynssaken» i dette sakskomplekset, i det siste har vært fokus på konsekvensene for de involverte, herunder en diskusjon om behovet for å risikovurdere situasjonen for de berørte ved gjennomføring av kommunestyrets vedtak om slikt innsyn. Til dette bemerkes det at potensielle «omvarslede» selsagt har krav på å få sitt rettsvern ivaretatt. Slik fokuset nå synes å være for kommunens øverste ledelse, er det imidlertid nødvendig å minne om at verken Holvik eller den andre varsleren i saken har fått sine situasjoner risikovurdert – til tross for at det for disse to ansattes vedkommende gjelder et særskilt rettsvern som er direkte regulert i loven, jf. aml. §§ 2-5 jf. 2-4.

Man merker seg også at det er noen av de samme personene som har motsatt seg kommunestyrets vedtak om å foreta innsyn i e-post, som står bak en del av de angrepene Holvik er utsatt for i sosiale medier. Det forventes således at Holviks varslervern sikres og ivaretas – og at situasjonen gjenopprettes over for ham. At man er subjekt for arbeidsmiljølovens særskilte varslervern, innebærer på ingen måte at man de facto skal stilles dårligere enn personer som eventuelt er ansvarlige for forholdene det er varslet om, eller som er utøvere av eventuell ulovlig gjengjeldelse mot varsleren selv. Arbeidsgiver er herved informert mot observasjoner av forhold som kan synes å innebære at hele sakskomplekset er snudd på hodet med hensyn til det som faktisk er, og skal være det sentrale perspektivet knyttet til bruken av varslingsinstituttet. Situasjonen holder på å bli særdeles bekymringsfull.

Vennligst ta kontakt med undertegnede dersom det er spørsmål i sakens anledning. Relevant dokumentasjon, herunder rapporter, vedtak ol. er i denne omgang ikke lagt ved brevet da det legges til grunn at disse også er tilgjengelige for arbeidsgiver. Man vil selvsagt komme tilbake til dette dersom det viser seg å være nødvendig. Samtlige påstander og anførsler i dette brevet kan grundig dokumenteres. Dette er for øvrig en sak med omfattende informasjons- og dokumentasjonsmengde. I denne omgang har man måttet gjøre et utvalg av det mest sentrale. Det tas imidlertid forbehold om å komme tilbake med ytterligere informasjon, påstander og dokumentasjon.

I det lengste opprettholdes det et håp om at dette ikke vil være nødvendig – og at arbeidsgiver i stedet velger en konstruktiv dialog og gjør de erkjennelser som er nødvendige for å gjenopprette situasjonen overfor Ragnar Holvik.

Med vennlig hilsen

Birthe Eriksen

Advokat MNA/partner

Vedlegg:

Ragnar Holviks stillingsbeskrivelse som «Spesialrådgiver for rådmannen».

Grimstad Kommune
V/politisk sekretariat og gruppelederne i de politiske partiene
Pb. 123,
4878 Grimstad

Bergen, den 30. juni 2017

e-post: Eriksen@guideadvokat.no

Oppdragsnr: BE – 57.

Direkte telefon: 55 23 98 80

Ansv.: Advokat Birthe Eriksen

RAGNAR THEIS HOLVIK – GJENGJELDSESE VED VARSLING - HABILITET, INTERESSEKONFLIKT MM.

Det vises til Grimstad kommunes brev av 29. juni d.a. samt en rekke medieoppslag i anledning ovennevnte sak.

Innledningsvis takkes det for oversendelse av hovedpunktene i kommunens vedtak vedrørende det videre saksbehandlingen av Holviks gjengjeldessak. Det legges til grunn at undertegnede vil bli holdt løpende informert om den videre prosess etter hvert som den kommer i gang over ferien.

For å forhindre misforståelser og for å bidra konstruktivt til en rettmessig prosess i fortsettelsen, synes det imidlertid å være behov for enkelte avklaringer, slik at saken holdes i et riktig spor allerede fra begynnelsen.

Det minnes om at en varslingsak i realiteten er to «saker»: 1) Undersøkelse og saksbehandling av selve innholdet i varselet, og 2) sikring av varslernes varslervern. Når det gjelder pkt. 1), leges det til grunn at den saken håndteres i en egen prosess, ikke minst i kjølvannet av kommunens flertallsvedtak i den den såkalte «e-post saken». Den delen av «sakskomplekset» som vårt brev omhandler, gjelder kun siste punkt 2). I vårt brev/krav, er anførselene om ulovlig gjengjeldelse særlig knyttet til handlinger/unnlatelser fra ordfører og rådmannens side.

Man stiller seg således positive til det som fremkommer i kommunens brev, om at man vil overlate saksbehandlingen av våre anførsler/krav til *habile* personer/instanser. Vi vil i den anledning avvente nærmere informasjon om hvem disse er, mandatutforming m.v.

Det samme behovet for å sikre seg mot inhabilitet/interessekonflikter er imidlertid selvsagt også til stede, knyttet til ivaretagelsen av Holvik. Undertegnede har så langt tatt det forbehold i uttalelser til media ol., om at det må bero på en *misforståelse* fra kommunens side at ansvaret for Holviks eventuelle tilbakekomst/ivaretagelse/oppfølging etc. skal skje fra en leder som Holvik påstår seg utsatt for gjengjeldelse fra.

Kommunens ledelse (rådmannen) er, blant annet i dialogmøte med Holvik og NAV til stede, gjort kjent med innhold i Holviks sykemelding, herunder med hans leges klare anbefaling om Holviks behov for ro og avstand og minst mulig stress i forhold til sin nærmeste leder, og at dette gjelder for en lengre periode.

At det må etableres *beskyttelse* for en arbeidstaker mot en leder som påstås å utøve ulovlig gjengjeldelse, er for øvrig et grunnleggende prinsipp. I tillegg til aml. § 2-5, kan det her også vises til samme lovs krav til det psykososiale arbeidsmiljøet, jf. § 4-3. At det legges vekt på å etablere en *tillitsvekkende* organisering omkring de oppståtte forhold, antas også å være i kommunens og ledelsens egen interesse.

Det legges videre til grunn at Grimstad kommune generelt vil gjennomføre grundige vurderinger av *alle* relevante *habilitetsforhold* og potensiell *risiko for interessekonflikt* i forholdet mellom sentrale personer i Grimstad kommune og de aktører det er aktuelt å gi ansvar og oppgaver i sakens anledning. Dette, for å sikre en saksbehandling som er tillitsvekkende slik at samtlige involverte kan ha tiltro til utfallet av prosessen.

Oppsummert, bes det således om følgende:

- 1) Kopi av kommunens saksfremstilling og vedtak i Holviks sak.
- 2) En oppklaring av kommunens ansvar og habilitetsvurderinger knyttet til oppfølging og ivaretagelse av Holvik fremover.
- 3) En løpende redegjørelse for de habilitetsvurderinger som ellers gjøres i sakens anledning, utforming av mandat etc.

For øvrig gjentas det at denne side ønsker å etablere og opprettholde en åpen, saklig og konstruktiv dialog med Grimstad kommune som arbeidsgiver innenfor de grenser loven oppstiller, og ber derfor kommunens representanter om å ta kontakt dersom det er spørsmål i sakens anledning, eller vi for øvrig kan bidra.

Med vennlig hilsen

Birthe Eriksen
Advokat MNA/partner

Grimstad kommune Rådmann

ADVOKAT BIRTHE ERIKSEN
Postboks 403 Sentrum
5805 BERGEN

Unntatt offentlighet ihht § Offl §13 jfr Fvl §13.1

Dato: 18.07.2017
Vår ref: 17/4565-6
Deres ref:
Saksbeh.: Tone Marie Nybø Solheim
Tlf.

Gjengjeldelse ved varsling - habilitet, interessekonflikt med mer - Varslingssak - Ragnar Theis Holvik

Viser til brev datert 30.06.17.

Vi vil informere om videre saksgang når KS Advokatene har gått igjennom brevet og vurdering hvordan brevetts innhold skal forstås, har vurdert eventuell inhabilitet og utformet et eventuelt mandat for videre undersøkelse av de synspunkter som fremsettes. Dette vil bli gjort over ferien.

Presisering mottatt i brev 30.06.17 legges ved saken til KS Advokatene.

Når det gjelder oppfølging av sykemeldt arbeidstaker, har kommunen fått melding fra NAV 27.06.17 at det ikke anbefales å avholdes møter eller dialog med arbeidstaker før etter sommerferien. Vi vil ta kontakt med NAV for å få avklart om det gjelder sykefraværsoppfølging generelt, eller om en annen leder kan ivareta oppfølgingen inntil videre.

Med hilsen

Tone Marie Nybø Solheim
Rådmann

Brevet er godkjent elektronisk.

Kontaktinformasjon: www.grimstad.kommune.no
Postadresse: Postboks 123, 4891 GRIMSTAD
Besøksadresse: Arendalsveien 23, 4878 GRIMSTAD
Org.nr.: 864964702

Telefon: +47 37 25 03 00
E-post: postmottak@grimstad.kommune.no

Grimstad kommune
Pb. 123
4876 Grimstad

V/leder av kontrollutvalget og partienes gruppeledere
Kopi: Rådmann Tone Marie Nybø Solheim

Bergen, den 11. august 2017

e-post: Eriksen@guideadvokat.no

Oppdragsnr: BE – 57

Direkte telefon: 55 23 98 73

Ansv.: Advokat Birthe Eriksen

RAGNAR HOLVIK – SVAR PÅ E-POST FRA RÅDMANNEN AV 4. AUGUST 2017

1. INNLEDNING

Undertegnede mottok den nedenfor refererte e-post fra rådmann, Tone Marie Nybø Solheim den 4. august 2017. E-posten inneholder en rekke spørsmål til min klient som det er behov for å besvare og klargjøre. Da vi forholder oss til Rådmannen som inhabil til å håndtere ethvert spørsmål som er knyttet til varslersaken, besvares brevet direkte til gruppelederne og kontrollutvalgets leder. Det legges dog til grunn at Rådmannen mottar kopi av dette brevet til orientering. Det er også en del andre misforståelser som det er behov for avklaring av. Dette blir gjort i det følgende.

Undertegnede vil innledningsvis gi uttrykk for forståelse for at denne type varslingsaker kan være kompliserte å håndtere da temaet fremdeles er relativt umodent og mange organisasjoner, spesielt i offentlig sektor, mangler system/rutiner for å håndtere varslingsaker som er knyttet til det øverste ledelsesnivået.

Alvoret i saken er imidlertid nå så pass stort, at det er nødvendig å gjøre formelle grep for å sikre en tillitsvekkende prosess. Situasjonen stiller store krav til de folkevalgte, da kommunestyret er Grimstad kommunes overordnede organ, som må håndtere situasjonen når Rådmannen er inhabil.

Undertegnede mottok i dag følgende e-post fra Råmann Solheim:

Hei, viser til mottatt mail fra kontrollutvalgets leder blant annet med innspill til høringsdokumentet til organisasjonsendring.

Jeg ber om bekreftelse på at Ragnar Holvik ønsker å være organisert i stab til rådmann.

Når det gjelder sykefraværsoppfølging har lege via NAV, Ragnar Holvik og advokat hatt noe ulik mening om i hvilken grad det skal være kontakt med den sykemeldte fra kommunen på bakgrunn av Ragnar Holviks helsetilstand. Etter ny kontakt med lege, via NAV, sier hans lege at det bør avklares via advokat. Ragnar Holvik er tilbudt mulighet til å forholde seg til annen leder enn rådmannen. Dette har han villet tenke på. Kan vi nå forstå dette brevet slik at han ønsker det, og vil kommunalsjef Bjørn Kristian Pedersen kunne ivareta dette på vegne av rådmannen?

Innholdet i e-posten vil bli kommentert i det følgende.

2. FORHOLDET MELLOM ORGANISASJONSPROSJEKTET OG PÅSTAND OM ULOVLIG GJENGJELDelse

Når det gjelder de detaljerte kommentarene til forslag til ny organisasjonsstruktur, vises det til vårt brev av 31. juli d.å. I denne sammenheng, er det relevante poenget at prosessen med organisasjonsstrukturen, anses og oppleves som *en del av den ulovlige gjengjeldelsesprosessen* Holvik over tid har vært utsatt for. Det er således *ikke* en selvstendig prosess som våre kommentarer kan anses som *«innspill til»*. Den representerer snarere en ytterligere bekreftelse på og manifestering av den omfattende gjengjeldelsesprosessen vi har redegjort for i tidligere brev av hhv. 22 og 30 juni d.å. Det er dette poenget som er det sentrale: Når blant andre Rådmannen anføres å være ansvarlig for en mulig rettsstridig fremferd overfor Holvik som så langt har endt i en langvarig sykemelding, er vedkommende inhabil til å håndtere noen som helst del av varslingsaken hans. Når det altså anføres at organisasjonsprosjektet har utviklet seg til å være en del av den samme gjengjeldelsesprosessen, så kan ikke Rådmannen sitte med ansvaret for den prosessen så lenge varslingsaken er til behandling.

Den sentrale i våre brev, er således ikke å gi innspill til høringsprosessen, men å *stanse* en forverring av gjengjeldelses- og utstøtelsesprosessen mot Holvik. Organisasjonsprosjektet innebærer altså *rettsstridige handlinger* overfor Holvik. Selv om det ligger utenfor undertegnedes rolle å påpeke politiske forhold, synes innretningen på forslaget også være i strid med formålet bak det politiske vedtaket som prosjektet er et resultat av.

Man legger til grunn at avisinnlegget til flere av gruppelederne den 4./5. august, hvor de anbefaler at organisasjonsprosjektet fryses inntil varslingssaken er avgjort, innebærer et råd som vil bli tatt til følge. I motsatt fall, legges det til grunn at situasjonen følges opp i kommunestyret.

3. OPPFØLGNING AV HOLVIK SOM SYKEMELDT

3.1 DIALOGMØTET I JUNI

Det foreligger ikke uenighet mellom Holvik, hans lege og advokat. Hans situasjon må imidlertid vurderes løpende, på bakgrunn av status i saken og den informasjon denne side til enhver tid har tilgang til.

I våre ovenfor refererte brev, har man bedt gjennomført en lovpålagt *risikovurdering* av Holviks situasjon. Holvik har hatt behov for en avklaring av både saksbehandlingsprosess og egen situasjon. I våre brev har vi redegjort for hans situasjon og behov. Han kan selvsagt ikke forholde seg p.t. til en Rådmann som anføres å utøve ulovlig gjengjeldelse overfor ham. Han kan selvsagt heller ikke forholde seg til noen som er direkte underlagt rådmannen i spørsmål som har med hans arbeidsforhold å gjøre.

Når det gjelder henvisning til den tidligere dialogen med Holvik om hans situasjon, er det nødvendig å presisere hva denne har bestått i:

I et møte omkring den 20. juni om sykemeldingsoppfølging, kalt «dialogplassen», var Rådmannen, NAV, HR-representant og Holvik til stede. Holvik ble innkalt til dette møtet med to dagers varsel.

I møtet, som altså skulle gjelde *sykemeldingsoppfølging*, brakte Rådmannen uventet omorganiseringen på banen. Dette protesterte Holvik spontant mot, og anførte blant annet:

- a. At det å bringe omorganisering opp på dialogmøtet var i strid med innkallingen og kom overraskende på ham.
- b. At Holvik ikke ønsket å ta opp omorganiseringen når hverken hans tillitsvalgt eller hans lege var til stede.
- c. At det kom overraskende på Holvik at Rådmannen først på dette tidspunkt, kort tid før omorganiseringen skulle bestemmes, tok opp spørsmål om å omorganisere funksjonen «spesialrådgiver for rådmannen». Siden dette spørsmålet ikke var tatt opp tidligere, hadde Holvik lagt til grunn at hans stilling ikke ville bli berørt av prosjektet «Struktur».
- d. Rådmannen har ledet omorganiseringen siden februar og har siden den gang hatt flere møter med Holvik og hans tillitsvalgte, hvor eventuell omorganisering av Holviks stilling ville ha vært en naturlig plass for å ta opp slike spørsmål. Det har ikke Rådmannen på noe tidspunkt gjort. Det har heller ikke vært mulig for Holvik å registrere i noe av den informasjonen som er gitt om omorganisering på kommunens ansattportal eller på annen måte, at omorganiseringen ville få konsekvenser for Holviks funksjon.
- e. I dialogmøtet anførte Holvik at han mener omorganisering skal ha fokus på *funksjon*, ikke *person*, og at det derfor er prinsipielt feil av Rådmannen å blande sammen sykemeldingsoppfølging – hvordan Holvik skal komme tilbake på jobb fra sin sykemelding – og omorganisering av hans funksjon.
- f. Holvik fremførte dessuten at han ikke kunne skjønne og ikke kunne se gode argumenter for at funksjonen «spesialrådgiver for rådmannen» skulle bli berørt av denne omorganiseringen som nettopp hadde sin bakgrunn i et formål om å rydde opp etter helsekjøpsaken, som Holvik har varslet om.

- g. Holvik ga også klart uttrykk for at han ikke ønsket å forholde seg til muntlighet om omorganisering, uten tillitsvalgt til stede. Han ba om at dersom Rådmannen ønsket å ta opp spørsmål om omorganisering, så må det gjøres på ordinært vis og at eventuelle omorganiseringsforslag med konsekvenser for Holvik må oversendes skriftlig, slik at Holvik og hans tillitsvalgte har noe konkret å forholde seg til.
- h. Holvik var for øvrig forundret over at Rådmannen kunne bringe omorganisering på banen i et møte som hadde bedring av Holviks helsetilstand som formål. Rådmannen har fått beskjed, også gjennom NAV sin representant, at Holvik trengte ro og avstand fra sin leder og at han dermed IKKE skulle utsettes for noen form for stress fra sin arbeidsgiver, herunder at det ikke var helsemessig forsvarlig med dialog om mulig omorganisering på dette tidspunkt.
- i. Etter dette «dialogmøtet» som handlet om sykemeldingsoppfølging med formål å bringe Holvik tilbake til normal jobb, var Holvik fullstendig utslitt. Holvik valgte derfor å oppsøke sin lege, for å få bearbeidet det som hadde skjedd og for å få råd om den videre håndteringen av situasjonen.

På tross av Holviks ovennevnte kommentarer og innspill til Rådmannen i møtet, valgte altså Rådmannen i juli, mens Holvik fremdeles er sykemeldt, å sende ut forslag til omorganisering med forslag om å flytte Holviks funksjon, «spesialrådgiver for Rådmannen», til avdelingen «Analyse og utvikling» under «Organisasjon». Så vidt vi kan se, finnes det ingen spor av drøfting eller argumenter for dette endringsforslaget i noen dokumenter som er gjort tilgjengelige for Holvik. Saken er for øvrig heller ikke drøftet med Holviks tillitsvalgte eller med Holvik selv. Vi viser for øvrig til våre kommentarer om dette i vårt brev av 31.07.17.

Når det gjelder Rådmannens nå, oversendte konkrete spørsmål hvor Holvik bes bekrefte *hvorvidt han ønsker å bli værende i rådmannens stab*, har vi i vårt brev av 22. juni nettopp protestert på utstøtingen av ham som en *ulovlig gjengjeldeshandling* (brevets kap. 3.4.5 *Rene utstøtelsehandlinger*). Holviks utgangspunkt er at han har den stilling, de oppgaver og den funksjon som er i samsvar med hans arbeidsavtale og stillingsinstruks.

Som arbeidsgiver, plikter Grimstad kommune å *sørge for at hans varslervern er effektivt* slik at han *vernes* mot ytterligere sanksjonering. Det er dette som er det sentrale, ikke spørsmålet om hvorvidt Holvik selv ønsker å fortsette i en stilling noen forsøker å flytte ham bort fra. Det er å snu hele problemstillingen på hodet. Man avventer nå hvordan kommunen som arbeidsgiver vil sikre Holviks varslervern.

3.2 OPPFØLGNING FRA NOEN SOM OPPTRER PÅ VEGNE AV RÅDMANNEN

Spørsmålet om Holvik kan følges opp av noen som er underlagt Rådmannens instruksjonsmyndighet, ble besvart av Holvik allerede i mars. Holvik meldte da fra om at det ikke var noen i Rådmannens ledergruppe eller fagsjefer han kunne forholde seg tillitsfullt til som følge av den situasjonen han over tid har befunnet seg i. Rådmannen foreslår Bjørn Kristian Pedersen konkret. Pedersen var, som fungerende rådmann, Holviks leder i store deler av 2016. Holvik opplevde dette i hovedsak som en god periode som rådgiver for rådmannen. Holvik har imidlertid ikke opplevd noen form for støtte fra Pedersen i sin rolle som varslar. Det har vært en tung erfaring for Holvik og gir ikke grunnlag for tillit til at noen i kommunens ledergruppe vil kunne følge opp varslerne på en tillitsvekkende måte. Holvik opplever dessverre at kommunens toppledelse har falt ham i ryggen som varslar.

Med utgangspunkt i at Rådmannen er inhabil til å håndtere enhver side av gjengjeldessaken, kan Holvik uansett selvsagt heller ikke følges opp av noen som er *direkte underordnet* Rådmannens instruksjonsmyndighet og som opptrer på Rådmannens vegne, jfr. fvl. § 6 tredje ledd. Ved håndtering av varslingssaker, er det helt avgjørende å sikre *en tillitsvekkende prosess*. Det må derfor i tillegg ses utover forvaltningslovens habilitetsregler og ha fokus på å hindre eventuelle *interessekonflikter* i forbindelse med håndtering av saken.

4. AVSLUTNING

Oppsummert, må Holviks situasjon som varsler *risikovurderes* snarest, ikke minst på bakgrunn av den erfaring han har gjort som varsler i denne og andre, tidligere saker. Han må beskyttes i den stillingen han i dag har. Eventuelle organisasjonsmessige endringer overfor Holvik, krever *saklig grunnlag* som må ha et helt annet og dokumenterbart legitimitetsgrunnlag. Man er ikke kjent med at noe slikt eksisterer.

Det må nå også tas konsekvens av at Rådmannen er *inhabil* til å håndtere noen av sidene ved varslingssaken, herunder organisasjonsprosjektet og oppfølging av Holviks arbeidsforhold. Det som skjer i slike saker andre steder, er at det oppnevnes en *setterrådmann*. Det antas fra denne side at det også vil være en god løsning for Rådmannen selv, da det skapes ro og en tillitsvekkende saksbehandlingsprosess for samtlige involverte.

Det må også foretas en *habilitetsvurdering* av KS advokatene all den tid disse har tett samarbeid med rådmannen. Rådmannens forrige arbeidsplass er dessuten KS, hvor hun jobbet frem til så sent som høsten 2016. Det er kritisk at det sikres en saksbehandling som samtlige involverte kan ha full tillit til.

Vennligst ta kontakt dersom det er spørsmål i sakens anledning.

Med vennlig hilsen

Birthe Eriksen

Advokat MNA/partner

KOMMUNSEKTORENS ORGANISASJON - KS ADVOKATENE - Advokater MNA

Tor Allstrin – avd.dir.
Elisabeth Aasheim
Kristine Røed Brun
Gry Brandshaug Dale
Mårten Brandsnes Faret

Øyvind Gjelstad
Solfrid Vaage Haukaas
Anne-Lise Hellebostad
Beatrice Dankertsen Hennyng
Hakon Huus-Hansen

Erna Larsen
Øyvind Renslo
Jostein Selle
Cecilie R. Sæther
Siri Tofte

Kristine Vigander
Geir S. Winters
Frode Lauareid
Sabrina Becher (adv.sek.)
Linda Hansen (adv.sek.)

Advokat Birthe Eriksen

eriksen@guideadvokat.no

Vår referanse: 17/01127-3
Ansvarlig advokat: Geir S. Winters
Deres referanse:

Dato: 24.08.2017

Din klient Ragnar Holvik - foreløpig svar

1. Innledning

Det vises til dine brev av 22.6.17, 30.6.17, 31.7.17, 11.8.17 og 21.8.17 til Grimstad kommune

Undertegnede representerer Grimstad kommune. Kommunen tok kontakt med KS Advokatene for bistand rundt midten av juli, da undertegnede var på ferie. Du ble ved rådmannens brev av 18.7.2017 orientert om at kommunen hadde søkt juridisk bistand hos KS advokatene. Jeg avsluttet min sommerferie 15.8.17. I inneværende uke, tre virkedager etter avsluttet ferie, har jeg hatt anledning til å se på dine brev som nevnt. Dette nevnes, i det du i brev av 21.8.17 fremsetter kritikk mot at du ikke har fått svar på brev dine brev til Grimstad kommune, som er sendt i en vanlig ferieperiode (sml. også domstolsloven definisjon av rettsferie). Du ble etter min oppfatning tilstrekkelig orientert av rådmannen ved hennes brev av 18.7.17, i det et svar normalt ikke kunne forventes før «sommerferieperioden var omme» med tillegg av at den som skulle vurdere innholdet i alle brevene fra deg også må ha noe tid til det.

2. Kravet fra Holvik om erstatning – når et nærmere svar kan forventes

Det er i ditt brev av 22.6.17 fremmet et krav om kr 300 000 i oppreisningserstatning grunnet «systematisk gjengjeldelse» mot Holvik som varsler. I forarbeidene er gjengjeldelse definert som «enhver ugunstig behandling som er en reaksjon på ytringen», jf. Ot.prp. nr. 84 (2005-2006) side 44 og side 53. Både rådmannen og ordføreren har bestridd at det som Holvik oppfatter som en ugunstig behandling fra deres side er en reaksjon på at Holvik har varslet. For øvrig har verken rådmannen eller ordføreren hatt noen rolle angående de forhold som Holvik har varslet om.

Ditt brev av 22.6.17 inneholder en rekke alvorlige påstander mot enkeltpersoner. Eventuelle brudd på gjengjeldelsesforbudet i aml. § 2A-2 er straffesanksjonert i aml § 19-1. Dette illustrerer at jeg må ha tid til å undersøke saken forsvarlig. De som du i dine brev retter alvorlige beskyldninger mot har også krav på rettssikkerhet. Etter ditt brev av 22.6.17 har du sendt 4 brev, slik at samlet sett utgjør dette ca. 34 sider. I tillegg foreligger det flere rapporter mv., som også er en del av saksbildet. Det er også påstander i dine brev som jeg formodentlig vil be om at du

begrunner nærmere. I det jeg har berammede møter og andre løpende saker, formoder jeg at det vil være realistisk å gi et nærmere svar kravet i ditt brev av 22.6.17 i løpet av uke 37.

3. Påstanden om at rådmannen og ordføreren er inhabil

I det ingen av inhabilitetsgrunnene i fvl. § 6 første ledd etter min oppfatning er aktuelle. Det er således den generelle habilitetsregelen i fvl. § 6 annet ledd som kan være aktuell.

«Likeså er han ugild når andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet; blant annet skal legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for ham selv eller noen som han har nær personlig tilknytning til. Det skal også legges vekt på om ugildhetsinnsigelse er reist av en part.»

Det er ikke tilstrekkelig for å anse rådmannen som inhabil at Holvik, som varsler mener det, men det vil være et moment i habilitetsvurderingen rådmannen må ta. Et sentralt rettslig poeng som jeg ikke kan se at dine brev tar hensyn til, er at myndigheten til å avgjøre egen habilitet ligger hos rådmannen selv. Dette følger av fvl. § 8 første ledd. For øvrig er rådmannens avgjørelse av inhabilitetsspørsmålet ikke et enkeltvedtak etter § 2 første ledd bokstav b, slik at reglene i forvaltningslovens kap. IV-VI gjelder derfor ikke.

Rådmannens lovbestemte myndighet til selv å avgjøre egen habilitet mener jeg du har neglisjert ved å ta direkte kontakt med gruppeledere i kommunestyret om arbeidsgiverspørsmål som tilligger rådmannen, så lenge rådmannen anser seg habil. Din fremgangsmåte her antas også å være i strid med den rollen som rådmannen skal ha etter kommunelovens § 23.

Hensett til at jeg ikke har hatt tid til å undersøke sakens ulike sider nærmere, har jeg per i dag ikke et tilstrekkelig grunnlag for selv å konkludere mht. de habilitetsinnsigelser som er fremmet.

Generelt sett gjelder ytringsfriheten og retten til imøtegåelse også for en rådmann. Rådmannen har etter det jeg kan se på enkelte punkter hatt en annen oppfatning enn varsleren. Dette gjelder blant annet Holviks bruk av generelle og negative karakteristikker om ledergruppen i kommunen. Det er intet i de formuleringer som jeg så langt har sett rådmannen benytte, som har preg av personangrep eller lignende. Tvert i mot fremstår rådmannens ytringer som saklig uenighet, samtidig som varslingen om kritikkverdige forhold angående innkjøp prinsipielt sett anses som berettiget og ønsket fra rådmannens side. Tilsvarende oppfatter jeg de ytringer som er gjengitt fra ordførerens side.

Hvorvidt ordføreren som kommunestyrerepresentant er inhabil, dersom spørsmålet blir reist i kommunestyret, er det kommunestyret (og ikke ordføreren selv) som avgjør.

Selv om rådmannen ikke anser seg inhabil, og selv om det eventuelt også blir min konklusjon, kan det tenkes at slik saken har utviklet seg, kan det være hensiktsmessig at rådmannen overlater saken til en setterrådmann. Samtidig bør det ikke være slik at bare fordi en part/arbeidstaker er misfornøyd med de standpunkt som en rådmann tar, gjennom beskyldninger mot rådmannen,

skal oppnå at en setterådmann må sette seg inn i saken på nytt. Både sivilombudsmannen og domstolene vil kunne ivareta de krav til betryggende saksbehandling som din part krever.

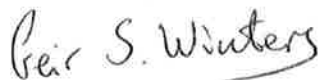
3 Anmodningen til kommunen om at KS Advokatene habilitet blir vurdert

Det er ikke KS Advokatene eller KS som påtar seg et oppdrag som advokat for Grimstad kommune. Det er således mulig at ditt behov for å fremme en anmodning om at min klient skal foreta en habilitetsvurdering av egen advokat bortfaller.

Jeg har som ansatt advokat i KS - utenom å hilse på nåværende rådmann Solheim - ikke hatt befatning med henne, verken i kraft av mitt arbeid eller privat. Men selv om det helt hypotetisk skulle være slik at rådmannen gjennom sitt tidligere arbeid i KS skulle være kjent med hvordan jeg skjøter min jobb som advokat, kan jeg ikke se at det skal kunne gjøre meg inhabil til å bistå Grimstad kommune som advokat.

Mitt oppdrag som advokat for Grimstad kommune er jeg personlig ansvarlig for. KS har ingen instruksjonsmyndighet over for meg når jeg bistår en kommune som advokat. KS lønner meg, og det er KS som mottar det som blir fakturert for min bistand, noe som gjelder for alle kommuner /medlemmer som får bistand fra en organisasjonsadvokat. De alminnelige advokatetiske regler mv gjelder for meg som advokat, slik som for alle andre advokater. Dersom du fastholder habilitetsproblemstillingen knyttet til at jeg bistår Grimstad kommune, ber jeg deg så snart som mulig om å angi skriftlig for meg hvilket rettslig grunnlag du mener kan gi deg saklig grunn for å be min klient å vurdere min habilitet.

Med vennlig hilsen

Geir S. Winters
advokat

Telefon: 91 59 87 20
E-post: Geir.S.Winters@ks.no

Kopi: Grimstad kommune v/rådmannen

Geir S. Winters

Fra: Geir S. Winters
Sendt: 30. august 2017 08:43
Til: 'Birthe Eriksen'
Kopi: Kjetil.Glimsdal@grimstad.kommune.no
Emne: SV: Din klient: Ragnar Holvik - ad vedtak om setterrådmann

Hei!

Jeg viser til tidligere korrespondanse/eposter.

Kommunestyret i Grimstad har fattet følgende vedtak den 28. d.m.:

Vedtak:

Kommunestyret etterkommer rådmannens ønske, og vil sørge for at det kommer på plass en setterrådmann i den gjeldende saken. Setterrådmannen skal også ha personalansvar for gjeldende varsler mens saken pågår. Kommunen vil gå i dialog med varslers advokat for å finne en person begge parter har tillit til. Kommunestyret delegerer til formannskapet å gjøre endelig vedtak knyttet til hvem setterrådmannen skal være.

Jeg har ikke vært involvert i utformingen av nevnte vedtak, men jeg er blitt bedt om å forespørre Holstad via deg om han har synspunkter mht. at f.eks. rådmannen i Risør, Trond Aslaksen, blir spurt om å være setterrådmann.

Fint om jeg innen fredag d.u. kan få en tilbakemelding på om Holstad har synspunkter mht. ovennevnte. (I dag er jeg på tjenestereise, og lite tilgjengelig mht. epost, om det skulle være spørsmål til ovennevnte.)

Med vennlig hilsen

Geir S. Winters
Advokat/Attorney at Law

Epost Email: gsw@ks.no
Mobil Cellular: (+47) 915 98 720
<http://www.ks.no>

KOMMUNESEKTORENS ORGANISASJON
The Norwegian Association of Local and Regional Authorities

Denne e-post er kun beregnet for den person den er rettet til. E-posten kan inneholde taushetsbelagte opplysninger i advokat-og klientforhold. I tilfelle feiloverføring/feilsending skal e-posten slettes. Det gjøres oppmerksom på at enhver form for bruk av opplysningene ikke er tillatt. Vennligst kontakt avsender eller: linda.hansen@ks.no eller ring 24 13 26 00.

Fra: Birthe Eriksen [<mailto:eriksen@guideadvokat.no>]
Sendt: 25. august 2017 18:00
Til: Geir S. Winters
Kopi: Ragnar Holvik
Emne: SV: Din klient: Ragnar Holvik - oversendelse av brev pva. Grimstad kommune

Hei!

Beklager sen tilbakemelding. Jeg har vært på reise noen dager.

Jeg vil komme tilbake til deg så snart som mulig. Det ser ut som det er behov for å oppklare enkelte ting. Jeg er for øvrig opptatt av en konstruktiv dialog om denne saken. Det viktigste er en tillitsvekkende prosess for løsning av den.

Med ønske om en god helg.

Med vennlig hilsen

Birthe Eriksen
Advokat

Fra: Geir S. Winters [<mailto:Geir.S.Winters@ks.no>]

Sendt: torsdag 24. august 2017 08:21

Til: Birthe Eriksen <eriksen@guideadvokat.no>

Kopi: Tone.Marie.Nybo.Solheim@grimstad.kommune.no

Emne: Din klient: Ragnar Holvik - oversendelse av brev pva. Grimstad kommune

Hei!

Jeg viser til vedlagte brev av i dag til deg pva. Grimstad kommune.

(Brevet sendes kun elektronisk, med mindre jeg får beskjed om også å sende det i papirformat.)

Med vennlig hilsen

Geir S. Winters
Advokat/Attorney at Law

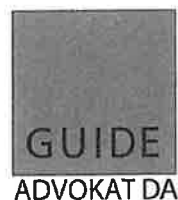
Epost Email: gsw@ks.no
Mobil Cellular: (+47) 915 98 720
<http://www.ks.no>

KOMMUNESEKTORENS ORGANISASJON
The Norwegian Association of Local and Regional Authorities

Denne e-post er kun beregnet for den person den er rettet til. E-posten kan inneholde taushetsbelagte opplysninger i advokat-og klientforhold. I tilfelle feiloverføring/feilsending skal e-posten slettes. Det gjøres oppmerksom på at enhver form for bruk av opplysningene ikke er tillatt. Vennligst kontakt avsender eller: linda.hansen@ks.no eller ring 24 13 26 00.

Advokat Geis S. Winters
V/ KS Advokat
Postboks 1378, Vika,
0114 Oslo

Kopi: Ordfører i Grimstad kommune og klient

Bergen, 05.09.17

VEDØRENDE VARSLINGSSAK – RAGNAR HOLVIK

1. Innledning

Det vises til tidligere kontakt i ovennevnte sak, både pr. brev og e-post.

Innledningsvis gis det herved en positiv tilbakemelding på at det nå er etablert en kanal for dialog om den ovennevnte sakens ulike sider og problemstillinger. Vi ønsker å bidra det vi kan til en konstruktiv tone og samarbeid om å få på plass prinsipper for løsning av ovennevnte sak, innenfor de rettslige rammer som eksisterer for arbeidstakers varslervern, jfr. bla. arbeidsmiljøloven kapittel 2A m.v.

Det er videre positivt at det er vedtatt å innsette en setterrådmann til å håndtere varslingsaken til min klient. Vi stiller oss imidlertid fortsatt undrende til fravær av en reell habilitetsvurdering. Vi forholder oss under enhver omstendighet til rådmannen som *inhabil* til å håndtere varslingsaken og oppfølgingen av Holvik som sykemeldt. Vi anser inhabiliteten i denne saken som åpenbar.

2. Valg av setterrådmann

I e-postkorrespondanse, senest den 4. september d.å, ble Holvik bedt om å komme tilbake med kommentar til forslag om oppnevning av rådmannen i Risør som mulig setterrådmann. Det henvises til vedtak fattet i Grimstad kommunestyre den 28. august hvor det gledelig fremkommer at det skal velges en setterrådmann som begge parter skal kunne ha tillit til. At det nå fokuseres på å finne frem til felles prinsipper for hvordan saken skal undersøkes og for øvrig behandles, er fundamentalt dersom man skal lykkes med å komme frem til et resultat som reelt vil løse konflikten.

Når det så gjelder det første trinnet i denne prosessen som partene skal ta standpunkt til, så er nok dette et av de viktigste, nemlig valg av den som skal ha det overordnede ansvaret for hele prosessen. Før man diskuterer navn, må man først enes om kriteriene for valget. For Holvik er det kritisk at det velges en setterrådmann helt uten noen som helst bindinger til noen av partene. Så pass betent som sakskomplekset har blitt i hele regionen, er det viktig at vedkommende ikke er en del av den regionen Grimstad inngår i eller for øvrig er del i de nettverk som ledelsen i Grimstad er en del av.

Guide Advokat DA MNA

Besøksadresse: Strandgaten 18, 5013 Bergen
Postadresse: Pb 403 Sentrum, 5805 Bergen
Tlf. +47 55 23 98 80
Faks +47 55 23 98 81
post@guideadvokat.no
www.guideadvokat.no

Advokat **Nina Monssen**, org. nr. 977 272 173
Advokat **May Karin Gytre**, org. nr. 985 039 828
Advokat **Espen Børjesson**, org. nr. 990 375 178
Advokat (H) **Rolf Knuåsen**, org. nr. 992 011 297
Advokat **Ivar Abrahamsen**, org. nr. 994 419 382
Advokat **Gunnar Angaard**, org. nr. 990 863 431
Advokat **Kristian Osen Fagertun**, org. nr. 915 714 757

Advokat, Phd. **Birthe Eriksen**, org. nr. 997 817 702
Advokat **Clas Olsen**, org. nr. 918 267 7816

(H): Møterett for Høyesterett

Dette krever også bevissthet i forhold til nære KS-relasjoner som følge av Rådmannens tidligere arbeids- og samarbeidsforhold, herunder tilsvarende for andre involverte i saken. Det vil også være positivt å velge en person med særlig kjennskap/kunnskap på relevante områder for saken, ikke minst innen etikk m.v.

Vi har således forhørt oss litt i enkelte relevante fagmiljøer for å få forslag til mulige personer. Det understrekes at verken Holvik eller hans advokat har noe som helst personlig kjennskap eller annen form for relasjon til noen av de foreslåtte. Vi har heller ikke tatt kontakt med noen av de foreslåtte. Personene som foreslås, blir foreslått på bakgrunn av sin kompetanse, erfaring og integritet. Det er disse dimensjonene som går igjen i omtale av de aktuelle personene.

I uprioritert rekkefølge, foreslås dermed følgende personer:

1. HR-sjef i Drammen, Kirsti Aas Olsen. Hun har blant annet erfaring fra den store varsler- og korrupsjonssaken i Drammen.
2. Tidligere rådmann i Tysfjord kommune, Oddbjørn Nilsen. Han har erfaring fra alvorlige saker. Han var innleder på Etikk-konferansen til TI Norge, KRD og KS i 2016.
3. Tidligere rådmann i Lier kommune, nå ass. fylkesrådmann i Buskerud, Hans Petter Christensen. Har også bred, relevant erfaring.
4. Rådmann Bærum, Erik Kjellstadli. Har også bred, relevant erfaring.
5. Rådmann i Asker, og psykiatrisk sykepleier, Lars Bjerke. Bred, relevant erfaring.

Andre kandidater som også kan være aktuelle og som har relevant kompetanse, er:

- Tron Barmrud, fylkesrådmann Akershus. Han har vært rådmann i Sande og Lørenskog.
- Fredrik Rivenes, tidligere spesialrådgiver i kommunaldepartementet. Har bla vært rådmann i Frogn og Nøtterøy. Er prosessveileder i KS (folkevalgtopplæringen).
- Bitten Sveri, rådmann Nittedal.

3. Svar på brev av 24. august 2017

Det vises til Deres brev av 24. august 2017 hvor det gis en foreløpig tilbakemelding på den korrespondansen med Grimstad kommune som har vært gjennom sommeren relatert til Holviks varslingssak.

Det varsles der om en mer omfattende tilbakemelding fra kommunens kant i sakens anledning. Vi vil derfor avvente til slik besvarelse er mottatt. Det blir etter vår mening det ryddigste, tatt i betraktning de brev, anførsler og spørsmål vi allerede har oversendt i sakens anledning.

4. Avslutning

Vi håper dette var en grei tilbakemelding og respons på kommunestyrets vedtak. Vi er selvsagt åpen for andre forslag, under forutsetning av at prinsippene som skissert ovenfor i kapittel 2 sikres etterlevd.

Vennligst ta kontakt dersom noe er uklart, eller det for øvrig er spørsmål i sakens anledning.

Med vennlig hilsen

 Birthe Eriksen
Advokat

Geir S. Winters

Fra: Geir S. Winters
Sendt: 11. september 2017 23:59
Til: 'Birthe Eriksen'
Emne: Orientering om oppnevning av setterrådmann o.a.

Hei!

Formannskapet har i dag enstemmig vedtatt at/innstilt på at Tron Bamrud, fylkesrådmann i Akershus, skal være setterrådmann angående erstatningskravet fra Holvik/oppfølgingen . Formelt sett må kommunestyret fatte det endelige vedtaket om oppnevning av setterrådmann. Bamrud stod som kjent på listen over kandidater som ble foreslått i ditt brev av 5.dm. til meg.

Blant annet spørsmålet om oppnevning av setterrådmann har forsinket min fremdrift når det gjelder undersøkelser knyttet til erstatningskravet som din klient har fremmet. I tillegg har jeg i en sak for domstolene fått en uforutsett reise i inneværende uke. Det innebærer at jeg først på fredag i inneværende uke, eller i begynnelsen av neste uke vil oversende spørsmål til deg i tilknytning til undersøkelser som erstatningskravet har foranlediget.

Hensett til at setterrådmannen skal få tid til å sette seg inn i grunnlaget for Holviks erstatningskrav, er det sannsynlig at saken vil bli fremmet til politisk behandling i neste måned.

Med vennlig hilsen

Geir S. Winters
Advokat/Attorney at Law

Epost Email: gsw@ks.no
Mobil Cellular: (+47) 915 98 720
<http://www.ks.no>

KOMMUNESEKTORENS ORGANISASJON
The Norwegian Association of Local and Regional Authorities

Denne e-post er kun beregnet for den person den er rettet til. E-posten kan inneholde taushetsbelagte opplysninger i advokat-og klientforhold. I tilfelle feiloverføring/feilsending skal e-posten slettes. Det gjøres oppmerksom på at enhver form for bruk av opplysningene ikke er tillatt. Vennligst kontakt avsender eller: linda.hansen@ks.no eller ring 24 13 26 00.

Geir S. Winters

Fra: Geir S. Winters
Sendt: 15. september 2017 14:51
Til: Eriksen@guideadvokat.no
Kopi: 'Tron Bamrud'
Emne: Spørsmål om et møte - øvrige spørsmål kommer på mandag

Heil

Setterrådmann Tron Bamrud, som også vil ha et ansvar for å gjennomføre møtet, har anledning til å møte deg og din klient i Grimstad tirsdag 26.9.17 kl 1300. Jeg vil også delta, om det passer for deg og din klient å delta i et møte som nevnt. Dersom du har forslag til et passende møtested, vil det være fint. (Det vil formodentlig være mulig å ha et møte på rådhuset, om det skulle være aktuelt alternativ.)

I det både setterrådmannen og jeg har et stramt program de førstkomende ukene, har jeg ikke foreslått noen alternativ dato. En annen dato for et møte er ikke utelukket, selv om handlingsrommet pga avtalte møter mv. er lite.

Som tidligere nevnt har jeg en del spørsmål å stille i tilknytning til de brev som du har sendt til kommunen pva av Holvik.

Om ikke noe uforutsett skulle skje, vil du mandag (18.9.) få en epost fra meg med spørsmål. Det vil være fint om jeg kan få skriftlig svar så snart som mulig, og senest innen kl 12 mandag 25.9., slik at vi rekker å gå gjennom svarene før vi, forhåpentligvis, kan møtes i Grimstad dagen etter.

God helg!

Med vennlig hilsen

Geir S. Winters
Advokat/Attorney at Law

Epost Email: gsw@ks.no
Mobil Cellular: (+47) 915 98 720
<http://www.ks.no>

KOMMUNESKTORENS ORGANISASJON
The Norwegian Association of Local and Regional Authorities

Denne e-post er kun beregnet for den person den er rettet til. E-posten kan inneholde taushetsbelagte opplysninger i advokat-og klientforhold. I tilfelle feiloverføring/feilsending skal e-posten slettes. Det gjøres oppmerksom på at enhver form for bruk av opplysningene ikke er tillatt. Vennligst kontakt avsender eller: linda.hansen@ks.no eller ring 24 13 26 00.

Geir S. Winters

Fra: Geir S. Winters
Sendt: 18. september 2017 20:35
Til: Eriksen@guideadvokat.no
Kopi: 'Tron Bamrud'
Emne: Din klient: Holvik - noen spørsmål i tilknytning til kravet om oppreisning o.a.

Hei!

Jeg viser til min epost av 15. dm. til deg.

Det vises videre til ditt brev av 22.6.2017 til Grimstad kommune, hvor det fremmes et krav om kr 300 000,- i oppreisning i medhold av aml. § 2-5, slik bestemmelsen lød før lovendringen med virkning fra 1.7.17. Sitatene og sidehenvisningene i det følgende, som mine spørsmål knytter seg til, gjelder dette brevet.

1) Påstått brudd på løfte om konfidensialitet ad Holvik som varsler

Det vises til brevets side 9 ad «Bruddet på Holviks rett til konfidensialitet omkring hans identitet som varsler..»

Jeg har mottatt kopi av et skriv datert 12.2.2017 fra Ragnar Theis Holvik til medlemmer av Grimstad kommunestyre. I dette skrivet står Holvik selv frem som varsler, jf. også første avsnitt på side 11 i ditt brev. Det påståtte bruddet på nevnte konfidensialitetsløfte må formodentlig ha funnet sted før den 12.2.2017.

- a) Hvem hos Holviks arbeidsgiver hadde lovet Holvik konfidensialitet som varsler? Når og hvordan skjedde dette?
- b) Hvem hos Holviks arbeidsgiver har brutt det påståtte løftet om konfidensialitet? Når og hvordan skjedde dette?

2) Holviks sakskostnader

Det vises til brevets side 15, hvor følgende siteres: «I tillegg kreves Holviks saksomkostninger i forbindelse med denne saken, dekket.»

Hvor store sakskostnader har Holvik så langt pådratt seg?

Jeg ber om et svar på ovennevnte spørsmål så snart som mulig, og senest innen kl 12 mandag 25.9.

Når det gjelder spørsmålet om et møte i Grimstad 26.9., jf. min epost av 15. d.m. til deg, vil det være fint om jeg kan få svar tidligere, helst i morgen.

Med vennlig hilsen

Geir S. Winters
Advokat/Attorney at Law

Epost Email: gsw@ks.no
Mobil Cellular: (+47) 915 98 720
<http://www.ks.no>

Fra: Geir S. Winters
Sendt: 20. september 2017 12:19
Til: 'Birthe Eriksen'
Kopi: Tron Bamrud
Emne: SV: Din klient: Holvik - ad forslag om møte o.a.

Hei!

Jeg viser til din epost av i går, hvoretter det ikke er aktuelt med et møte med deg og din klient den 26.9.17.

Når det gjelder dagsorden for et møte som nevnt, ønsket vi først og fremst å lytte og få en dialog i dette møtet, samt stille eventuelle oppklarende spørsmål, som en del av oppfølgingen av saken.

Både setterrådmannen og jeg har et tett program fremover. Mandag 16.10. og tirsdag 17.10. kan vi begge delta i et eventuelt møte i Grimstad. Den 17.10. passer best for min del, om dere kan begge datoene.

Dersom det skulle vise seg vanskelig å få gjennomført et møte med dere senest 17.10.17, er et slikt møte ingen nødvendighet etter min oppfatning. Saken synes godt nok opplyst når jeg har fått svar på mine spørsmål.

Jeg legger opp til å ha ferdig min vurdering av saken for setterrådmannen, slik at saken om mulig kan bli behandlet på kommunestyremøtet 30.10.17. Dette er det eneste ordinære kommunestyremøtet i oktober. Det kan også være en mulighet at kommunestyret ga formannskapet fullmakt til å ta stilling til saken på kommunens vegne, dersom kommunestyret skulle anse en slik behandlingsmåte som hensiktsmessig. Så langt forholder jeg meg til at saken skal fremmes til behandling i kommunestyret.

Med vennlig hilsen

Geir S. Winters
Advokat/Attorney at Law

Epost Email:
gsw@ks.no
Mobil Cellular:
(+47) 915 98 720
<http://www.ks.no>

KOMMUNESEKTORENS ORGANISASJON
The Norwegian Association of Local and Regional Authorities

Denne e-post er kun beregnet for den person den er rettet til. E-posten kan inneholde taushetsbelagte opplysninger i advokat-og klientforhold. I tilfelle feiloverføring/feilsending skal e-posten slettes. Det gjøres oppmerksom på at enhver form for bruk av opplysningene ikke er tillatt. Vennligst kontakt avsender eller: linda.hansen@ks.no eller ring 24 13 26 00.

-----Opprinnelig melding-----

Fra: Birthe Eriksen [<mailto:eriksen@guideadvokat.no>]
Sendt: 19. september 2017 14:34
Til: Geir S. Winters
Emne: SV: Din klient: Holvik - ad spørsmål om møte

Fra: Birthe Eriksen <eriksen@guideadvokat.no>
Sendt: 20. september 2017 12:29
Til: Geir S. Winters
Kopi: Tron Bamrud
Emne: SV: Din klient: Holvik - ad forslag om møte o.a.

Hei!

Det går litt raskt i svingene her nå. Jeg tror det er viktig å gjennomføre et møte før saken går til behandling i kommunestyret. Det er bla. behov for litt mer informasjon om hvilken prosess dere ser for dere. Vi har også noe mer informasjon i sakens anledning.

Vi kommer tilbake på spørsmål om datoer snarest, men det er nok viktig med et møte, ikke minst av hensyn til tillitsdimensjonen. Det bes om forståelse for dette. For øvrig ingen motforestillinger til agenda for møtet - og regner med vi da også vil kunne stille spørsmål vi måtte ha.

Med vennlig hilsen
Birthe Eriksen
Advokat

-----Opprinnelig melding-----

Fra: Geir S. Winters [mailto:Geir.S.Winters@ks.no]
Sendt: onsdag 20. september 2017 12:19
Til: Birthe Eriksen <eriksen@guideadvokat.no>
Kopi: Tron Bamrud <Tron.Bamrud@afk.no>
Emne: SV: Din klient: Holvik - ad forslag om møte o.a.

Hei!

Jeg viser til din epost av i går, hvoretter det ikke er aktuelt med et møte med deg og din klient den 26.9.17.

Når det gjelder dagsorden for et møte som nevnt, ønsket vi først og fremst å lytte og få en dialog i dette møtet, samt stille eventuelle oppklarende spørsmål, som en del av oppfølgingen av saken.

Både setterrådmannen og jeg har et tett program fremover. Mandag 16.10. og tirsdag 17.10. kan vi begge delta i et eventuelt møte i Grimstad. Den 17.10. passer best for min del, om dere kan begge datoene.

Dersom det skulle vise seg vanskelig å få gjennomført et møte med dere senest 17.10.17, er et slikt møte ingen nødvendighet etter min oppfatning. Saken synes godt nok opplyst når jeg har fått svar på mine spørsmål.

Jeg legger opp til å ha ferdig min vurdering av saken for setterrådmannen, slik at saken om mulig kan bli behandlet på kommunestyremøtet 30.10.17. Dette er det eneste ordinære kommunestyremøtet i oktober. Det kan også være en mulighet at kommunestyret ga formannskapet fullmakt til å ta stilling til saken på kommunens vegne, dersom kommunestyret skulle anse en slik behandlingsmåte som hensiktsmessig. Så langt forholder jeg meg til at saken skal fremmes til behandling i kommunestyret.

Med vennlig hilsen

Geir S. Winters
Advokat/Attorney at Law

Advokat Geir S. Winters
v/ KS Advokat
Pb. 1378, Vika
0114 Oslo

Kopi: Setterrådmann og klient

Bergen, 27.09.17

VEDRØRENDE VARSLINGSSAK – RAGNAR HOLVIK

1. Innledning

Det vises til tidligere kontakt i ovennevnte sak, sist e-postutveksling mellom undertegnede og advokat Winters av 20. september. Vi ble blant annet bedt om å komme tilbake på spørsmål knyttet til våre påstander om personvernbrudd overfor Holvik. Det takkes for forståelse for noe ekstra tid til å komme tilbake fyllestgjørende på de ulike problemstillinger vi har behov for å få avklaringer på, for å sikre begge parter tillit til prosessen.

Formålet med dette brevet, er selvsagt å komme tilbake på de spørsmål vi har blitt bedt om å besvare. Vi har imidlertid også behov for å ta en fot i bakken og få «koblet oss på» den prosess som har pågått i kommunen den siste tiden, samt komme med ytterligere informasjon, herunder til dels ny informasjon i saken.

Det bes om at dette brevet inkluderes i saksdokumentasjon som oversendes kommunestyrets medlemmer i forbindelse med behandling av varslingsaken til Holvik. Vedlagt i denne dokumentasjonen, ligger notater som det er ønskelig at kommunestyrets medlemmer gis anledning til å lese.

2. Habilitet – forholdet mellom advokat og setterrådmann

Innledningsvis bemerkes at Holvik er fornøyd med at spørsmålet om å få på plass en setterrådmann er på plass, og at et av våre forslag til en habil setterrådmann er tatt til etterretning.

Det bes imidlertid om forståelse for at Holvik er preget av de erfaringer han har gjort i denne saken/prosessen. Det er derfor kritisk at han opplever trygghet med hensyn til de forhold han skal bygge sin tillit på. Vi har vært nøye på å foreslå kandidater til setterrådmann som er 100% habile i forhold til denne side. Det legges til grunn at kommunen har undersøkt habilitet på egne vegne. Det bes derfor om en *habilitetserklæring* fra Setterrådmann om at han er uten relasjoner/forhold til ledere i Grimstad kommune eller de nettverk som ledelsen i Grimstad er en del av i regionen ellers, og at det for øvrig ikke foreligger andre forhold som kan være egnet til å svekke hans habilitet. Det viser til vårt tidligere brev av 05.09.17 der våre kriterier til en Setterrådmanns habilitet fremkommer.

At man opplever et *særlig behov* for å kunne ha tillit, skyldes det forhold at Holviks varsling rammer direkte nåværende og tidligere toppledere i Grimstad kommune. I tillegg kommer den mangel på ivaretagelse og omsorg Holvik har opplevd. Den er det redegjort for tidligere. Det mest alvorlige, er opplevelsen av prosesser som har foregått på bakrommet, herunder at misvisende informasjon er gitt til de folkevalgte fra kommunens øverste ledelse.

Vi ber også om å få tilsendt mandatet kommunen har gitt setterrådmann, herunder at forholdet/rollene mellom setterrådmann og KS advokaten forklares eksplisitt.

Holvik har et klart behov for å kunne gjennomføre et – eller flere møter med setterrådmannen. Det oppleves som kritisk at minst et slikt møte gjennomføres snarest. Forslag til datoer for slikt møte følger nedenfor i avsnitt 3.

3. Holvik og hans families situasjon – dato for møte med setterrådmann

Det er ikke tvilsomt at Holvik begynner å bli preget av langvarig sykemelding og av det alvor som er knyttet til saken, i hele kommunen. Hans kone er nå også sykemeldet som følge av det stress og den påkjenning det innebærer å stå i denne situasjonen. Situasjonen er nå så pass alvorlig at ekteparet kjenner på tvil med hensyn til om det i det hele tatt er mulig for dem å kunne bli boende i Grimstad kommune. En del av de særlige påkjenningene er det redegjort for i vedleggene til dette brevet (vedlegg 1). Det minnes også om at dette ikke er første gangen Holvik er utsatt for alvorlig gjengjeldelse som følge av å ha varslet. Det er informert om den tidligere saken i tidligere brev.

Man er avventende til hvordan man ser for seg at Holvik skal kunne vende tilbake til sitt arbeid. Dette er forhold som Holvik har et påtrengende behov for å samtale med Setterrådmannen om. Det kan opplyses at Holvik med god hjelp fra sin lege, har vært heldig og få plass i det nasjonale behandlingsopplegget hos JobbFast. Dette er en poliklinikk som gir behandling for psykososiale belastninger i arbeidslivet. Opplegget starter den 1. november d.å. Se nærmere om opplegget her:

<https://helse-bergen.no/avdelinger/yrkesmedisinsk-avdeling/arbeidsmedisinsk-poliklinikk/jobbfast-poliklinikk-for-psykososiale-belastningar-i-arbeidslivet>.

I samråd med lege, reiser ekteparet bort i perioden 7-21 september for å forsøke å kvitte seg med noe av det stresset de opplever. Dette får dermed betydning for muligheten til kunne å gjennomføre et møte med Setterrådmannen før saken går til behandling i kommunestyret. Reisen var bestilt en god stund før vi fikk informasjon om utviklingen i saken. Både Holvik og undertegnede har imidlertid anledning til å møte i Oslo, eventuelt hos KS på følgende datoer: Den 2, 3, 4 eller 5, eventuelt den 25 oktober. Det passer best med møte på formiddagen. Vi håper at det vil være lettere å få til et møte når det avholdes i Oslo. For Holvik er det uansett ikke aktuelt med noe møte på kommunehuset i Grimstad. For undertegnede er det også lettere å komme til Oslo for møte.

4. Øvrige habilitetsspørsmål – behandling av Holviks varsler

Vi har i tidligere brev stilt spørsmål ved Rådmannens og andres habilitet. Er dette spørsmål setterrådmannen vil vurdere på nytt? Det legges til grunn at setterrådmannen har kommunen som helhet sine interesser å ivareta. Dersom Rådmannen ikke anses inhabil, antas det at hun vil fortsette å ha en rolle som tilrettelegger/deltaker på møter m.v. som omhandler varslernes saker. Det er knyttet stort ubehag og usikkerhet til denne situasjonen. Det er derfor behov for informasjon med hensyn til hvordan Setterrådmann vil forholde seg til Rådmannen og Ordføreren gjennom denne prosessen.

Det vises her som eksempel til vedlegg 1 til dette brevet hvor det fremkommer at Ordfører førte kommunestyret bak lyset da han svarte på interpellasjon om personvernbrudd overfor Holvik uten å opplyse det han visste. Han har dermed direkte bidratt til å undergrave Holviks autoritet.

Et annet spørsmål, er hvorvidt Setterrådmann også vil sørge for en formell behandling av Holviks varslers? Det antas at dette er en forutsetning for å forstå alvoret i gjengjeldelsessaken/risikosituasjonen. Disse står fremdeles uten formell saksbehandling. Holvik har aldri mottatt noen som helst tilbakemelding på status i saksbehandlingen av disse.

5. Brudd på informasjonsplikt/innsynsrett

Ved en tilfældighet nylig, oppdaget Holvik at det hadde innkommet klage på ham fra HMS-systemansvarlig, kvalitetssjefen, den 29. juni 2017. Det som i realiteten anføres, er at Holvik anfører om gjengjeldelse er beskyldninger om mobbing og trakassering fra Holvik som det uttrykkes «bekymring» for. Kvalitetssjefen ber om at det gjennomføres faktaundersøkelse vedrørende dette (Vedlegg 2). Den 18.07.17 besvarer Rådmannen dette ved å si at hun «vil vurdere å gjennomføre faktaundersøkelse over ferien...» (vedlegg 3). Saken er med andre ord allerede i prosess og rådmannens svar går i kopi til HVO og kommunalsjef. At saken er i prosess, synliggjøres den 19. august i en reportasje i Grimstad Adressetidene – «Rådmannen tar selvkritikk» - med direkte referanse til innholdet i kvalitetssjefens klage: «faktaundersøkelse» og «Ståle Einarsen». Kopi av avisartikkel er vedlagt (vedlegg 4).

Ikke på noe tidspunkt er Holvik gjort kjent med at slik «klage» er kommet inn om ham. Det legges her til at kvalitetssjefen, tidligere kommunalsjef for helse og omsorg, er en av de mest sentrale personene i helsekjøpsaken som Holvik har varslet om. Kvalitetssjefen har også vært sentral i utstøtelsene Holvik opplevde i vinter/vår fra rådhuset. Folkevalgte aksjonerte i begynnelsen av mars mot at kvalitetssjefen deltok i oppryddingen etter helsekjøpsaken. Det finnes betydelig materiale om dette som kan fremlegges om ønskelig. Vi har valgt å legge ved et eksempel (vedlegg 5).

Det er med stor undring og fortvilelse Holvik tilfeldig oppdaget at ovennevnte aktiviteter foregår på bakrommet, bak Holviks rygg, fra personer Holvik mener har utøvd ulovlige gjengjeldelser mot han som varslers, og som Holvik har fremmet krav om blir erklært inhabile i hans varslings sak. I lys av dens kontekst, fremstår klagen fra kvalitetssjefen som et forsøk på å snu alvoret i varslings- og gjengjeldelsessaken på hodet. Både varslervernet og betydelige personverninteresser står på spill.

Når Holvik ikke mottar informasjon om en slik klage og Rådmannens svar, hindres han fra å be om innsyn – og dermed til å ivareta sine interesser. Forholdet anses som brudd på personopplysningsloven §§ 18 og 19. Klage og rådmannens svar er inntatt som vedlegg 2 og 3. Når dette kommer i tillegg til de omfattende bruddene på Holviks krav til konfidensialitet som det er redegjort for nedenfor i kap. 6, så fremtrer det et mønster av ignorering av sentrale prinsipper om en varslers rettsvern som har betydelig helsemessig skadeevne.

6. Svar på spørsmål

6.1 Brudd på retten til konfidensialitet

Når det gjelder bruddene på Holviks rett til konfidensialitet, har Holvik selv redegjort for forholdene rundt disse i et eget notat som vedlegges dette brevet som *vedlegg 1*. Notatet er ført i Holviks egen penn. Undertegnede har kun bidratt noe til det språklige/begrepsbruk etc. Dette er et detaljert notat som også er utarbeidet med tanke på en mulig klage til Datatilsynet. Vi håper det er fyllestgjørende. Vennligst gi beskjed dersom det skulle være ytterligere spørsmål.

6.2 Påløpte saksomkostninger

Siden det uansett vil påløpe noe mer saksomkostninger, antas det å være akseptabelt om det oppgis at saksomkostningene p.t. er begrenset oppad til kr. 100 000 eks. mva. Da er det tatt høyde for Oslo tur mv.

6.3 Oppreisning/erstatningskrav

Når det gjelder oppreisningskravet, ble det fremsatt før sommerferien og på bakgrunn av situasjonen slik den fremstod da. Det tas forbehold om å vurdere kravet på nytt på bakgrunn av ny informasjon/nye belastende handlinger fra arbeidsgivers side til dd. og dersom saken trekker ut og situasjonen forverres.

Vi har heller ikke fremsatt noe erstatningskrav. Det tas forbehold om å fremsette erstatningskrav dersom vilkårene for det skulle være til stede. Vi har for eksempel ingen informasjon om premissene for at Holvik kan tilbakeføres til arbeid, og om hvorvidt dette i det hele tatt er mulig.

Ved en eventuell minnelig løsning av saken, legges det til grunn at kommunen gjør nødvendige erkjennelser og offentlig beklager sine handlemåter mot Holvik og gir anerkjennelse for at han har oppfylt sine plikter i forhold til sitt ansvar og sine arbeidsoppgaver, og at dette har skjedd i samsvar med kommunens etiske retningslinjer.

7. Videre prosess

Det bes om forståelse for Holviks behov for å samle trådene litt på dette stadiet i saken. Den siste utviklingen i saken har skjedd raskt, og det har vært behov for å koble seg på utviklingen. Vi hadde et møte for gjennomgang av saken i Bergen sist fredag – og har lagt vekt på å komme tilbake i sakens anledning så raskt vi har kunnet etter dette.

Vi har forstått at Setterrådmann både skal håndtere Holviks varslings sak og ivareta arbeidsgivers oppfølgingsplikt overfor ham. Vi antar at det siste ikke skal skje i noen rettsliggjort, men gjennom en ledelsesmessig/relasjonell prosess. Dette siste er det et stort og sårt behov for. Det bemerkes imidlertid til dette, at det som skjer med hensyn til oppfølging, selvsagt vil påvirke hvordan saken ellers vurderes og håndteres. Sammenhengen mellom disse to delene av Setterrådmanns oppgaver er det derfor svært viktig å få god anledning til å samtale om. Det forutsettes at det etableres en tillitsvekkende relasjon.

Vi vil avvente en snarlig tilbakemelding på våre forslag til møtetidspunkt. Det understrekes at vi hele veien er opptatt av en konstruktiv dialog om saken/prosessen.

Med vennlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Birthe Eriksen', written over a horizontal line.

Birthe Eriksen

Advokat

Vedlegg 1.

NOTAT
RTH
Grimstad 24.09.17.

TILSVAR PÅ SPØRSMÅL OM PERSONVERNBRUDD – BRUDD PÅ KONFIDENSIALITET

Følgende spørsmål er stilt av adv. Winters, KS Advokatene:

Påstått brudd på løfte om konfidensialitet ad Holvik som varsler.

Det vises til brevets side 9 ad «Bruddet på Holviks rett til konfidensialitet omkring hans identitet som varsler.» Jeg har mottatt kopi av et skriv datert 12.2.2017 fra Ragnar Theis Holvik til medlemmer av Grimstad kommunestyre. I dette skrevet står Holvik selv frem som varsler, jf. også første avsnitt på side 11 i ditt brev. Det påståtte bruddet på nevnte konfidensialitetsløfte må formodentlig ha funnet sted før den 12.2.2017.

a) Hvem hos Holviks arbeidsgiver hadde lovet Holvik konfidensialitet som varsler? Når og hvordan skjedde dette?

b) Hvem hos Holviks arbeidsgiver har brutt det påståtte løftet om konfidensialitet? Når og hvordan skjedde dette?»

I det følgende gis det en grundig redegjørelse for spørsmål a) og b) ovenfor. I våre brev så langt har vi forsøkt å være varsomme med å nevne for mange konkrete navn, men det blir det vanskelig å unngå når det nå bes om at vi gir en mer grundig og detaljert redegjørelse for situasjonen.

Til dette notatet er det inntatt to vedlegg:

- 1) Et utsnitt (kap. 3.4.2) av brev fra advokat Birthe Eriksen til Grimstad kommune som omhandler det som tidligere er gitt av Holviks syn på personvernbruddet.
- 2) Kopi av brev fra Holvik til kommunestyret av 12. februar 2017 – andre varsel i helsekjøpssaken

I tillegg er PP-presentasjonen som Holvik gjennomgikk i varslingsmøtet med leder av revisjonen samt leder og sekretær for Kontrollutvalget 19.april 2016 og kommunens etiske retningslinjer inntatt som vedlegg til notatet.

Innhold

Innledning	3
Hvem hos Holviks arbeidsgiver hadde lovet Holvik konfidensialitet som varsler? Når og hvordan skjedde dette?	5
Innledning	5
Kommunens regelverk på området – etiske retningslinjer med varslingsplakat	5
Første kontakt med kontrollutvalgets leder	6
Varslingsmøtet	6
Fikk ikke Holviks PP	6
Begrunnelse for å starte saken	7
Faren for gjengjeldelser	7
Holvik oppgaver og historie/status i organisasjonen på etikk og varsling gjorde han sårbar	8
Holvik gjorde varslingsmottakeren oppmerksom på tidligere gjengjeldelser mot han som varsler	9
Kontrollutvalget medansvarlig for situasjonen Holvik hadde kommet i	10
Hovedrevisor i Grimstad kommune – skulle ikke ha kjennskap til varsler	11
Trenger revisjonen en begrunnelse for å undersøke?	11
Kontrollutvalgets årsmelding bekrefter at det ikke skulle komme ut at saken hadde en varsler	12
Hvem hos Holviks arbeidsgiver har brutt det påståtte løftet om konfidensialitet? Når og hvordan skjedde dette?	13
Oppsummert svar på spørsmålet	13
Kontrollutvalgets møte den 27. april 2016: «Det er en varsler»	13
Varaordføreren: «Det er en varsler i saken!»	13
Ryktet om «at det var en varsler i saken» - konsekvenser for Holvik	14
Hovedrevisor i Grimstad kommune – blåser varslers identitet i rådhusen	15
Kontrollutvalget har knyttet varsler (unødvendig) opp til sakens innhold	15
Holvik står åpent fram som sakens varsler	16
Ordføreren legger ikke fram kjente opplysninger for kommunestyret	17
Vedlegg. Kopi fra brev av 22.06.17 fra advokat Birthe Eriksen til Grimstad kommune; kapittel 3.4.2: 19	
VEDLEGG: Kopi av brev til kommunestyret 12.februar 2017 – andre varsel i helsekjøpsaken:	20

Innledning

Holvik mener at han ble lovet *full konfidensialitet*, både om sin egen identitet som varsler og at det faktisk var en varsler i saken. Dette notatet har som formål å redegjøre for hvordan begge lovnader ble brutt av betrodde personer i Grimstad kommune. Notatet viser også hvilket alvor Holvik understreket i forbindelse med *sitt behov for konfidensialitet*, blant annet ved å vise til risikoen for gjengjeldelser mot seg selv og for alvorlige konsekvenser for hans familie. Denne frykten bygget særlig på hans erfaringer fra tidligere saker.

Til tross for at påstandene om konfidensialitetsbrudd mot Holvik har vært kjent lenge, har de så langt Holvik kjenner til, ikke blitt undersøkt nærmere av Grimstad kommune. Holvik har heller ikke mottatt noen forklaring eller beklagelse fra arbeidsgiver. Ingen av Holviks to varsler har så langt blitt formelt behandlet av hverken kontrollutvalget eller kommunestyret. Han har heller ikke mottatt noen formell tilbakemelding på varslene. Både brudd på konfidensialitetsplikten og ignoreringen av de mottatte varslene representerer klare brudd på kommunens egne, interne retningslinjer. Her heter det blant annet:

«Kritikkverdige forhold skal rettes opp

Varsling er å videreformidle opplysninger om kritikkverdige forhold til noen som selv kan bidra til at forholdene rettes opp. Kritikkverdige forhold kan være brudd på lov eller retningslinjer, uforsvarlig saks- eller klientbehandling, mobbing og diskriminering, eller annen kritikkverdig atferd.

Ansatte i Grimstad kommune skal oppleve at det er ønskelig og trygt å si ifra om bekymringer og kritikkverdige forhold. Negative sanksjoner overfor den som varsler, er uakseptabelt og i strid med arbeidsmiljøloven § 2-4.

Ethvert varsel medfører undersøkelsesplikt. Den som blir varslet har ansvar for at saken følges opp. Varsleren skal ha tilbakemelding om oppfølging av saken. Dersom de kritikkverdige forholdene ikke blir rettet opp, kan det være ønskelig med ekstern varsling.

Varslerens identitet er i utgangspunktet en fortrolig opplysning, men varsleren må være oppmerksom på at det kan bli nødvendig å oppgi identiteten i forbindelse med nærmere undersøkelse av saken.»

«Når du har varslet (fra Varslingsplakaten)

Ledelsen skal følge opp varslet.

- 1. Kritikkverdig forhold skal rettes opp. Varsleren skal ha beskjed innen 14 dager om hvordan varselet vil bli, eller har blitt, fulgt opp.*
- 2. Dersom varselet viser seg å være grunnløst, skal likevel varsleren få en ordentlig forklaring og korrigerende opplysninger.*
- 3. Ledelsen har ansvar for å ta vare på både varsleren og den som eventuelt er rammet av varslingen.»*

Power Point-presentasjonen som Holvik brukte på varslingsmøtet den 19. april 2016, er en del av dette notatet og følger med som eget vedlegg. Det vises også til vedlagte kopi av varslers brev til kommunestyret av 12. februar 2017 da Holvik opplevde seg «tvunget» til å stå frem og utvide sitt varsel

som følge av at hans identitet var blitt blåst. I tillegg hadde alvoret i saken forverret seg på dette tidspunktet.

Redegjørelsen i det følgende kan ved første øyekast fremstå unødig omfattende og detaljert. Det anses imidlertid kritisk for Holvik å forsøke å skape en forståelse av sammenhenger i et komplisert faktum som for utenforstående med lite kunnskap og erfaring med historikken i Grimstad kommune kan være krevende å få tak i. For å hindre undergraving av Holviks troverdighet, er det lagt stor vekt på å dokumentere hver eneste anførsel så langt som overhodet mulig. Det fremlagte bevismateriale er heller ikke uttømmende. Det er antatt at det fremlagte likevel er tilstrekkelig for å belyse saken. Det bes dog opplyst om det er behov for ytterligere informasjon/dokumentasjon. Det anmodes om at hele notatet leses i sammenheng.

Hvem hos Holviks arbeidsgiver hadde lovet Holvik konfidensialitet som varsler? Når og hvordan skjedde dette?

Innledning

Holvik varslet til leder av Grimstad kontrollutvalg ved leder av Aust-Agder revisjon IKS og kontrollutvalgets sekretær (GK) i møte 19. april 2016.

I varslingsmøtet gjennomgikk møtedeltakerne punkt for punkt en PP-presentasjon (PP) på 23 sider som Holvik hadde utarbeidet om varselets innhold og varslingsforutsetninger (vedlegg 1.1). PP 'en var utgangspunkt for informasjon, spørsmål og refleksjoner mellom varsler og varslingsmottakerne. Det ble tatt opp flere saker og gjort utdypinger av tema ut over innholdet i PP. Holvik kjenner ikke til at det foreligger noe referat fra møtet.

Holvik ble lovet *konfidensialitet* (anonymitet ble benyttet som begrep) på varslingsmøtet. Det eksisterer *ingen skriftlig avtale* på dette, men flere forhold underbygger at dette var en avtale, et løfte:

- Kommunens eget regelverk om varsling og konfidensialitet i etiske retningslinjer og varslingsplakat understreker vern av varsler mot gjengjeldelser og at varslers konfidensialitet gjelder lengst mulig (se innledning).
- Spørsmålet om mulige gjengjeldelser og alvorret i dette ble behørig drøftet i møtet og ingen tilstedeværende kunne være det minste i tvil om Holviks innstendige behov og oppfordring om at varslingsmottakerne skulle ivareta hans behov for og rett til konfidensialitet samt at dette handlet om *både* varslers identitet og det forhold at saken hadde en varsler.
- Kontrollutvalgets årsmelding for 2016 bekrefter at utvalget hadde en norm om at det ikke skulle komme ut at det var en varsler i saken.

PP 'en inneholder selve varselet, men også risikoen for mulige gjengjeldelser, samt Holviks behov for konfidensialitet. Fokuset på disse temaene på varslingsmøtet understreker hvor viktig konfidensialitet var for Holvik og hans bevissthet om risikoen for gjengjeldelser dersom det ble kjent at det var en varsler og hvem dette var. Det kunne ikke være noen tvil for møtedeltakerne hvilket ansvar de hadde for å ivareta dette. Dette understrekes ved at varslingsmottakerne ikke fikk beholde noen kopi av PP' en etter møtet da de ikke kunne love konfidensialitet om den.

Kommunens regelverk på området – etiske retningslinjer med varslingsplakat

Kommunens eget regelverk er tydelig. Åpenhet om et varsel er ønskelig. Holvik varslet åpent til kontrollutvalget og revisjonen i møte 19. april og har til enhver tid vært tilgjengelig for disse. Holvik ga på varslingsmøtet samtidig en rekke begrunnelser for hans behov for *full konfidensialitet*.

I kommunens etiske retningslinjer heter det:

«Varslerens identitet er i utgangspunktet en fortrolig opplysning, men varsleren må være oppmerksom på at det kan bli nødvendig å oppgi identiteten i forbindelse med nærmere undersøkelse av saken.»

Og i varslingsplakaten:

«Varslerens identitet skal, så langt som mulig, behandles fortrolig av alle involverte parter.»

Kommunens eget regelverk knyttet til varsling og konfidensialitet og ovennevnte gjennomgang av temaene gjengjeldelse og konfidensialitet støtter gjensidig opp om at det var en avtale om full konfidensialitet for Holvik. Under enhver omstendighet følger også retten til konfidensialitet av personopplysningsloven.

Første kontakt med kontrollutvalgets leder .

Holvik fikk kjennskap til de faktiske forhold knyttet til helsekjøpsaken i mars 2016 og kontaktet etter kort tid leder av KU, Gunnar Topland, og orienterte han om saken muntlig. I den første samtalen stilte Holvik Topland åpne spørsmål om hans kjennskap til saken. Holvik ga Topland utelukkende en overordnet informasjon om saksinnholdet.

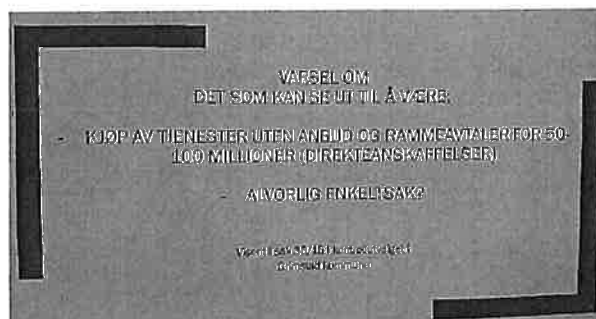

I denne første telefonen mellom Holvik og Topland, oppgav KU-leder at han ikke hadde oppfattet at det var noe «sprengstoff» i saken med henvisning til kontrollutvalgets møte 14.oktober 2015 (sak 36/15). Se kopi av Holviks notater gjort i forbindelse med første kontakt på telefon med Topland.

Det ble avtalt besøk hjemme hos Gunnar Topland. Der viste Holvik Topland regnskapsutskrifter som viste sakens omfang om mulige ulovlige innkjøp for 50-100 millioner, herunder en sak om mulig korrupsjon knyttet til firma hjemmehørende i Grimstad (Farm in Action). Regnskapsutskriftene er gjengitt på PP 'en (s.14-17). Opplysningene Holvik viste Topland var nye for sistnevnte. Under dette møtet, ca. den 10. april, ble det avtalt at Topland skulle kontakte revisjonen med tanke på å rigge et møte (varslingsmøte).

Varslingsmøtet

Til varslingsmøtet den 19. april på fylkeshuset, hadde Holvik med seg en PP med 23 bilder (se bildet th./PP-forsiden). Til stede på varslingsmøtet var leder av Aust-Agder revisjon IKS, Kristian Fjellheim Bakke, leder av Kontrollutvalget i Grimstad, Gunnar Topland, sekretær for Kontrollutvalget i Grimstad, Sander Ask og Ragnar Theis Holvik, spesialrådgiver for rådmannen.

PP 'en var et utgangspunkt for samtale mellom møtedeltakerne. PP'en ble gjennomgått side for side, punkt for punkt. PP'en er med andre ord ikke et referat. I samtalen ble de forskjellige tema utdypet/presisert.

Holviks behov for konfidensialitet var et *sentralt tema* på varslingsmøtet. Temaet gjaldt både varslers identitet og at saken hadde en varsler. Også i dette møtet ble Holvik lovet *konfidensialitet* (anonymitet er brukt som begrep).

Fikk ikke Holviks PP

Alvoret i Holviks krav om konfidensialitet understrekes ved at PP 'en, brukt i varslingsmøtet, ikke ble overlevert kontrollutvalget/revisjonen uten at de kunne garantere at PP'en ble behandlet fortrolig. Det

ble i møtet *avtalt* at varslingsmottakerne skulle undersøke med sin jurist og gi tilbakemelding om dette. Det kom aldri slik tilbakemelding og derfor fikk heller ikke varslingsmottakerne noen kopi av PP 'en. PP' en ble først tilgjengelig for varslingsmottakerne og andre med varslers brev til kommunestyret den 12. februar 2017.

Begrunnelse for å starte saken

På bakgrunn av materialet Holvik overleverte i varslingsmøtet, blant annet fire omfattende regnskapsutskrifter, var det ikke nødvendig for revisjonen og kontrollutvalget å begrunne undersøkelser i saken ved å gi informasjon om at det var inngitt et varsel fra en varslers. Varselets innhold legitimerte sammen med nevnte materiale, nærmere undersøkelser i kraft av seg selv.

Da saken startet for offentligheten med kontrollutvalgets møte den 27. april 2016, ble det formelt gitt en troverdig forklaring til offentligheten som begrunnelse for at kontrollutvalget grep fatt i saken om kjøp av helsetjenester knyttet til tertialrapport og økonomiske overskridelser i helse- og omsorg mv. Det har aldri blitt stilt spørsmål ved denne begrunnelsen.

Dette viser at det ikke var behov for å blåse varselet og varslers identitet.

Faren for gjengjeldelser

Faren for gjengjeldelse mot varslers, både fra organisasjonen (folkevalgte, ledere og ansatte i GK) og fra lokalsamfunnet, ble nøye gjennomgått i varslingsmøtet. For varslers var konfidensialitet også viktig av hensyn til å verne intern kilde:

«Jeg håper kontrollutvalget og revisjonen kan verne meg, og særlig min informant, som varslers. Hvis det i saken blir nødvendig å knytte noen til varselet, er det mitt ansvar» (PP 'en s. 5).

Den interne kilden utleverte sentrale bevis til Holvik først etter en rekke samtaler. Han hadde oppsøkt Holvik dels som en person vedkommende kunne «lette på trykket» i forhold til, dels for å avlevere informasjon til en han oppfattet å kunne gjøre noe med saken.

Varselet berørte en rekke personer direkte i kommunens øverste politiske og administrative ledelse; en eller to ordførere (nå to) og varaordførere, fire (nå fem) rådmenn, tidligere og nåværende kommunalsjefer, fagsjefer, enhetsledere med flere. I tillegg var et lokalt firma involvert. Saken hadde dessuten gjennom FIA forgreninger til religiøse foreninger i byen og et hjelpeprosjekt i Afrika.

«For varslers innebærer saken ikke bare mulighet for sanksjoner fra Grimstad kommune som arbeidsgiver/organisasjon, men også fra direkte berørte både i GK og innbyggere i kommunen» (PP 'en s.6).

Holvik var bevisst risikobildet for gjengjeldelse før han henvendte seg til leder av kontrollutvalget første gang. Med risikobildet menes risikoen for *alvorlige gjengjeldelser i ulike former*, herunder i former det i utgangspunktet kan være vanskelig å forutse. Han visste at saken kunne utvikle seg slik at det i en gitt situasjon kunne den bli direkte farlig. Dette har han også tatt opp med BDO og opplevde at de forsto dette alvoret. Holvik opplevde at BDO var et trygt «sted» å komme.

Gjengjeldelsesbildet hadde/har sammenheng med at Holvik har varslet og/eller sagt ifra om andre kritikkverdige forhold. Det betyr at for noen er det ikke bare helsekjøpsaken som kan motivere

gjengjeldelser, men to eller flere andre saker. Men andre ord er gjengjeldelsesbildet mangfoldig og alvorlig.

En av sakene Holvik har varslet om, en alvorlig sak knyttet til en betrodd person i kommunen, har en spesielt høy grad av potensial for alvorlige gjengjeldelser. Denne saken kom i spill først sommeren 2016, altså *etter* varslingsmøtet. Holvik har varslet til tre toppledere og en folkevalgt om dette forholdet. Han har *aldri* fått noen tilbakemelding. Holvik tok også saken opp med BDO som bekreftet og utdypet alvoret. Holvik har ikke kjennskap til om hvorvidt BDO tok denne saken videre til GK.

Holviks oppgaver og historie/status i organisasjonen på etikk og varsling gjorde han sårbar

Holviks oppgaver og historie/status i organisasjonen innen temaene etikk, varsling og antikorrupsjon gjorde han sårbar dersom det kom ut at «det var en varslers i saken». Både innledningsvis og mot slutten av PP 'en pekte Holvik på oppgaver som knytter han til temaene etikk, varsling, ytring og antikorrupsjon (PP 'en s. 2 og 22).

Holvik var i sin tid saksbehandler for utarbeidelse og implementering av kommunens etiske retningslinjer, har vært prosjektleder for etikkprosjekt innen helse og omsorg etc. Han innehar i dag oppgaven antikorrupsjon og er kommunens kontaktperson for Transparency International Norge. Holvik har over tid vært tydelig på etikk, varsling og antikorrupsjon i organisasjonen:

«Om kort tid skal undertegnede være saksbehandler for kommunestyret i sak som gjelder kommunens etiske retningslinjer, varsling, ytringsfrihet mv» (PP 'en s. 22).

Holvik vet at hans navn automatisk ville komme høyt på «listen» dersom det skulle oppstå spekulasjoner på rådhuset og ellers om hvem som kan ha varslet saken. Det har sammenheng med varslers/spesialrådgivers engasjement for etikk og varsling over mange år og hans åpne kommunikasjon om kritikkverdige forhold. Dette ble revisjonen/kontrollutvalgslederen informert om på varslingsmøtet den 19. april.

Holvik gjorde varslingsmottakeren oppmerksom på tidligere gjengjeldelser mot han som varslor

I varslingsmøtet tok Holvik opp tidligere erfaringer han har som varslor i Grimstad kommune, knyttet til faren for gjengjeldelse.

Den (trolig) viktigste hendelsen i Holviks liv, som har satt dypest spor, var fra 2003 da han ble fjernet som Barnas representant i kommunens planutvalg. Barnas representant er politisk oppnevnt. Holvik er trolig den eneste barnerepresentant i landet som noen gang er fjernet midt i valgperioden. Fjerningen av Holvik som barnas representant fikk omfattende mediemessig dekning med bla ca. 100 leserinnlegg, og med det faktum at saken gikk til Sivilombudsmannen, at Miljøverndepartementet evaluerte ordningen på bakgrunn av saken og saken har eget vedtak fra Stortingets kontroll og konstitusjonskomite. Det tok Holvik to år før kommunestyret gav Holvik offentlig beklagelse, oppreisning og dekning av advokatutgifter. Se kopi av kommunestyrets vedtak fra 2005 til høyre.

«Grimstad kommune har ikke fungerende varslingsrutiner. Min erfaring fra konkret varsling – senest fra sak i 2014/15, men også tilbake til 2003 da jeg ble fjernet som barnas representant – er at risikoen for alvorlige sanksjoner klart er til stede ved varsling om kritikkverdige forhold i Grimstad kommune. Det tryggeste for meg, og det hadde vært enkelt, hadde vært å gå til pressen med denne saken» (PP s. 6).

I tillegg til å være barnas representant saken, holdt Holvik frem for varslingsmottakerne en sak fra 2014; Cowi-saken. I etterkant av den saken opplevde Holvik også alvorlige gjengjeldelser. Saken er gjengitt her:

Adv. firmaet Hjørn DA
v/Ola Meland
Postboks 471 Sentrum
0105 OSLO

Vår ref.: 04.1566-14.1102 Dagsnr.: Arkiv: 048 Dato: 11.01.2015

BARNAS REPRESENTANT - KRAV OM BEKLAGELSE, OPPREISNING OG DEKNING AV ADVOKATUTGIFTER

Det vises til tidligere korrespondanse.

Grimstad kommunestyre gjorde følgende vedtak i møte 28.02.05 (sak KS-027/05):

1. Grimstad kommunestyre tar Ombudsmannens uttalelse i sak 2004/1619 til etterretning.
2. Grimstad kommunestyre beklager feil og svakheter ved sakbehandlingen som påpekes av Ombudsmannen og den belastning behandlingen av saken medfører for Ragnar Holvik og hans familie.
3. Kommunestyret beklager at det ikke ble etablert en dialog mellom Ragnar Holvik og de politiske grupperingene i kommunestyret eller at det ble gitt rom for en forsvarelig saksfremstilling for avsettelsen i kommunestyret 27.01.03, for å få belyst begge sider av saken.
4. Kommunestyret mener i ettertid på bakgrunn av Ombudsmannens vurdering at gruppeledernes motst, datert 24.01.03, ikke har en form eller et uttrykk som kan påpeke konkrete negative forhold i utøvelsen av rollen som barnas representant. Kommunestyret mener derfor at dette notatet ikke skal kunne laytes mot Ragnar Holviks person og tidligere funksjon som barnas representant.
5. Ragnar Holvik imøtesettes en økonomisk oppreisning på kr. 50.000,-
6. Krav om dekning av advokatutgifter imøtesettes med kr. 60.000,-

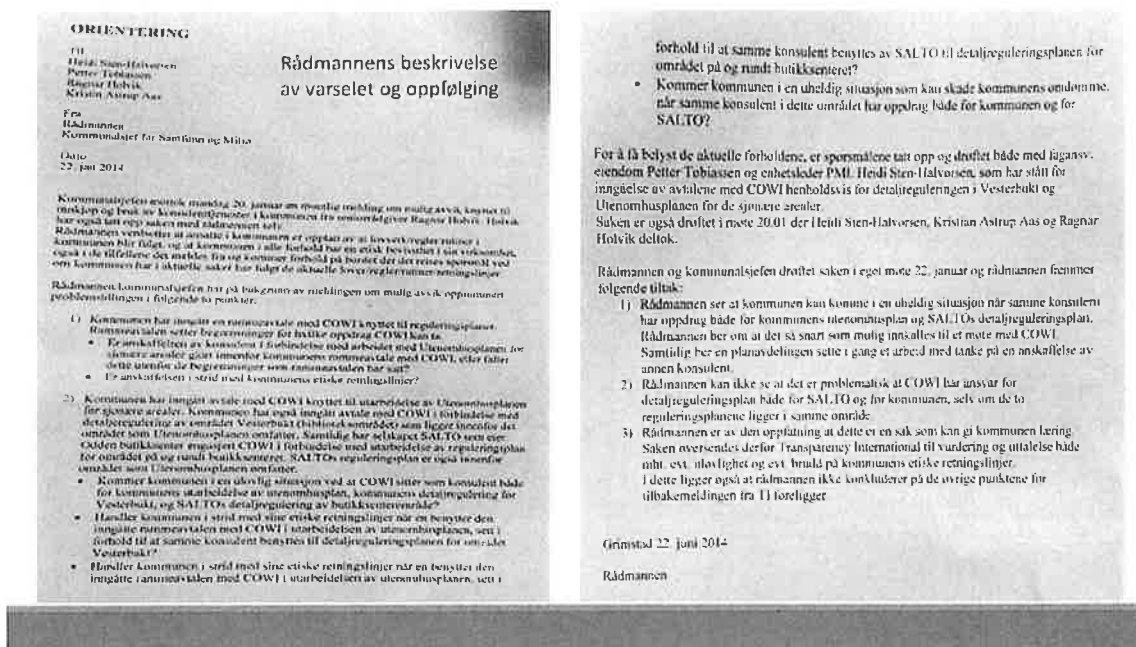
Grimstad kommune anser med dette saken for avsluttet. Vi ber om å få opplyst kontonummer som beløpene skal utbetales til.

Med hilsen

Hans Ole Ziegler
rådmann
Tlf. dir. 37 25 04 70

Gjenpart:
• Ragnar Holvik

Postadresse:	Besøksadresse:	Telefon:	Tekst:	Faks:	Org.nr.:
Postboks 509 4818 Grimstad	Arnebliveien 23				7140 10 0211 14944703
		E-post:	postmottak.lis@grmst.no		

I Cowi-saken opplevde Holvik at rådmannen og kommunalsjefen blåste han som varslers for andre ansatte, sentrale arbeidsoppgaver (bla. kommuneplanarbeid) falt etter hvert vekk uten forklaring, han ble ikke tatt med i sammenhenger han opplagt var en del av og da han søkte jobb som kvalitetssjef høsten 2014 på nyopprettet, internt utlyst stilling med tre søkere, ble han ikke en gang kalt inn til intervju med en begrunnelse om at han ikke var formelt kvalifisert/hadde ikke master (300 studiepoeng). Utlysningsteksten inneholdt ikke absolutt krav til master. Holvik har 7 år fra universitet og høyskole (420 studiepoeng).

Kontrollutvalget medansvarlig for situasjonen Holvik hadde kommet i

I varslingsmøtet påpekte Holvik kritikkverdige forhold knyttet til kontrollutvalgets behandling av helsekjøpsaken den 14.oktober 2014:

«Kontrollutvalget er med sin saksbehandling og vedtak i sak 36/15 medansvarlig for den vanskelige (varslings-) situasjon undertegnede og andre ansatte i GK ufrivillig har kommet i» (PP 'en s. 6).

Kontrollutvalget behandlet sak 36/15 med generell informasjon om ulovlig praksis og vedtok å legge lokk på saken uten nærmere undersøkelser av sakens fakta. Under de generelle formuleringene i saksfremstillingen og vedtaket (PP 'en s. 3 og 4) var realitetene 50-100 millioner i ulovlige innkjøp over fire år og sak om mulig korrupsjon. Dette var kjent informasjon for rådmannen på angjeldende tidspunkt.

Ovennevnte understreker (ytterligere) ansvaret varslingsmottakerne hadde for Holviks situasjon og vern.

Hovedrevisor i Grimstad kommune – skulle ikke ha kjennskap til varsler

I varslingsmøtet tok Holvik konkret opp behovet for at kommunens hovedrevisor ikke fikk kjennskap til varslers identitet og at det hadde vært en varsler i saken. Dette ble begrunnet med at:

- I. At hovedrevisor har jobbet i GK i mange år og gikk ut og inn av rådhuset og hadde kontakt med mange personer, også med noen som kan være *direkte involvert* i varslings-saken.
- II. At hovedrevisor kan være *direkte involvert* i saken og at det kan reises spørsmål ved hans habilitet, herunder revisjonens habilitet i saken. Se fra PP 'en s. 12 (over).
- III. Revisjonens *mulige inhabilitet* i saken ble også konkret drøftet siden revisjonen kunne bli aktuell å bruke i forbindelse med undersøkelser i saken.

Hvilke spørsmål reiser historie A (forts)

9. Har revisjonen gjort sin oppgave som revisjon i denne saken? Burde revisjonen ha oppdaget at en sektor i kommunen over år har gått til anskaffelser av tjenester i strid med loven? Særlig sett på bakgrunn at dette gjaldt helt sentrale tjenester til en sektor som årlig gikk i betydelig underbalanse og sett på bakgrunn av at det i 2009/2010 i revisjonsrapport ble avdekket massiv anskaffelsespraksis i GK i strid med gjeldende lov for anskaffelser. Og burde revisjonen ha grepet inn når den oppdaget at rådmannen i GK nærmest - slik jeg har oppfattet beskrivelsen av dette fra leder av kontrollutvalget - instruerte sekretariatet og kontrollutvalget om at det ikke skulle gis konkret informasjon i saksapir og vedtak i saken? Vedtaket i sak 36/15 bekrefter brudd på lovverk. Burde revisjonen bare på dette grunnlag ha grepet inn i saken?
10. Med nevnte anførsler, er kontrollutvalget og revisjonen i GK selv part i saken, slik den nå står, og som sådan inhabil til videre arbeid med saken? Dør saken settes vekk til et uavhengig organ, ekstern granskning? Er det av saken en politisak?

Leder av Aust-Agder revisjon IKS lovet derfor at hovedrevisor i Grimstad skulle holdes fullstendig ute fra denne saken og ikke få kjennskap til varselet og varslers identitet.

Trenger revisjonen en begrunnelse for å undersøke?

Etter Holviks to kontakter med leder av kontrollutvalget – først en telefon, så et møte hos KU-leder privat – var det en telefonsamtale mellom Holvik og leder av Aust-Agder revisjon IKS. Denne samtalen skjer *før* varslingsmøtet 19.april og er bakgrunn for følgende i varslers PP s. 23:

Spørsmål til revisjonen etter telefonsamtalen i forrige uke;
- Med mulighet for at jeg har misforstått deler av innholdet..

- Jeg har gitt ganske mye info til leder av kontrollutvalget om sak 36/15, om tilbakeholdelse av info for kontrollutvalget mm. Hva er da grunnen til at revisjonen trenger mer info fra meg for å aksjonere? Revisor hevder, hvis jeg har forstått rett, at *vi trenger en begrunnelse*.
- Jeg undres; er det virkelig slik at revisjonen ikke kan gå inn og kontrollere av eget tiltak? Må revisjonen begrunne hvorfor de kontrollerer? GK skal være en åpen transparent organisasjon (kommunens grunnverdi), er det da nødvendig å begrunne ulike former for kontroll og stikkprøver?
- Er det slik at ansvaret for å skaffe revisjonen begrunnelse legges på varslers? Det oppleves slik.

Spørsmålet i det som Holvik her tar opp med varslingsmottakerne (over), er ikke om varslers identitet må brukes som begrunnelse for å ta opp saken til granskning (i kommende møte i kontrollutvalget/27.april), men om saken trenger å bli begrunnet i et varsel.

Holvik gir i PP 'en til kjenne oppgitthet over at revisor «trenger en begrunnelse» for å gjøre noe i saken. På det tidspunktet har leder av Aust-Agder revisjon IKS kjennskap til mulige ulovlige innkjøp på opp mot 100 millioner og sak om mulig korrupsjon. Holvik argumenterte med at revisjonen og kontrollutvalget gjennom varselet (PP 'en på 23 sider) med regnskapsutskrifter som viser mulige ulovlige innkjøp på 50-100 millioner kroner, i en sektor som har gått med store underskudd over mange

år i Grimstad kommune. Det som fremkom på kontrollutvalgets møte den 14. oktober 2015 osv. burde gi mer enn nok oppfordring til kontrollutvalget og revisjonen til å ta tak i saken av eget tiltak.

Mann dømt for Nav-bedrageri av 900.000 kroner

En 40-åring er dømt for å ha bedraget seg til 900.000 kroner fra Nav i forbindelse med søknad om arbeidsledighetstillegg. Mannen ble dømt til å betale tilbake beløpet og til å betale utgifter til advokat og domstol.

Gransker innkjøp for 75 millioner

Gransker eidevernet og innkjøp i forbindelse med bygging av skole og barnehage i Grimstad. Kommunen har kjøpt inn tjenester for 75 millioner kroner. Det er et stort innkjøp for Grimstad kommune.

Dieser positiv til norsk Syria-bidrag

Den norske ambassadøren i Damaskus, Per Olav Skjerve, er positiv til det norske bidraget til FN-fredsholdere i Syria.

Innrømmer brudd på egne innkjøpsregler

Kommunen innrømmer at det er blitt gjort innkjøp utenfor de etablerte innkjøpsreglerne. Dette gjelder blant annet innkjøp av tjenester og varer.

75 millioner

Det er et stort innkjøp for Grimstad kommune. Kommunen har kjøpt inn tjenester for 75 millioner kroner. Dette er et stort innkjøp for kommunen.

Kontrollutvalgets årsmelding bekrefter at det ikke skulle komme ut at saken hadde en varsler
 Kontrollutvalget behandlet den 27. april 2017 sin årsmelding for 2016. Årsmeldingen inneholder et eget kapittel om innkjøps-saken, her er særlig første avsnitt interessant:

«Våren 2016 ble leder av kontrollutvalget kontaktet av en ansatt i kommunen som orienterte om mulige kritikkverdige forhold rundt kommunens anskaffelser av helsetjenester de siste årene. I april 2016 ble det gjennomført et møte mellom kontrollutvalgets leder, kontrollutvalgets sekretær, daglig leder i revisjonen og den ansatte. Den ansatte anså seg selv om en varsler og påberopte seg varslervernet og ønsket i forbli anonym. I kontrollutvalgets møte 27.04.2016 sak 15/16 orienterte leder av kontrollutvalget resten av utvalget om informasjonen man hadde fått fra varsleren og varslereens ønske om anonymitet. I tråd med dette ble varslers identitet ikke delt med resten av utvalget og det var en enighet om at man skulle unngå å nevne at det hadde vært en varsler i saken» (egen uthev.).

Årsmeldingen bekrefter løftet til varsler om *full konfidensialitet* – at det omfattet både at det var en varsler og varslers identitet. På kontrollutvalgets møte den 28. april 2016 ble det opplyst at det var en varsler i saken, men «at man skulle unngå å nevne at det hadde vært en varsler i saken.» (KU-årsmeldingen).

Hvem hos Holviks arbeidsgiver har brutt det påståtte løftet om konfidensialitet? Når og hvordan skjedde dette?

Oppsummert svar på spørsmålet

Brudd på løftet om konfidensialitet har konkret kommet til uttrykk på følgende måter:

- i. Leder av kontrollutvalget opplyste i kontrollutvalgets møte den 27. april 2016 at det var en varsler i saken. I tillegg til de tre varslingsmottakerne, fikk dermed seks personer kjennskap til at saken hadde en varsler: Fire utvalgsmedlemmer, hovedrevisor i Grimstad og varaordfører.
- ii. En ansatt på rådhuset, i rådmannsfløyen, fortalte Holvik i mai 2016 at «*det er en varsler i saken*» (helsekjøpsaken). Den ansatte opplyste at det «*var varaordføreren som fortalte det*».
- iii. Hovedrevisor uttalte til Holvik den 25. januar, i rådhusfoajeen(!), at «*det var fint at du varslet saken*». I samme øyeblikk gikk assisterende kommunalsjef for helse- og omsorg forbi, den som har vært den mest sentrale under granskingen.

Ryktet om at «det er en varsler i saken» har med andre ord vært plantet på rådhuset allerede kort tid etter at kontrollutvalget igangsatte sitt arbeid med saken (den 27.april 2016). Med de store dimensjonene i saksinnhold og omfanget personer varselet potensielt rammet, satte dette Holvik under et betydelig psykisk press.

Kontrollutvalgets møte den 27. april 2016: «Det er en varsler»

Leder av kontrollutvalget opplyste i kontrollutvalgets møte den 27. april 2016 at det var en varsler i saken. Med det hadde hele ni personer (ti med ordfører) kjennskap til at det var en varsler i saken allerede *en uke etter varslingsmøtet*, blant disse hovedrevisor i Grimstad og varaordfører. Var det nødvendig å informere hele utvalget om at det var en varsler? Var det nødvendig og klokt å informere hovedrevisor om dette? Og var det i tråd med avtaler gjort med varsler i varslingsmøtet og personopplysningsloven?

Det er *ingenting* i varselets innhold som tilsier at det har vært behov for kontrollutvalget å begrunne at det var på bakgrunn av et varsel utvalget grep fatt i saken i april 2016. Den offentlige begrunnelsen som ble brukt i april/mai 2016 (tertialrapport/overskridelser i HO mv) var troverdig. Det var *unødvendig* og klanderverdig at leder av kontrollutvalget informerte hele utvalget og andre tilstedeværende om at saken hadde en varsler.

Holvik vil imidlertid understreke at Holvik tror utvalgsleder når han sier han angret at han informerte hele utvalget om at det var en varsler i saken.

Varaordføreren: «Det er en varsler i saken!»

En ansatt på rådhuset, i rådmannsfløyen, fortalte Holvik i mai 2016 at «det er en varsler i saken» (helsekjøpsaken). Den ansatte opplyste at det «var varaordføreren som fortalte det».

Holvik kontaktet straks kontrollutvalgets leder på telefon etter at han fikk vite at varaordføreren hadde lekket at «det er en varsler i saken» på rådhuset, på rådmannsfløyen. Kontrollutvalgets leder sa blant annet da til Holvik (omtrent disse ordene): «*Jeg angret dypt på at jeg sa til hele utvalget at det var en varsler*».

Holvik har ikke kunnskap om hvordan kontrollutvalgets leder videre har behandlet saken om varaordførers lekkning av opplysninger fra kontrollutvalgets møte. En opplysning de tilstedeværende ble gjort oppmerksom på at ikke måtte komme ut.

Når en ansatt i kommunen uoppfordret, kort tid etter at varselet er avlevert, forteller varsler at «det er en varsler i saken», er det åpenbart at denne kunnskapen kan ha spredd seg på rådhuset og i lokalsamfunnet. I tillegg hadde kontrollutvalgets medlemmer og sekretariatet og revisjonen og den politiske toppledelsen den samme kunnskapen. Ganske mange mennesker hadde med andre ord allerede tidlig i saksforløpet kunnskap om «at det var en varsler». Og blant disse var åtte folkevalgte. Ordfører fortalte nemlig Holvik i januar (2017) at han i midten i april 2016 hadde fått vite av kontrollutvalgets leder at «de hadde fått et tips» (ordførers formulering til Holvik).

Det er ikke opp til Holvik å spekulere i årsaksforhold, men det bes om forståelse for at han har brukt mye tid og krefter i sin sykemeldingsperiode til å forsøke å forstå de prosessene han har vært utsatt for. Basert på historikken, kan det imidlertid ikke utelukkes at varaordfører, som sentral politiker i valgperioden 2011-2015, har hatt egeninteresse i at helsekjøpsaken dysses ned. Det å sette ut på bygda at «det er en varsler i saken», kan potensielt ha vært en strategi for å vri fokus og/eller skade varsler. Det er uansett spesielt klanderverdig at den taushetsbelagte informasjonen om varselet ble gitt til en ansatt på rådhuset, i rådmannsgangen.

Det som forsterker alvoret i varaordførers aktiviteter, er at han i tidligere sak om fjerning av barnas representant i planutvalget (2003), ledet an i fjerningen av «en brysom person»/en varsler. Hans parti gikk den gangen tilbake 15 % ved kommunevalget noen måneder etter fjerningen.

Varaordføreren har så langt hverken privat eller i det offentlige rom, beklaget sitt brudd på Holviks personvern i varslersaken i 2016/17 heller ikke fjerningen av barnas representant i 2003.

Ryktet om «at det var en varsler i saken» - konsekvenser for Holvik

Å være anonym varsler i en så stor sak - 100 millioner i ulovlige innkjøp/mulig korrupsjon og hvor de involverte er en rekke personer som Holvik i sitt normale arbeid har direkte relasjoner med - var i seg selv en stor belastning, en belastning Holvik selv valgte ved å varsle, men som han forsøkte å begrense risikoen ved å i varslingsmøtet sette fokus på sitt behov for konfidensialitet. Å leve med en hengende trussel om å kunne bli avslørt som «varsleren», har omkostninger. Omkostninger som har blitt mer tydelige for Holvik etter at han varslet enn de var før han valgte å varsle.

Ryktespredningen på rådhuset økte denne belastningen og har satt Holvik under stort press og har direkte påvirket hans arbeidsforhold og hans relasjoner i organisasjonen. Frykten for «å bli oppdaget» og mulige gjengjeldelser for ham og hans familie kom mye tettere på.

Holvik ble satt i en situasjon hvor han konstant måtte være på vakt og tolke handlinger som ble utført eller ikke utført av de rundt ham. For eksempel følgende:

- Hvorfor har ikke fungerende rådmann 2016 involvert sin egen rådgiver i helsekjøpsaken?
- Hvorfor skjedde det samme med ny rådmann som kom til kommunen i oktober?

Holviks posisjon har vært å være en av de få i ledelsen i Grimstad kommune som er helt fri fra koblinger til helsekjøpsaken, bortsett fra det å inneha varslerrollen. Hvorfor ble han, den som hadde en uavhengig posisjon i saken, da ikke involvert av rådmennene? Saken handlet blant annet om mulig

korupsjon, en av Holviks arbeidsoppgaver, noe begge rådmennene var klare over. Til tross for dette ble han ignorert som rådgiver.

Hovedrevisor i Grimstad kommune – blåser varslers identitet i rådhusen

Leder av Aust-Agder revisjon IKS lovet at hovedrevisor i Grimstad skulle holdes fullstendig ute fra helsekjøpsaken og ikke få kjennskap til varsel og varslers identitet.

Temark

Agder og Telemark kontrollutvalgsekretariat IKS

Møteprotokoll

Grimstad kontrollutvalg

Dato: 27.04.2016 kl. 9:00
Sted: Møterom Hamrun
Arkivsak: 15/10152

Til stede: Gunnar Tjøpland, Tore Fredvig Litschen, Hege Hjerpe Erlandsen, Eli Skaiia

Møtende vararepresentanter: Anne Mo Grimsdalen

Forfall: Jølle Christensen

Andre: Hovedrevisor Anne Kjell Tellefen
Oppdragsansvarlig for alltingssaker Kristian Ejelthem Blåke
Daglig leder Arnbild Bråstad, sak 9/16
Daglig leder Rolf Meyer Tallaksen, sak 10/16
Økonomisjef Helge Skom, sak 9/16-11/16
Ordfører Kjell Grimsdalen, sak 9/16-11/16
Kommunalsjef Gunn Ulvheim Moe, sak 12/16
Embetsleder Kai Fagervik, sak 12/16
Vararepresentant Per Sverrengsen

Protokollfører: Sander Laga Ask

En uke senere, i kontrollutvalgets møte den 27. april 2016 hvor gransking av innkjøpsaken ble igangsatt, var hovedrevisor i Grimstad til stede. På møtet opplyste leder av kontrollutvalget at det var en varslers i saken.

Hovedrevisor var kort tid etter varslingsmøtet informert om at helsekjøpsaken hadde en varslers.

Den 25. januar 2017 ble Holvik stoppet i rådhusen av hovedrevisor i Grimstad kommune. Han ville snakke om helsekjøpsaken, særlig om varslersens holdning til

Venstres utspill i saken. I samtalen sier plutselig hovedrevisor: - *Det var bra at du varslet saken!* I samme øyeblikk som hovedrevisor sa dette, gikk assisterende kommunalsjef Bente Somdal, som er blandt de mest sentrale i granskingen, forbi. Holvik konfronterte straks hovedrevisor med at Somdal hadde gått forbi i samme øyeblikk som han hadde røpet varslers identitet, at hun kunne ha hørt hva han sa, dessuten at varslers identitet ikke var en kunnskap hovedrevisor skulle ha! Holvik forlot umiddelbart samtalen.

En drøy time senere samme formiddag, fortalte Holvik om hendelsen til rådmannen og ordføreren. Det var i denne samtalen rådmannen fikk greie på at Holvik var varslers av helsekjøpsaken, med mindre også disse har hatt denne informasjonen tidligere.

Holvik kontaktet leder av Aust-Agder revisjon IKS om hendelsen i rådhusen. Leder av Aust-Agder revisjon IKS har ikke gitt Holvik noen forklaring på hvordan hovedrevisor i Grimstad har fått kjennskap til varslers identitet.

Kontrollutvalget har knyttet varslers (unødvendig) opp til sakens innhold

I kontrollutvalgets årsrapport om helsekjøpsaken heter det i første avsnitt:

«...orienterte leder av kontrollutvalget om informasjonen man hadde fått fra varsleren og varslersens ønske om anonymitet».

For Holvik var dette våren 2017 ny informasjon; at det var informasjonen fra varsleren det ble orientert om i kontrollutvalgets møte 27.04.16. Holvik har tidligere bare fått informasjon om at det ble opplyst i møtet at det var en varslers i saken. Årsmeldingen knyttet Holvik til sakens innhold, en sak med en rekke forgreninger til maktpersoner i og utenfor Grimstad kommune og til tema i kommunen og i Grimstad som lokalsamfunn.

For Holvik er det skremmende at han på denne måten knyttes opp til innholdet i varselet, på bakgrunn av de gjennomgangene han hadde hatt med varslingsmottakerne. Flertallet av de som fikk

informasjonen, var folkevalgte i Grimstad, tilhørende ytterst forskjellige politiske- og andre miljøer. Helsekjøpsaken ble allerede sommeren 2016 politisert og konfliktomfanget er i dag kolossalt.

Holvik oppfatter at informasjonen i årsmeldingen representerer et alvorlig tillitsbrudd mellom han som varsler og arbeidsgiver representert ved varslingsmottakerne. Det er uforståelig at ikke revisjonen en gang, som stort formelt apparat, tok ansvar for å sikre beskyttelse av en varsler i en så alvorlig sak med en erkjent gjengjeldelsesrisiko. I stedet gjøres varsleren nærmest til ansvarlig for og «bærer» av varselets innhold.

Den offentlige begrunnelsen for å ta opp i saken (den 27. april) er ikke referert i årsmeldingen. Den offentlige begrunnelsen var knyttet til informasjonen i tertialrapport og tidligere økonomiske underskudd i helse- og omsorg.

Holvik står åpent fram som sakens varsler

I et fire siders brev til kommunestyrets medlemmer den 12. februar 2017 står Holvik frem som helsekjøpsakens varsler (se vedlegg). Holvik begrunner i brevet hvorfor han står fram:

«Ifølge kommunens etiske retningslinjer og varslingsplakat skal varslers identitet være fortrolig. Dette tok jeg opp i møtet 19.april, og hvor vi i tillegg gjennomgikk arbeidsmiljølovens bestemmelser om varsling og forbud mot gjengjeldelser, arbeidsmiljøloven §§ 2-4 og 2-5. Det er ingenting i denne saken som tilsier at det er behov for å røpe varslers identitet. Likefullt har det vist seg at de som har mottatt mitt varsel ikke har levd opp til fortrolighetskravet. For det første ble det i kontrollutvalgets møte 28.april 2016 opplyst til de tilstedeværende at det var en varsler. Andre gang jeg registrerte uregelmessigheter på anonymitetskravet, var i mai 2016. I begynnelsen av mai, kort tid etter at varselet var levert, var jeg på to ukers ferie i Frankrike. Da jeg kom tilbake, ble jeg allerede første dag på jobb fortalt av en ansatt på rådhuset at «det er en varsler i saken». Vedkommende hadde fått informasjonen fra en av de som var til stede i kontrollutvalgets møte 28.april. I januar 2017 opplevde jeg på nytt at en person som ikke skulle ha opplysninger om varslers identitet, hadde nettopp det, og vedkommende snakket høyt om dette til meg i rådhushallen. Disse eksemplene har bidratt til å gjøre min posisjon som varsler ekstra belastende og sårbar. Jeg har hele tiden levd med usikkerhet om hvem og hvor omfattende kjennskap til varslers identitet har vært. Dette er blant momentene som ligger bak at jeg med dette brevet står frem som varsler for på den måten å hindre unødvendig spekulasjon rundt dette.»

Begge avisene lokalt trykket på eget initiativ hele brevet på reportasjeplass. Det vises for øvrig til det som er skrevet tidligere i dette notatet.

Nyheter

Her er varslerbrevet til I politikerne

Her er brevet fra spesialrådgiver Ragnar Holvik, som blant annet har antihomofobiasarbeid som en av sine oppgaver i Grimstad kommune. Brevet er sendt alle medlemmer i Grimstad kommunestyre:

Her er brevet fra spesialrådgiver Ragnar Holvik, som blant annet har antihomofobiasarbeid som en av sine oppgaver i Grimstad kommune. Brevet er sendt alle medlemmer i Grimstad kommunestyre:

Her er brevet fra spesialrådgiver Ragnar Holvik, som blant annet har antihomofobiasarbeid som en av sine oppgaver i Grimstad kommune. Brevet er sendt alle medlemmer i Grimstad kommunestyre:

Her er brevet fra spesialrådgiver Ragnar Holvik, som blant annet har antihomofobiasarbeid som en av sine oppgaver i Grimstad kommune. Brevet er sendt alle medlemmer i Grimstad kommunestyre:

Her er brevet fra spesialrådgiver Ragnar Holvik, som blant annet har antihomofobiasarbeid som en av sine oppgaver i Grimstad kommune. Brevet er sendt alle medlemmer i Grimstad kommunestyre:

Her er brevet fra spesialrådgiver Ragnar Holvik, som blant annet har antihomofobiasarbeid som en av sine oppgaver i Grimstad kommune. Brevet er sendt alle medlemmer i Grimstad kommunestyre:

Ordføreren legger ikke fram kjente opplysninger for kommunestyret
Mandag den 2. mai 2017 hadde kommunestyrerepresentant Issifou Koanda (SV) en forespørsel til ordfører Kjetil Glimsdal. Forespørselen startet slik:

«Ordfører, Ragnar Holvik kom hjem fra ferien midt i mai 2016, og en ansatt i rådhuset fortalte meg at det var en varsler i FIA saken. Hvordan kunne den ansatte vite om den taushetsbelagte opplysningen på kontrollutvalget møte om varsleren? I med at identiteten på varsleren ble kjent, gjorde dette livet til Holvik vanskelig.

Vi kan ikke ha det slik i Grimstad kommune at taushetsbelagte opplysninger om varsleren og dens identitet ble lekket ut på bygda...

Ordfører, hvem har lekket ut opplysningen om varslerens identitet?»

I sitt korte svar fortalte ordføreren om første gang han selv fikk vite om varslerens identitet av varsleren i januar, om rykter på kryss og tvers, «hvis det har skjedd en glipp» og at det er viktig at taushet holdes.

Det hadde ikke vært vanskelig for ordføreren å fremskaffe flere opplysninger. Bare i kommunestyresalen samme kveld, satt det flere som hadde viktig informasjon om brudd på varslerens konfidensialitet. Disse valgte påfallende nok å forholde seg tause med sin kunnskap.

I stedet for å forsøke å belyse saken med lett tilgjengelig kunnskap, påsto ordføreren at en ny gransking var nødvendig for å besvare representanten Koandas spørsmål om hvem som hadde brutt Holviks krav på konfidensialitet.

Holvik har i to samtaler gjennomgått helsekjøpssaken med ordfører og redegjort for hvordan det har vært å være varsler og for årsaker til at han til slutt ble tvunget til å stå frem på grunn av ulike brudd på hans person- og varslervern. Ordføreren unnlot imidlertid å gi kommunestyret den informasjonen han sitter på i saken.

Ordføreren unnlot således å fortelle kommunestyret:

- at han selv fikk vite, allerede i april 2016, at det var en varsler i saken.
- at alle de som var til stede i kontrollutvalgets møte den 27. april 2016 fikk vite at det var en varsler i saken. Allerede en uke etter at varselet var gitt, hadde dermed seks folkevalgte og en ansatt i revisjonen kjennskap til at det var en varsler, noe de ikke skulle hatt.
- at en ansatt på rådhuset midt i mai kunne fortelle varsler «at det er en varsler i saken», og hvem denne informasjonen stammet fra.
- at en person, som det i varslingsmøtet i april 2016 ble gjort avtale om at det var særlig viktig at ikke fikk vite at det var en varsler i saken, uoppfordret fortalte varsler: "Det var bra at du varslet saken".

Det kan spørres hvorfor ordfører i kommunestyret unnlot å fortelle det han visste om personvernbrudd fra kommunale representanter? Hvorfor gjorde ikke ordføreren noe forsøk på å belyse forespørselen? Og hvorfor har ikke Holvik så mye som mottatt en beklagelse for at han som følge av dette bruddet, må bære konsekvensene av taushetsbruddene? Hvordan er dette i samsvar med det arbeidsgiveransvaret Grimstad kommune har overfor en varsler i en så alvorlig sak?

Holvik har to ganger i januar 2017 gjennomgått varselet med ordfører Glimsdal. Her ble konfidensialitet-bruddene gjennomgått.

Vedlegg.

Kopi fra brev av 22.06.17 fra advokat Birthe Eriksen til Grimstad kommune; kapittel 3.4.2:

3.4.2 Brudd på rettsplikt/løfte om konfidensialitet

Bruddet på Holviks rett til konfidensialitet omkring hans identitet som varsler, er en alvorlig sanksjon i strid med både personopplysningsloven/personopplysningsforskriften og klar avtale mellom Holvik og sentrale representanter for arbeidsgiver (kontrollutvalget og revisjonen) i det såkalte «varslingsmøtet» den 19. april 2016. Løftet gjaldt både informasjon om Holviks identitet samt informasjon om at det var en varsler i saken. Det ble tatt slike forholdsregler på møtet at verken kontrollutvalget/revisjonen en gang fikk beholde den PP Holvik holdt for dem om innholdet i sitt varsel.

Det er verdt å merke at deltakerne i dette møtet faktisk foretok en innledende risikovurdering (dog uformell), av hvilken risiko Holvik løp, fra både organisasjonen (ledere og ansatte i Grimstad kommune) og fra lokalsamfunnet. I tillegg var anonymitet viktig for Holviks ønske/behov for å også kunne beskytte interne kilder.

Personvernbruddet overfor Holvik som varsler, finner altså sted *til tross* for en forutgående, *faktisk anerkjennelse* av konkrete risikoforhold. Rettsbruddet utgjør dermed en alvorlig gjengjeldeshandling i seg selv, men inngår også som ledd i den gjengjeldelses- og utstøtelsesprosessen han for øvrig utsettes for.

Alvorligheten i rettsbruddet underbygges videre av at Holviks identitet og informasjonen faktisk lar seg skjule. Det gjelder både i kontrollutvalgets møte den 27. april 2016 hvor det blir gitt en troverdig forklaring til offentligheten knyttet til tertialrapport og de økonomiske overskridelsene innen helse- og omsorg som fungerte som begrunnelse for at kontrollutvalget grep fatt i saken om kjøp av helsetjenester. Ingen stilte spørsmål ved denne begrunnelsen.

Holvik har god informasjon om hvordan bruddet på hans krav på konfidensialitet knyttet til sin rolle og identitet har skjedd, men det er forhåpentligvis ikke behov for å gå detaljert inn på denne. Det sentrale er at det er arbeidsgiver som er ansvarlig for denne type rettsbrudd da det er *arbeidsgiver* som har ansvaret for at slike brudd *ikke* skal finne sted.

Det er bruddet på konfidensialitet, med de følger dette får for Holviks trygghet, herunder ryktespredning osv., som *tvinger* ham til å varsle åpent til et samlet kommunestyre. I alvorlige varslingssaker, har det nemlig vist seg at full offentlighet til slutt kan bli den eneste måten å sikre seg en viss beskyttelse på, når arbeidsgiver svikter.

VEDLEGG:

Kopi av brev til kommunestyret 12.februar 2017 – andre varsel i helsekjøpsaken:

Grimstad 12.februar 2017

Til medlemmer av Grimstad kommunestyre

I det politiske miljø, eller deler av det, er det kjent at det er en varslar i helsekjøpsaken. Saken har nå kommet så langt at jeg ikke tror det vil skade den med åpenhet om varselet. For egen del vil det (forhåpentligvis) være en lettelse.

Belastningen har vært betydelig siden jeg i mars 2016 fikk vite om og etterhvert skjønnte omfanget av det som nå er allment kjent om helsekjøpsaken i Grimstad kommune. At det siden 2012 er kjøpt inn helsetjenester for nær 100 millioner uten lovlige rammeavtaler og at rådmenn og kommunalsjefer bevisst holdt dette og andre alvorlige forhold skjult for folkevalgte organ og offentligheten.

Varsalet.

I begynnelsen av april 2016 kontaktet jeg leder av kontrollutvalget, først på telefon og deretter i et møte mellom oss to. Mer formelt ble innholdet i varselet gjennomgått i et møte med kontrollutvalgets leder, leder av Aust-Agder Revisjon IKS og kontrollutvalgets sekretær 19.april 2016 på fylkeshuset i Arendal.

Tema på møtet 19.april var blant annet:

- Regnskapsutskrift på kjøp av helsetjenester for perioden 2013-2015 på 95 millioner, store deler trolig gjort i strid med lov om offentlig anskaffelser.
- Oversikt over kjøp av tjenester fra Farm in Action på 18 millioner fra sommeren 2012 til august 2015.
- Forhold mellom Farm in Action og ledelsen i Grimstad kommune.
- Sakspapir, referat og hva som skjedde i forbindelse med kontrollutvalgets møte 14.oktober 2015.
- Spørsmål om revisjonen og kontrollutvalget var habile til å ta denne saken videre på en uavhengig måte sett på bakgrunn av sakens forhistorie og deres befatning med saken høsten 2015.
- Praksisen med muntlige orienteringer fra rådmannen i kontrollutvalget, noe som fratrar offentligheten mulighet til innsyn/transparens i saker som behandles i utvalget.

Revisjonen og kontrollutvalget fikk ikke presentasjonen (PP) som jeg brukte under møtet, siden de ikke kunne garantere dens (min) anonymitet. PP-presentasjonen er vedlagt dette brevet og viser mer detaljert innholdet i varslingsmøtet 19.april.

Revisjonens rapport fra juni 2016 og BDO-rapporten fra desember 2016 har verifisert varselet.

Hvorfor varsle?

Da jeg ble kjent med saken i mars-16, var jeg aldri i tvil om at dette var en sak det var helt uaktuelt å bidra til å legge lokk på. Både egen moral, mine arbeidsoppgaver og kommunens etiske retningslinjer gav klar retning for hva som var riktig å gjøre.

«Det er ikke lojalt mot Grimstad kommune å bidra til å skjule kritikkverdige forhold», heter det i de etiske retningslinjene til Grimstad kommune. En setning ordføreren selv understreket i Grimstad kommunestyre 29.mars 2016. Høsten 2015 fikk jeg dessuten antikorrupsjon som en av mine oppgaver

og ble kommunens kontaktperson til Transparency International Norge. I mars 2016 var GK, ved undertegnede, teknisk arrangør for et regionalt seminar om antikorrupsjonsarbeid i kommunesektoren. Det innholdsmessige sto Transparency International Norge og KS for. Grimstad kommune hadde seks deltakere på seminaret.

Med min lange fartstid i Grimstad kommune, 27 år, var det våren 2016 ikke vanskelig å se at denne saken hadde alvor ut over seg selv. At saken er toppen av et isfjell av utfordringer Grimstad kommune står i.

Det er ingen tvil om at det var min plikt å varsle saken. Og ansvaret for at jeg kom i denne krevende posisjon, har ledere i Grimstad kommune som over år har utført en rekke handlinger i strid med lov og etiske retningslinjer. Ledere som handler galt, skjuler dette og forventer at ansatte skal gjøre det samme, gjør ikke bare skade på Grimstad kommune, men setter ansatte i uholdbare etiske dilemma og utfordrer deres integritet på en uholdbar måte. Dette er et problem i Grimstad kommune. Ikke bare i denne saken.

Varselet er ene og alene mitt ansvar. Ingen andre kan lastes for at helsekjøpsaken ble varslet til kontrollutvalget og revisjonen. Den som gav meg den første innsikt i deler av saken, har handlet lojalt mot Grimstad kommune ved å gi opplysninger til rådmannens spesialrådgiver, en som hadde mulighet til å gjøre noe med de kritikkverdige forholdene.

Ifølge kommunens etiske retningslinjer og varslingsplakat skal varslers identitet være fortrolig. Dette tok jeg opp i møtet 19.april, og hvor vi i tillegg gjennomgikk arbeidsmiljølovens bestemmelser om varslingsforbud og forbud mot gjengjeldelser, arbeidsmiljøloven §§ 2-4 og 2-5. Det er ingenting i denne saken som tilsier at det er behov for å røpe varslers identitet. Likefullt har det vist seg at de som har mottatt mitt varsel ikke har levd opp til fortrolighetskravet. For det første ble det i kontrollutvalgets møte 28.april 2016 opplyst til de tilstedeværende at det var en varsler. Andre gang jeg registrerte uregelmessigheter på anonymitetskravet, var i mai 2016. I begynnelsen av mai, kort tid etter at varselet var levert, var jeg på to ukers ferie i Frankrike. Da jeg kom tilbake, ble jeg allerede første dag på jobb fortalt av en ansatt på rådhuset at «det er en varsler i saken». Vedkommende hadde fått informasjonen fra en av de som var til stede i kontrollutvalgets møte 28.april. I januar 2017 opplevde jeg på nytt at en person som ikke skulle ha opplysninger om varslers identitet, hadde nettopp det, og vedkommende snakket høyt om dette til meg i rådhuset. Disse eksemplene har bidratt til å gjøre min posisjon som varsler ekstra belastende og sårbar. Jeg har hele tiden levd med usikkerhet om hvem og hvor omfattende kjennskap til varslers identitet har vært. Dette er blant momentene som ligger bak at jeg med dette brevet står frem som varsler for på den måten å hindre unødvendig spekulasjon rundt dette.

Om å varsle.

Å varsle helsekjøpsaken har vært krevende. Det har vært ensomt. Jeg har måttet klare meg selv. En ting er at Grimstad kommune ikke har ordentlige rutiner for varslingsforbud eller ordninger som ivaretar varslere. En annen er at ledelsen/organisasjonen mangler kompetanse og forståelse for varslersrollen. Jeg har selv, i en annen sak for ikke særlig lenge siden, opplevd alvorlige negative sanksjoner (uthenging som varsler, utfrysing og fratagelse av arbeidsoppgaver) som følge av varsel om alvorlige kritikkverdige forhold. Og jeg har selv sagt følt redsel for at dette skal skje igjen i helsekjøpsaken. Siden oktober 2016 har jeg opplevd min arbeidssituasjon utrygg, uten at jeg kjenner årsaker til dette. Ordføreren har to ganger blitt orientert av meg. Dette oppleves veldig urettferdig! Igjen opplever jeg at den som sier ifra om det kritikkverdige, blir «tatt», at de som har gjort feil beskyttes.

En del av belastningen med å varsle en så alvorlig sak som denne, handler om å følge med på alt som skjer rundt saken. Blant annet å være vitne til alle aktiviteter for å bortforklare, bagatellisere og legge lokk på saken. Jeg har ikke merket nevneverdig interesser fra ledelsen om å høre alternative syn i helsekjøpsaken, og det har forundret meg. Og når kommunestyret eksempelvis stemmer nei til å bli orientert om kommunens regler for varsling og ivaretagelse av varslere, føles det som manglende respekt og verdsetting av det å varsle om kritikkverdige forhold i Grimstad kommune.

Ordføreren og rådmannen ble i andre halvdel av januar orientert om at jeg varslet helsekjøpsaken.

Hvordan kunne det skje?

Jeg har selvsagt i denne tiden tenkt mye på hvordan det var mulig for denne organisasjonen å begå så omfattende brudd på lovverk, egne innkjøpsregler og etiske retningslinjer som denne saken har avdekket. Hvordan var dette mulig sett på bakgrunn av revisjonens dokumentasjon i 2009 om omfattende brudd på innkjøpslovgivningen, den store oppryddingen etter dette i 2010-2012 og markedsføringen av Grimstad kommune som foregangskommune på innkjøp? Hvorfor har ingen, tilsynelatende, satt ned foten? Hvorfor har ingen varslet? For det har ikke manglet på kursing og kunnskap om offentlige anskaffelser blant ledere i Grimstad kommune. Og hvorfor har dette skjedd så lukket? I en kommune som ikke har vært tilbakeholden med å markedsføre seg med åpenhet? Og hva er det uttrykk for når så mange ledere tilsynelatende syntes det er greit å holde denne saken skjult for folkevalgte og offentligheten? At det i en akutt situasjon om plassering av en bruker kan skje valg som ikke er helt «etter boka» (i 2012), er til å forstå, men ikke at det fremdeles i 2017 kjøpes tilsvarende tjenester i konflikt med regelverket.

Hva er Grimstad kommunes utfordringer?

Hva som er kommunens utfordringer kunne jeg skrevet side opp og ned om. Jeg velger i stedet å peke på noen få av utfordringene i Grimstad kommune:

- At kritikk blir lite verdsatt, ofte ignorert og at ansatte opplever at det kan slå tilbake på dem selv å si fra.
- At ledere kan dekke over (hverandres) kritikkverdige forhold. Terrorbalanse kaller jeg det.
- At ansatte opplever at ledere forventer at de skal holde kritikkverdige forhold skjult. Ansatte påføres dermed urettmessige etiske dilemmaer som utfordrer deres integritet.
- At ansatte opplever at det ikke ryddes opp i kritikkverdige forhold.
- At ledere, for eksempel i helsekjøpsaken, ikke stilles til ansvar for gale handlinger. Forholdene bortforklares og bagatelliseres. Det motiverer ikke ansatte for rett praksis.
- At det ikke stilles klarere forventninger til involverte ledere i helsekjøpsaken om å bidra til i større grad å opplyse saken.
- At det over lang tid er etablert en praksis med fallskjermer til enkelte ansatte, fortrinnsvis til tidligere ledere som har fått nye oppgaver. Dette er negativt for arbeidsmiljøet, kommunens økonomi og bidrar til uheldige lojalitetsbånd og til en kultur hvor kritikkverdige forhold holdes skjult.
- At det tilsynelatende fremdeles er greit at ansatte brukes som gratis dugnadshjelp på lederes eiendom under navnet av å være teambuilding.
- Osv.

I de etiske retningslinjene for folkevalgte og ansatte i Grimstad kommune heter det innledningsvis: «folkevalgte og ansatte har et selvstendig ansvar for at egne handlinger er i samsvar med de etiske retningslinjene». Jeg opplever at dette perspektivet har blitt underkommunisert i helsekjøpsaken. Det

er over tid gjort en rekke handlinger i saken i strid med lov, kommunens verdier og etiske retningslinjer. Handlinger både involverte folkevalgte og ansatte er ansvarlige for.

De på rådhuset som har vært kritisk til denne saken og måten den har blitt håndtert på, har møtt lite forståelse og støtte fra ledelsen mens saken har pågått. Det oppleves belastende og demotiverende å være tett på såpass stor avstand mellom kommunens verdier og etikk og praksisen denne saken har avdekket. Ledelsens manglende ydmykhet, selverkjennelse og beklagelse over det som har skjedd, tapper energi i arbeidshverdagen. En skal tilsynelatende bare se fremover.

At denne saken har fått så store dimensjoner og dratt så langt ut i tid, er først og fremst Grimstad kommunes og ledelsens eget ansvar. Forenklet sagt; for det første er det flere som har handlet galt gjentatte ganger og over lang tid, og for det andre har ikke administrasjonen gitt folkevalgte og offentligheten ordentlig informasjon når de burde eller hadde anledning til det. At noe dekkes over, har forfulgt saken under hele forløpet. Rådmannen kunne og burde i oktober 2015 ha gitt kontrollutvalget ordentlig informasjon om saken. Det ble ikke gjort. I mai 2016 kunne rådmannen informert kontrollutvalget fyllestgjørende om saken. Det ble ikke gjort. Og jeg har ikke noe problem med å skjønne helse- og omsorgsutvalget som i januar 2017 karakteriserte rådmannens saksfremstilling som «forsvarstale», og ba om nytt saksfremlegg.

Jeg er takknemlig overfor de ganske få som har vært min støtte i denne tiden!

Med vennlig hilsen
Ragnar Theis Holvik
Spesialrådgiver,
Rådmannen

Vedlegg: PP-presentasjonen brukt under varslingsmøte 19.april 2016 på mellom revisjonsleder, kontrollutvalgets leder og sekretær og undertegnede.

Kopi: Rådmannen, Aust-Agder Revisjon IKS, Transparency International Norge, Aust-Agder FO

Vedlegg 1a)

VARSEL OM
DET SOM KAN SE UT TIL Å VÆRE:

- KJØP AV TJENESTER UTEN ANBUD OG RAMMEAVTALER FOR 50-100 MILLIONER (DIREKTEANSKAFFELSER)
- ALVORLIG ENKELTSAK?

Viser til sak 36/15 i kontrollutvalget i
Grimstad kommune

Min stilling: Spesialrådgiver for rådmannen - bla "koordinere kommunens antikorrupsjonsarbeid"

Saksbehandler

Spesialrådgiver for rådmannen (stillingkode 853030)

Generell oppstilling:

Så langt som spesialrådgiver for rådmannen skal bidra med sakshandlingskompetanse på en rekke felt. Spesialrådgiveren skal håndtere både forberedelse av saker, fullført sakshandling på svulste saker og følge opp svulste saker på vegne av rådmannen.

Spesialrådgiver forsvinner til 2024

Oppgaver som ligger til spesialrådgiveren er:

Spesialrådgiveren utfører oppgaver på vegne av og i tillegg med kommunestyret og ledelsen:

- **Regionalt samarbeid:** Blant rådmannen i samarbeid med regionalt samarbeid.
- **Overordnede kommuneanalyser:** Følge opp ulike kartlegginger av kommunens økonomiske kommunikasjonsnett, fornyingsvederståelse, fylkeskommens kommunehygiene, data, boliforhold og utbygging og lignende. Dette gjøres i samarbeid med andre relevante fagmiljø, for eksempel Virksomhetsting.
- **Saksbehandlere:** Løse fullført sakshandling på rådmannens vegne i enkeltsaker.
- **Kommunale planer:** Følge opp utarbeidelse av kommunale planer og samarbeid med andre fagmiljø.
- **Oppfølging av kommuneplassen og andre sentrale planer:** Følge opp rådmannen i samarbeid med andre fagmiljø og kommunestyret på de sentrale planer, spesielt med vekt på måloppfølging.
- **Antikorrupsjonsarbeid:** Sammenheng mellom antikorrupsjon og være kontaktpunkt mot Transparency Norge.
- **Generell bistand:** Bistå rådmannen i enkeltsaker etter behov.

Utenfor stillingen:

Spesialrådgiveren vil i tillegg på berøring med andre fagmiljø i kommunen og kunne bistå med fullført sakshandling og samarbeid med kommunestyret, rådmannen og andre fagmiljø i kommunen.

Oppgaver som ligger til spesialrådgiveren er:

- **Oppfølging av kommuneplassen og andre sentrale planer:** Følge opp rådmannen i samarbeid med andre fagmiljø og kommunestyret på de sentrale planer, spesielt med vekt på måloppfølging.
- **Antikorrupsjonsarbeid:** Koordinere arbeidet med antikorrupsjon og være kontaktpunkt mot Transparency Norge
- **Generell bistand:** Bistå rådmannen i enkeltsaker etter behov.

Har vært ansatt i Grimstad kommune siden 1989:

- I helse og sosial frem til 2005
- I rådmannens stab/samfunn og miljø/rådmannen siden 2005
- Overordnet planlegging, utredninger, saksbehandling for kommunestyret mv
- Barnas representant. Fjernet i 2003. Sivilombudsmannen/dep/Stortinget. Kommunestyret beklaget/oppreiing.

- **Oppfølging av kommuneplassen og andre sentrale planer:** ra vegne av rådmannen følge opp arbeidet med å gjennomføre kommuneplassen og andre sentrale planer, spesielt med vekt på måloppfølging.
- **Antikorrupsjonsarbeid:** Koordinere arbeidet med antikorrupsjon og være kontaktpunkt mot Transparency Norge
- **Generell bistand:** Bistå rådmannen i enkeltsaker etter behov.

Kontrollutvalget i Grimstad:
36/15 Orientering om kjøp av helsetjenester

*Arkivsak-dok. 15/14310-1 Arkivkode. 210 Saksbehandler Benedikte Vonen
Saksgang Møtedato Saksnr 1 Grimstad kontrollutvalg 14.10.2015 36/15*

Forslag fra sekretariatet: Kontrollutvalget tar saken til orientering.

Saksopplysninger:

Rådmannen har avdekket at det over tid er kjøpt inn tjenester til helsesektoren i kommunen fra leverandører som ikke har rammeavtale med kommunen. Han ønsker å orientere kontrollutvalget om saken.

Kommunalsjef Berit Grønning Nielsen vil orientere i møtet.

Vurdering fra sekretariatet:

Vi gjør oppmerksom på at det kan bli aktuelt for kontrollutvalget å vurdere å lukke møtet med hjemmel i kommuneloven § 31 punkt 2 og/eller 5.

Kontrollutvalget Protokoll:
36/15 Orientering om kjøp av helsetjenester

Behandlet av Møtedato Saksnr 1 Grimstad kontrollutvalg 14.10.2015 36/15

*Forslag fra sekretariatet:
Kontrollutvalget tar saken til orientering.*

Behandling i møtet Kommunalsjef for helse- og omsorgssektoren Berit Grønning Nielsen redegjorde overfor kontrollutvalget for innkjøp av tjenester uten rammeavtale i helsesektoren. Prosess er i gang for om mulig å få aktuelle rammeavtaler på plass. De vurderer også om de har ressurser knyttet til ansatte som kan øke stilling. Hun svarte også på spørsmål fra kontrollutvalget.

Votering Enstemmig for forslag til vedtak.

Vedtak *Kontrollutvalget tar saken til orientering.*

Min befatning med saken

- a) Jeg kom i kontakt med saken noe før påske-16
- b) Mine opplysninger bygger på informasjon fra en ansatt (informant) i GK som i fortrolighet gav informasjon det var vanskelig å gå med alene. Jeg har i tillegg innhentet/søkt opp ytterligere informasjon. Jeg lovet innledningsvis i saken å ikke gjøre noe som kunne identifisere informanten.
- c) I flere samtaler motiverte jeg informanten om gå tilbake til ledelsen med anbefaling om at de igangsatte ekstern granskning av saken. Rett over påske var det møte mellom blant annet konst. Rådmann og kommunalsjef/virksomhetsstyring. Konklusjonen til ledelsen var å legge lokk på historien og se framover/rette opp feilene – en praksis som kontrollutvalget i sak 36/15 har legitimert.
- d) For meg har saken en rekke etiske dilemma. Etter å ha vurdert ulike alternativer valgte jeg å informere leder av kontrollutvalget 11.april. Kun overordnet informasjon, ikke konkret.
- e) Jeg håper kontrollutvalget og revisjonen kan verne meg, og særlig min informant, som varsler. Hvis det i saken blir nødvendig å knytte noen til varselet, er det mitt ansvar, ikke min kilde.

Forutsetninger

- a) Varselet bygger på fakta/informasjon så langt jeg har dette tilgjengelig og med de begrensninger det ligger i sakens natur for min mulighet til å kontrollere og dobbeltsjekk denne, og til slutt min tolkning av informasjonen. Det gjenstår mye arbeid for å få hele "bildet" på plass.
- b) Jeg påberoper meg varselvernet i arbeidsmiljøloven §§ 2-4 og 2-5.
- c) Etske retningslinjer for folkevalgte og ansatte i Grimstad kommune, blant annet at "det er ikke lojalt mot Grimstad kommune å bidre til å skjule kritikkverdige forhold".
- d) Grimstad kommune har ikke fungerende varslingsrutiner. Min erfaring fra konkret varsling – senest fra sak i 2014/15, men også tilbake til 2003 da jeg ble fjernet som barnas representant – er at risikoen for alvorlige sanksjoner klart er til stede ved varsling om kritikkverdige forhold i Grimstad kommune. Det tryggeste for meg, og det hadde vært enkelt, hadde vært å gå til pressen med denne saken.
- e) For varsler innebærer saken ikke bare mulighet for sanksjoner fra Grimstad kommune som organisasjon/ledelse, men også fra direkte berørte både i GK og innbyggere i kommunen.
- f) Kontrollutvalget er med sin saksbehandling og vedtak i sak 36/15 medansvarlig for den vanskelige (varslings-) situasjon undertegnede og andre ansatte i GK ufrivillig har kommet i.

Sakens kjerne

- a) Det går frem av sak 36/15 i Grimstad kontrollutvalg at det over tid er kjøpt inn tjenester til helsesektoren i kommunen fra leverandører som ikke har rammeavtale". Leder av kontrollutvalget har informert meg om at kontrollutvalget fikk informasjon fra rådmannen om at "det ikke var noe dramatikk i saken".
- b) Informasjonen jeg sitter på kan tyde på at det er handlet i strid med lov om offentlig anskaffelser i over tre år, kanskje (mye) lengre, og at det i perioden fra 2012 til dd er gjort slike anskaffelser på tilsaman 50-100 millioner kroner. Under kalt Historie A.
- c) Ett firma hjemmehørende i Grimstad – Farm in Action AS – har alene (per dd) fakturert tjenester for over 20 000 000 kroner. Eier og leder av firmaet er i nær familie (svigerinne) til fungerende kommunalsjef/assisterende kommunalsjef i helse og omsorg i GK, sektoren som har kjøpt tjenestene – trolig uten konkurranse og rammeavtale. Under kalt Historie B.
- d) Kontrollutvalgets behandlet sak 36/15 med generell informasjon om ulovlig praksis og vedtok at det legges lokk på saken uten nærmere undersøkelser av fakta.
- e) Saken må sees på bakgrunn av at revisjonen i Grimstad kommune i 2009/10 avdekket omfattende brudd på lov om offentlig anskaffelser i GK. Kommunen hadde flere saker for KOFA, utarbeidet omfattende rutiner og gjennomførte store opplæringsrunder.
- f) Saken må også sees på bakgrunn av at helse og omsorg i flere år har hatt store budsjettavvik.

Historie A:

- a) Over flere år har HS kjøpt helse og sosialtjenester til x klienter fra x firmaer/organisasjoner.
- b) Det kan se ut for at tjenestene for de fleste virksomhetenes del er innhentet uten offentlig konkurranse og uten rammeavtale, men som direkteanskaffelser.
- c) I perioden aug-2012- dd kan det se ut for at GK/helse og omsorg har betalt mellom 50 og 100 millioner kroner for slike tjenestene. Noen firmaer har i perioden tatt ut betydelige beløp.
- d) Rådmannen ble av en medarbeider i september-2015 gjort oppmerksom på at gjeldende praksis var i strid med lov om offentlig anskaffelser.
- e) Rådmannen meldte fra til kontrollutvalget i oktober-15. Sakspapirer og vedtak i sak 36/15 inneholder imidlertid minimalt med informasjon. Kontrollutvalget fikk, ifølge leder av kontrollutvalget, muntlig info fra rådmannen/kommunalsjefen om «at det ikke var noe dramatisk i saken». Kontrollutvalget aksepterte rådmannens forklaring og lukket saken uten nærmere undersøkelser. Kontrollutvalgets vedtak kan forståes som en legitimering av rådmannens fremgangsmåte og løsning av saken.
- f) Rådmannen har deretter rigget opprydding: offentlig anskaffelse/konkurranse som gjennomføres vinter/vår -16.

Historie A (forts)

- g) Jeg fikk opplysninger om saken kort før påske-16. Jeg motiverte vedkommende om å ta opp saken på ny med ledelsen med anbefaling om ekstern gransking. Gransking gjaldt særlig i forhold til Historie B.
- h) Rådmannen og Kommunalsjef hadde møte rett etter påske. Ledelsen avviste på ny å gå inn i saken/granske, men ha fokus på framtid med ny anskaffelse/opprydding.
- i) Undertegnede henvendte seg til/varslet så saken til leder av kontrollutvalget (11.april).
- j) Etter det jeg kjenner til har det internt vært en gruppe med ledere som har stelt med disse sakene. Rådmannen har vært med, men møtte lite. Sammensetningen av gruppa kjenner jeg ikke, annet enn rådmannen og leder av sosialtjenesten, men det er vanskelig å tenke seg noe annet enn at toppledelsen av helse- og omsorg også har sittet i gruppen.

Hvilke spørsmål reiser historie A

Med utgangspunkt i det som finnes av fakta og under forutsetning av at grunnlaget er (omtrent) riktig, fremkommer følgende spørsmål:

1. Har det over ca. tre eller enda flere år skjedd anskaffelser av helse- og sosialtjenester i GK uten offentlig anbudskonkurranse og rammeavtaler – såkalte direkteanskaffelser?
2. Hvis ja på A; hvor mange og hvilke firmaer og organisasjoner omfattes? Og hvor omfattende i kroner utgjør kjøpene samlet og i forhold til den enkelte virksomhet?
3. Oppfylte rådmannen sin informasjonsplikt overfor kontrollutvalget i angjeldende sak (36/15), eller har rådmannen tvert om bidratt til å holde tilbake vesentlige opplysninger og dermed bidratt til å dekke over kritikkverdige forhold som om mulig også kan omfatte en svært alvorlig enkeltsak?
4. Og som følge av 1-3 over; Har rådmannen overholdt lov om offentlig anskaffelser, fulgt kommunens egne retningslinjer på området og ellers opptrådt i henhold til kommunens etiske retningslinjer?
5. Sett på bakgrunn av revisjonene rapport fra 2009/10 om betydelige brudd på lov om offentlig anskaffelser i GK, den oppmerksomhet denne rapporten fikk både offentlig og internt i GK, hvordan skal en forstå og forklare at det fortsatt og over lang tid har skjedd (skjer) omfattende brudd på samme lov?

Hvilke spørsmål reiser historie A (forts)

6. Mye tyder på at GK i betydelig omfang og over flere år har brutt lov om offentlig anskaffelser. Hva forteller det om kommunens egne ordninger for å fange opp avvik?
7. Utførte kontrollutvalget sin oppgave som kontrollutvalg på en tilfredsstillende måte da utvalget i sak 36/15 aksepterte at det ble lagt frem sak om lovstridig praksis (vedtaket bekrefter det) uten at det fremkom konkrete opplysninger i saksfremstillingen og uten at kontrollutvalget selv tok saken opp til nærmere ettersyn for å belyse de faktiske forhold?
8. I sak 36/15 - og det har jeg lagt merke til at kontrollutvalget også har gjort i andre saker, eksempelvis i eiendomsskatt-/matrikkelsaken - benyttet kontrollutvalget muntlig fremføring som del av saksbehandlingen i utvalget. Skriftlighet er normal praksis i offentlig saksbehandling, noe som sikrer at utvalgets medlemmer og offentligheten får innsyn, bli opplyst om saken og kan kontrollere de faktiske forhold. Grunnverdiene til Grimstad kommune er åpenhet, redelighet, respekt og mot. Er kontrollutvalgets bruk av muntlige fremføringer i tråd med god forvaltningsskikk og åpenhet?

Hvilke spørsmål reiser historie A (forts)

9. Har revisjonen gjort sin oppgave som revisjon i denne saken? Burde revisjonen ha oppdaget at en sektor i kommunen over år har gått til anskaffelser av tjenester i strid med loven? Særlig sett på bakgrunn at dette gjaldt helt sentrale tjenester til en sektor som årlig gikk i betydelig underbalanse og sett på bakgrunn av at det i 2009/2010 i revisjonsrapport ble avdekket massiv anskaffelsespraksis i GK i strid med gjeldende lov for anskaffelser. Og burde revisjonen ha grepet inn når den oppdaget at rådmannen i GK nærmest - slik jeg har oppfattet beskrivelsen av dette fra leder av kontrollutvalget - instruerte sekretariatet og kontrollutvalget om at det ikke skulle gis konkret informasjon i sakspapir og vedtak i saken? Vedtaket i sak 36/15 bekrefter brudd på lovverk. Burde revisjonen bare på dette grunnlag ha grepet inn i saken?
10. Med nevnte anførsler, er kontrollutvalget og revisjonen i GK selv part i saken, slik den nå står, og som sådan inhabil til videre arbeid med saken? Bør saken settes vekk til et uavhengig organ, ekstern granskning? Er del av saken en politisak?

Historie B – Farm in Action AS (FiA)

1. Hvordan de ulike elementene som utgjør de faktiske forhold i saken til slutt vil danne et helhetsbilde ved nærmere gransking gjenstår å se. Bildet jeg sitter med er en belastning, særlig at det over tre år har gått ut kr. 20 000 000 til et lokalt firma i Grimstad, eid av en i nær familie til fungerende kommunalsjef/assisterende kommunalsjef i Helse- og omsorgssektoren i Grimstad kommune. Så langt jeg kjenner til var dette del av bakgrunnen for rådmannens orientering i kontrollutvalget i sak 36/15. Det er så langt jeg har opplysninger om snakk om en direkteanskaffelse som har løpt fra 2012 fram til dd/2016.
2. Det ble gjort ny avtale om kjøp av tjenester fra FiA i juni-2015 med varighet ut 2016 (2010/369-73). Det ble omtrent samtidig inngått lignende avtaler med andre firma.
3. Alvoret i saken blir større med den behandling saken har fått i kontrollutvalget, både det som fremkommer i sakspapir og referat og ytterligere på bakgrunn av informasjon som leder av kontrollutvalget har gitt om hvordan rådmannen har opptrådt for å begrense informasjon og det som kan oppfattes som bagatellisering av saken.

HS: «Sum store leverandører», 2013-2015
Samlet kr. 95 000 000

Levnr.	Navn	Regnskapsår		Regnskapsår		Regnskapsår		Leverandør 3 siste år	% i de 3 siste år
		2013	2013	2014	2014	2015	2015		
10745	Avigo	-612 601,00	1,55	-393 660,00	1,29	-342 018,00	0,92	-1 148 076,17	1,21
20524	Nokas nystalen	-27 789,00	0,10	-8 434,00	0,03	-792 130,00	1,05	-767 845,89	0,81
32532	Nokas Tønsberg	0	-	-4 524,50	0,01	-1 335 372,00	4,11	-1 540 896,49	1,63
22540	A-Alarm	0	-	0	-	-450 000,00	1,20	-450 000,00	0,48
23220	Grubelli Beklab	-371 850,00	1,40	-214 700,00	0,70	-138 575,00	0,37	-724 922,50	0,77
23501	Stiftelsen F 10	-542 000,00	2,04	-563 000,00	1,84	-675 000,00	0,18	-1 173 000,00	1,24
28511	Stiftelsen Pinsekirken og evangelisasjoner	-105 610,00	1,52	-272 850,00	0,89	-722 670,00	1,93	-1 401 337,88	1,48
31432	TUA	0	-	0	-	-1 330 631,00	3,01	-1 430 631,00	1,20
14714	Farm-In Action	-4 045 500,00	18,20	-8 433 600,00	27,54	-6 015 611,00	17,71	-19 595 655,25	21,03
10318	Myklebostad	-554 000,00	2,08	-368 000,00	1,20	-675 000,00	1,58	-1 547 000,00	1,64
10741	I-Taxi	-663 790,30	2,57	-901 740,00	2,95	-1 059 158,00	2,78	-2 624 688,30	2,77
27356	Birkeland busser	0	-	-21 800,00	0,07	-759 766,00	2,01	-771 566,00	0,82
28700	Målrettet Intervensjon	-4 617 340,00	17,34	-5 975 998,50	19,52	-4 940 472,00	13,23	-15 533 770,64	16,42
31270	Signo Vivo	0	-	0	-	-1 635 382,00	4,28	-1 635 382,00	1,73
10587	Signo Vivo	-7 545 816,00	28,33	-6 320 340,00	20,54	-3 270 764,00	8,76	-17 124 870,00	18,11
31414	Signo Vivo	-	-	-	-	-1 635 382,00	4,28	-1 635 382,00	1,73
14227	Aberia Profil	-2 770 136,00	10,40	-3 101 500,00	10,12	-3 324 569,00	9,19	-9 205 234,47	9,84
14618	Hjemmekosten	-1 611 753,00	6,05	-450 617,00	1,47	-603 593,00	1,78	-2 725 917,47	2,88
14511	Pe-Drift og personalpsykiatri	-328 320,00	1,23	-486 285,38	1,50	-160 844,63	0,48	-953 248,05	1,05
27355	Konstall Helseene	-675 744,76	2,53	-	-	-1 712 450,56	4,58	-2 387 295,32	2,52
23101	Boots Norge	-85 945,00	0,32	-177 192,50	0,58	-129 855,00	0,35	-392 294,60	0,42
13554	Rade Kors Grimstad	-67 819,11	0,25	-1 847 335,00	6,03	-2 328 711,00	6,23	-4 243 897,88	4,43
13325	Noroom	-270 881,20	1,02	-385 771,75	1,25	-611 410,50	1,64	-1 268 063,25	1,34
30454	Kooperativ bemanning	-668 213,00	2,53	-266 455,00	0,87	-2 002 013,23	5,56	-2 936 676,25	3,00
14022	Protonomiserive (Bedt Bie)	-242 507,00	0,91	-425 067,00	1,33	-657 348,00	1,76	-1 325 319,70	1,40
Sum store leverandører artsgruppe 3 sektor 3 siste 3 år		-25 624 573,23	100,00	-30 618 870,63	100,00	-37 353 344,48	100,00	-94 593 478,32	100,00

Farm in Action AS: aug-2012 til juli 2015 (s. 1 av 3)

Eiğermøllidat 5007		GRIMSTAD KOMMUNE													5		
Bruker: ARD		SPORING ALLE TRANSAKSJONER LEVERANDØR/ad15													08.07.15 10:1		
T	BA	Bilagsnr	Fakturanr	Periode	Betalingsdato	S	Konto	Par	Vgl	IBD	Valutabelop	Rest valuta	Tekst	fakt.dato	Belop	DK	Remittid
C	FI	80032529	10712	24.08.2012	24.08.2012	N	23275100	23275100	NOK		390 000,00	0,00		24.07.2012	-390 000,00		0
C	FI	80033009	20912	24.08.2012	24.08.2012	N	23275100	23275100	NOK		-34 100,00	0,00		24.07.2012	-34 100,00		0
C	FI	80033330	40312	24.08.2012	24.08.2012	N	23275100	23275100	NOK		-34 100,00	0,00		20.07.2012	-34 100,00		0
C	FI	80033330	40312	03.09.2012	02.09.2012	N	23275100	23275100	NOK		-31 000,00	0,00		13.08.2012	-31 000,00		0
C	FI	80033330	50812	24.08.2012	24.08.2012	N	23275100	23275100	NOK		-31 000,00	0,00		05.08.2012	-31 000,00		0
C	FI	80034500	60912	30.08.2012	29.08.2012	N	23275100	23275100	NOK		-403 000,00	6,08		20.08.2012	-403 000,00		0
C	FI	80034500	70512	30.08.2012	01.10.2012	N	23275100	23275100	NOK		-34 100,00	0,00		30.08.2012	-34 100,00		0
C	FI	80034500	80812	30.08.2012	01.10.2012	N	23275100	23275100	NOK		-34 100,00	0,00		30.08.2012	-34 100,00		0
C	FI	80035000	90812	28.10.2012	26.10.2012	N	23275100	23275100	NOK		403 000,00	0,00		24.09.2012	-403 000,00		0
C	FI	80035224	12112	23.11.2012	20.11.2012	N	23275100	23275100	NOK		-469 500,00	0,00		23.10.2012	-469 500,00		0
C	FI	80040783	100512	30.10.2012	29.10.2012	N	23275100	23275100	NOK		-34 100,00	0,00		20.09.2012	-34 100,00		0
C	FI	80040905	110912	30.10.2012	29.10.2012	N	23275100	23275100	NOK		-34 100,00	0,00		30.09.2012	-34 100,00		0
C	FI	80041018	13112	20.12.2012	20.12.2012	N	23275100	23275100	NOK		69 200,00	0,00		13.11.2012	-69 200,00		0
C	FI	80041205	14112	20.12.2012	20.12.2012	N	23275100	23275100	NOK		-403 000,00	0,00		20.12.2012	-403 000,00		0
C	FI	80041222	15112	20.12.2012	21.01.2013	N	23275100	23275100	NOK		-390 000,00	0,00		20.12.2012	-390 000,00		0
C	FI	80042557	20112	10.02.2013	11.02.2013	N	23275100	23275100	NOK		-34 100,00	0,00		10.02.2013	-34 100,00		0
C	FI	80043107	20112	20.02.2013	20.02.2013	N	23275100	23275100	NOK		-403 000,00	0,00		20.01.2013	-403 000,00		0
C	FI	80043108	20112	20.02.2013	20.02.2013	N	23275100	23275100	NOK		-403 000,00	0,00		20.02.2013	-403 000,00		0
C	FI	80043165	201304	10.08.2013	10.08.2013	N	23275100	23275100	NOK		-40 000,00	0,00		10.07.2013	-40 000,00		0
C	FI	80043222	201305	20.09.2013	22.09.2013	N	23275100	23275100	NOK		-469 500,00	0,00		20.03.2013	-469 500,00		0
C	FI	80043300	301307	19.05.2013	21.05.2013	N	23275100	23275100	NOK		-403 000,00	0,00		19.04.2013	-403 000,00		0
C	FI	80043463	201306	14.05.2013	14.05.2013	N	23275100	23275100	NOK		-34 100,00	0,00		12.04.2013	-34 100,00		0
C	FI	80043516	201308	23.06.2013	24.06.2013	N	23275100	23275100	NOK		-33 000,00	0,00		24.05.2013	-33 000,00		0
C	FI	80043521	201309	25.06.2013	24.06.2013	N	23275100	23275100	NOK		-390 000,00	0,00		24.05.2013	-390 000,00		0
C	FI	80043522	201310	10.07.2013	11.07.2013	N	23275100	23275100	NOK		34 100,00	0,00		10.06.2013	-34 100,00		0
C	FI	80043545	201311	21.07.2013	22.07.2013	N	23275100	23275100	NOK		-403 000,00	0,00		20.06.2013	-403 000,00		0
C	FI	80043585	201314	21.08.2013	22.08.2013	N	23275100	23275100	NOK		-390 000,00	0,00		22.07.2013	-390 000,00		0
C	FI	80043597	201317	21.08.2013	21.08.2013	N	23275100	23275100	NOK		-33 000,00	0,00		22.07.2013	-33 000,00		0
C	FI	80043680	211315	20.09.2013	21.09.2013	N	23275100	23275100	NOK		-37 200,00	0,00		21.08.2013	-37 200,00		0
C	FI	80043700	211317	27.09.2013	27.09.2013	N	23275100	23275100	NOK		-403 000,00	0,00		21.08.2013	-403 000,00		0
C	FI	80043701	211316	12.10.2013	10.10.2013	N	23275100	23275100	NOK		-403 000,00	0,00		18.09.2013	-403 000,00		0
C	FI	80043730	211319	12.10.2013	10.10.2013	N	23275100	23275100	NOK		-46 200,00	0,00		18.09.2013	-46 200,00		0
C	FI	80043922	211321	16.11.2013	18.11.2013	N	23275100	23275100	NOK		390 000,00	0,00		17.10.2013	-390 000,00		0
C	FI	80043930	211322	15.12.2013	27.12.2013	N	23275100	23275100	NOK		-403 000,00	0,00		25.11.2013	-403 000,00		0

Farm in Action AS: aug-2012 til juli 2015 (s. 2 av 3)

Skjemtid: 6207		GRIMSTADKOMMUNE										Side: 2				
Bruker: ALI		SPORRING ADELTRANSAKSJONER LEVERANDØRFAHLS										08.07.15 10:14:31				
T	BA	Bilag nr	Faktor nr	Perfall	Betaltdato	S	Konto	Per	Val sid	Valutabslp	Rest valuta	Tekst	FaktLøst	Beløp	Rk	Remittid
C	FI	80072449	201332	25.01.2013	27.02.2013	N	2322100	201312NOK		-87100,00	0,00		25.11.2013	87100,00		0
C	FI	80072449	201335	15.01.2014	24.01.2014	N	2322100	201312NOK		-35800,00	0,00		17.12.2013	35800,00		0
C	FI	80072449	201336	16.01.2014	16.01.2014	N	2322100	201312NOK		-34100,00	0,00		17.12.2013	34100,00		0
C	FI	80072449	201337	16.01.2014	16.01.2014	N	2322100	201312NOK		-390000,00	0,00		17.12.2013	390000,00		0
C	FI	80072449	201347	02.02.2014	03.02.2014	N	2322100	201312NOK		-86800,00	0,00		31.01.2014	86800,00		0
C	FI	80072449	201346	01.02.2014	02.02.2014	N	2322100	201312NOK		-56000,00	0,00		02.01.2014	56000,00		0
C	FI	80072449	201348	01.02.2014	05.02.2014	N	2322100	201312NOK		-44000,00	0,00		02.01.2014	44000,00		0
C	FI	80072449	201349	02.02.2014	03.02.2014	N	2322100	201312NOK		-402000,00	0,00		31.01.2014	402000,00		0
C	FI	80072449	201356	31.03.2014	31.03.2014	N	2322100	201312NOK		-78400,00	0,00		01.03.2014	78400,00		0
C	FI	80072449	201345	31.03.2014	31.03.2014	N	2322100	201312NOK		-30800,00	0,00		01.03.2014	30800,00		0
C	FI	80072449	201345	31.03.2014	31.03.2014	N	2322100	201312NOK		-254000,00	0,00		01.03.2014	254000,00		0
C	FI	80072449	201345	01.02.2014	04.04.2014	N	2322100	201312NOK		-156000,00	0,00		02.01.2014	156000,00		0
C	FI	80072449	201326	01.02.2014	02.02.2014	N	2322100	201312NOK		-85800,00	0,00		01.04.2014	85800,00		0
C	FI	80072449	201323	01.02.2014	05.02.2014	N	2322100	201312NOK		-31100,00	0,00		01.04.2014	31100,00		0
C	FI	80072449	201324	01.02.2014	05.02.2014	N	2322100	201312NOK		-403000,00	0,00		01.04.2014	403000,00		0
C	FI	80072449	201325	31.05.2014	02.06.2014	N	2322100	201312NOK		-847000,00	0,00		31.05.2014	847000,00		0
C	FI	80072449	201327	31.05.2014	02.06.2014	N	2322100	201312NOK		-33000,00	0,00		01.03.2014	33000,00		0
C	FI	80072449	201328	31.05.2014	02.06.2014	N	2322100	201312NOK		-320000,00	0,00		01.03.2014	320000,00		0
C	FI	80072449	201329	31.05.2014	02.06.2014	N	2322100	201312NOK		-88800,00	0,00		01.06.2014	88800,00		0
C	FI	80072449	201329	01.07.2014	01.07.2014	N	2322100	201312NOK		-403000,00	0,00		01.06.2014	403000,00		0
C	FI	80072449	201328	01.07.2014	01.07.2014	N	2322100	201312NOK		-44000,00	0,00		01.06.2014	44000,00		0
C	FI	80072449	201328	01.02.2014	01.08.2014	N	2322100	201312NOK		-230000,00	0,00		02.07.2014	230000,00		0
C	FI	80072449	201323	01.02.2014	01.08.2014	N	2322100	201312NOK		-84000,00	0,00		02.07.2014	84000,00		0
C	FI	80072449	201320	30.09.2014	01.10.2014	N	2322100	201312NOK		-65800,00	0,00		31.07.2014	65800,00		0
C	FI	80072449	201401	30.09.2014	01.10.2014	N	2322100	201312NOK		-42600,00	0,00		31.07.2014	42600,00		0
C	FI	80072449	201325	30.09.2014	01.10.2014	N	2322100	201312NOK		-430000,00	0,00		31.07.2014	430000,00		0
C	FI	80072449	201407	03.10.2014	03.10.2014	N	2322100	201312NOK		-86870,00	0,00		03.09.2014	86870,00		0
C	FI	80072449	201408	03.10.2014	03.10.2014	N	2322100	201312NOK		-357800,00	0,00		03.09.2014	357800,00		0
C	FI	80072449	201405	03.10.2014	03.10.2014	N	2322100	201312NOK		-431000,00	0,00		03.09.2014	431000,00		0
C	FI	80072449	201411	31.11.2014	01.12.2014	N	2322100	201312NOK		-280300,00	0,00		31.10.2014	280300,00		0
C	FI	80072449	201402	30.11.2014	01.12.2014	N	2322100	201312NOK		-86800,00	0,00		31.10.2014	86800,00		0
C	FI	80072449	201414	01.11.2014	03.11.2014	N	2322100	201312NOK		-279000,00	0,00		02.10.2014	279000,00		0
C	FI	80072449	201413	01.11.2014	03.11.2014	N	2322100	201312NOK		-84600,00	0,00		02.10.2014	84600,00		0
C	FI	80072449	201413	01.11.2014	03.11.2014	N	2322100	201312NOK		-390000,00	0,00		02.10.2014	390000,00		0

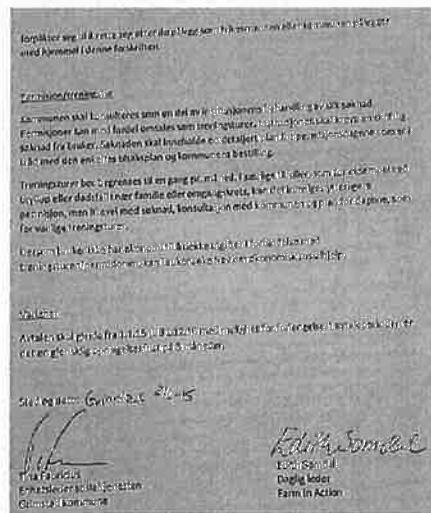
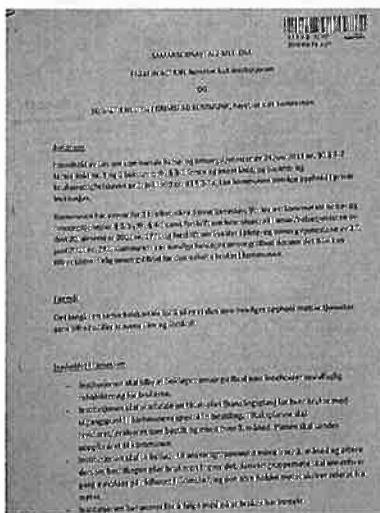
Farm in Action AS: aug-2012 til juli 2015 (s. 3 av 3)

Sum tre år = ca. 18 000 000 kroner

SKjennetegn: 5007		GSIIMSTAD KOMMUNE										08.07.15 10						
Erubler: ARI		SECRRING ALLE TRANSAKSJONER LEVERANDØR/år15																
T	BA	Bilagsnr	Fakturdnr	Forfall	Betaltdato	S	Konto	Par	Val	KID	Valutabelop	Rest valuta	Tekst	Fakt.dato	Belop	RK	RemittID	
C	F1	80091909	201420	30.11.2014	01.12.2014	N	23275100		201411	NOK	-403 000,00	0,00		31.10.2014	-403 000,00			
C	F1	80094116	201424	06.01.2015	03.01.2015	N	23275100		201411	NOK	-24 000,00	0,00		09.12.2014	-24 000,00			
C	F1	80093469	201430	31.12.2014	31.12.2014	N	23275100		201412	NOK	-279 000,00	0,00		02.12.2014	-279 000,00			
C	F1	80093470	201433	31.12.2014	31.12.2014	N	23275100		201412	NOK	-84 000,00	0,00		02.12.2014	-84 000,00			
C	F1	80093546	201428	31.12.2014	31.12.2014	N	23275100		201412	NOK	-390 000,00	0,00		02.12.2014	-390 000,00			
C	F1	80095327	201432	29.01.2015	29.01.2015	N	23275100		201412	NOK	-403 000,00	0,00		30.12.2014	-403 000,00			
C	F1	80095657	201440	29.01.2015	29.01.2015	N	23275100		201412	NOK	-314 400,00	0,00		30.12.2014	-314 400,00			
C	F1	80097291	201448	01.03.2015	02.03.2015	N	23275100		201501	NOK	-338 410,00	0,00		30.01.2015	-338 410,00			
C	F1	80097292	201449	01.03.2015	02.03.2015	N	23275100		201502	NOK	-198 400,00	0,00		30.01.2015	-198 400,00			
C	F1	80095658	201438	29.01.2015	24.02.2015	N	23275100		201502	NOK	-88 800,00	0,00		30.12.2014	-88 800,00			
C	F1	80099049	201457	29.03.2015	29.03.2015	N	23275100		201502	NOK	-153 600,00	0,00		27.02.2015	-153 600,00			
C	F1	80095047	201460	29.03.2015	30.03.2015	N	23275100		201502	NOK	-318 400,00	0,00		27.02.2015	-318 400,00			
C	F1	80095045	201459	29.03.2015	30.03.2015	N	23275100		201503	NOK	-17 600,00	0,00		27.02.2015	-17 600,00			
C	F1	80105672	201479	27.04.2015	27.04.2015	N	23275100		201503	NOK	-152 882,00	0,00		28.03.2015	-152 882,00			
C	F1	80109198	201485	07.05.2015	01.05.2015	N	23275100		201505	NOK	-240 000,00	0,00		30.04.2015	-240 000,00			
C	F1	80101931	201483	01.07.2015	07.07.2015	N	23275100		201506	NOK	-288 765,00	0,00		01.06.2015	-288 765,00			
F1																		
											-17 869 367,00	0,00			-17 869 367,00			
F1																		
											-17 869 367,00	0,00			-17 869 367,00			

Kontrakt mellom GK og FiA «gjeldende fra 01.01.15 - 31.12.16

Kontrakten er underskrevet av GK ved leder som er i direkte linje under Kommunalsjef/ass.kommunalsjef. Kommunalsjef/ass.kommunalsjef er i nær familie med underskriver fra FiA/daglig leder (og majoritetseier). Avtalen er trolig inngått uten forutgående offentlig anbud.

Farm in action på proff:

Regnskap

Beløp i hele 1000

LEDERLØNN i hele 1000	2015	2014	2013	2012	2011
Valutakode	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK
Lønn	1 223	-	574	505	0
Lønn annen kategori	-	-	-	-	-

RESULTATREGNSKAP i hele 1000	2015	2014	2013	2012	2011
Valutakode	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK
Sum driftsinntekter	0	0	0	0	0
Annere driftsinntekt	11 635	9 751	6 047	3 003	0
Sum driftsinntekter	11 635	9 751	6 047	3 003	0

Farm In Action AS

Farm In Action AS

Org nr: 990 564 352

Skriv ut Del firmaprofil

OVERSIKT REGNSKAP NYHETSTALL ROLLER OG KUNNINGSPRINGER BEDRIFTSSAMMENLIGNING NYHETER

Driftsinntekter 2015: **11 635' NOK** (2014: 9 751' NOK)
 Resultat før skatt 2015: **2 271' NOK** (2014: 125' NOK)
 Selskapsform: **AS**
 Stiftet: **2006**
 Ansatte: **15**

Likviditetsgrad:

Meget god (2,57)

1

Meget god

Lønnsomhet:

Meget god (73,9%)

1

Soliditet:

Meget god (60,4%)

1

Vis detaljert info

Kontaktinformasjon

Telefon: **37 04 99 19**

Besøksadresse: **Nygrenda 19, 4886 Grimstad**

Regnskap

Beløp i hele 1000

	2015	2014	2013
Sum driftsinntekter	11 635	9 751	6 047
Driftsresultat	2 270	133	82
Resultat før skatt	2 271	125	70
Sum eiendeler	3 090	2 255	1 799
Egenkapitalandel i %	64,4	10,4	8,1
Valutakode	NOK	NOK	NOK

Foto: Dagbladet og digitaltidning | www.arena.no. Bilde: Bente Skjerve. Utgitt for de som har fått utgjort seg i livet. Takk til alle som har hjulpet oss på veien. For alle som har hjulpet oss på veien til et bedre liv. Takk til alle som har hjulpet oss på veien til et bedre liv.

Fra kirke til ressurscenter

Grimstad midsjanskirke er nå solgt. I stedet for prøvener og salmesang, blir det nå rehabilitering og arbeid for rusavhengige i det gamle garveriet.

KURT KAMRER KURT

Denne bevegelsen hadde sin start i Grimstad. Inder av ledet skape (over prøvener) i 1990-årene og Eirik Skjerve, grunnlegger og daglig leder av rehabiliterings- og arbeidsnettverket i Farm in Action, overfor Adresse.

— Hva synes du om at dere nå har fått solgt Midsjanskirken?

— Det synes vi er veldig bra. I tillegg er veldig bra timing og en god pris for oss. Det som vi har måttet holde på igjen med søvngiggen er det mest skallet vårt på gamle HIA fordi vi manglet penger. Kan vi nå nå i gang det for fullt, så dette var veldig bra sier Bente Skjerve til Adresse.

En stor letelse

— Var det en letelse å få solgt bygget?

— Ja, det var en veldig stor letelse, sier han

Het var heller ikke spesielt vanskelig å få solgt det gamle garveriet. Bygget ble utlejet til Farm in Action for handel og var i boks, og Bente Skjerve forteller at han hadde vært en involvert i prosessen. Det bare var Farm in Action som til slutt kjøpte

Mest lært denne uka

1000 personer
Står i Jern 2
Start opp for Express
1000 personer
1000 personer
1000 personer

1000 personer
1000 personer
1000 personer
1000 personer
1000 personer

- Artikkel i *Grimstad Adresstidende* høsten 2015
- ES har vært ansatt i GK-helse og omsorg i perioden x, trolig frem til 2012.
- Søkte støtte fra Regionalt næringsfond for Arendal, Grimstad og Froland i 2012.
- Kirkebygget kjøpt høsten 2015 for kr. 11 000 000 av Farm in Action AS.

Farm in action søkte i 2012 støtte fra regionalt næringsfond for Arendal, Froland og Grimstad.

Kompetansesenter på gård- og knad om etetter

Grimstad 20.12.2012

Jeg arbeider for å etablere et helse, behandlings- og rehabiliteringstilbud for unge mennesker med rus- og psykiatrisproblematikk på Njunda i Grimstad. Planen er å utvikle et senter med høy grad av fagkompetanse, og det arbeides for samarbeid med spesialhelsetjenesten og kommunehelsetjenesten på kjøp av plasser. Virksomheten er knyttet opp til gårdsbruk, med gårdsrelaterte aktiviteter som en integrert del av behandlingsopplegget. Kvalitet og fagkompetanse er sentrale verdier i et tilbud som har fokus på brukernes ressurser, mestring og utvikling, og hvor det arbeides målrettet for å skape endring. Oppfølging av klientene kan videreføres til andre arenaer etter endt opphold på gården. En egen behandlingssidell er under utvikling, og vil danne utgangspunktet for tilbudet. Det er ønskelig at senteret skal representere noe nytt på området.

Min bakgrunn er psykiatrisk sykepleier. Jeg har i flere år drevet ulike private dag- og døgntilbud for personer med rus- og psykiatrisproblematikk. Tilbudene har stort sett vært drevet med gårdsbruk som ramme og utgangspunkt, og det har vært fokusert på individuelt tilrettelagte aktiviteter innenfor en trygg og forutsigbar ramme. Metodene har vært ressursfokusering og målrettet miljøterapi, med tett oppfølging, samtaler og veiledning. Vi har gode resultater å vise til. På jobber jeg deltid som und leder for to hofelleskaper, med fagansvar og personalansvar for 20 ansatte. For å styrke lederkompetansen holder jeg på med masterstudier i ledelse ved UiA.

Sak 24/2013: Støtte til videreutvikling av bedrift - Farm in Action AS. Vedtak: Det regionale næringsfondet for Arendal, Froland og Grimstad innvilger Farm In Action g/s et tilskudd på kr 70.000 til tilrettelegging for fortsatt vekst.

senteret med 5 plasser, og utforme og spisse innholdet i konseptet ytterlig vil driften være økonomisk bærende, og tre personer kan ansettes i full stilling. Når driften er etablert og stabil er det planlagt utvidelse med opp til 15 plasser ansatte. Det kan også være aktuelt å etablere liknende konsepter, som kan manuellene vi nå utvikler, flere steder på sikt.

Har hørt på positivt svar på søknaden.

Har gjerne kontakt for ytterligere informasjon, eller besøk på senteret!

Mvh
Edith Somdal
Kroken 34, 4885 Grimstad
TLF: 95745529
edith.somdal@c2i.net

Hvordan påvirker saken "oss andre"?

- Følgene av saken, herunder at kontrollutvalget har legitimert kommuneledelsens handlinger (legge lokk på saken/se fremover/rydde opp), er at "vi andre", som ser og/eller får informasjon om saken, blir satt i en svært krevende situasjon. Vi blir stilt overfor en rekke etiske dilemma, blant annet valget mellom å lukke øynene, noe som vil være i strid med kommunens etiske retningslinjer, eller velge rollen som varsler med betydelig risiko for negative følger. Saken påvirker arbeidsrelasjoner- og arbeidsmiljø. Tiltroen til kommunen og kommunens ledelse og hva GK formelt og uttalt står for, smuldrer. Det er ikke samsvar mellom liv og lære!
- Om kort tid skal undertegnede være saksbehandler for kommunestyret i sak som gjelder kommunens etiske retningslinjer, varsling, ytringsfrihet mv? Hva skal jeg skrive og ikke skrive i saken? Hva skal jeg for eksempel svare på pressens ulike spørsmål i en slik sak, for eksempel om de etiske retningslinjene etterleves? Hvordan blir det å samarbeide med rådmannen og andre toppledere i utarbeidelse av en slik sak?
- Saker, som denne, suger krefter av de som får kjennskap til innholdet. I hvert fall av de som bryr seg om GK!

Spørsmål til revisjonen etter telefonsamtalen i forrige uke;
- Med mulighet for at jeg har misforstått deler av innholdet..

- Jeg har gitt ganske mye info til leder av kontrollutvalget om sak 36/15, om tilbakeholdelse av info for kontrollutvalget mm. Hva er da grunnen til at revisjonen trenger mer info fra meg for å aksjonere? Revisor hevder, hvis jeg har forstått rett, at *vi trenger en begrunnelse*.
- Jeg undres; er det virkelig slik at revisjonen ikke kan gå inn og kontrollere av eget tiltak? Må revisjonen begrunne hvorfor de kontrollerer? GK skal være en åpen transparent organisasjon (kommunens grunnverdi), er det da nødvendig å begrunne ulike former for kontroll og stikkprøver?
- Er det slik at ansvaret for å skaffe revisjonen begrunnelse legges på varsler? Det oppleves slik.

Vedlegg 1b1

ETISKE RETNINGSLINJER FOR FOLKEVALGTE OG ANSATTE I GRIMSTAD KOMMUNE

Grimstad kommune er ansvarlig for grunnleggende velferdstjenester og forvalter store ressurser på vegne av fellesskapet. Kommunen er gitt betydelig makt som forvalter av en rekke lover og forskrifter. Det er derfor viktig at handlingene til folkevalgte og ansatte gjenspeiler høy etisk bevissthet. Befolkningens tillit er en forutsetning for lokaldemokratiet.

Vedtatt av Grimstad kommunestyre 28.04.2008

ETIKKPLAKATEN

For folkevalgte og ansatte i Grimstad kommune

Bedriftskulturen i Grimstad kommune skal gjenspeile etiske kjerneverdier. Folkevalgte og ledere skal gå foran og motivere til etisk refleksjon og gode valg.

De etiske kjerneverdiene i Grimstad kommune er:

ÅPENHET
REDELIGHET
RESPEKT
MOT

Folkevalgte og ansatte bidrar til å virkeliggjøre verdiene i de etiske retningslinjene når de:

ÅPENHET

- Bidrar til åpenhet i alt arbeid og samhandling i kommunen

REDELIGHET

- Opptrer redelig
- Er klar på egen rolle og unngår dobbeltroller
- Opptrer upartisk og praktiserer likebehandling
- Unngår gaver eller andre personlige fordeler som kan påvirke tjenestehandlinger, eller vekke mistanke om slik påvirkning

RESPEKT

- Er tydelig på eget syn og har toleranse og respekt for andres syn

- Møter publikum og brukere med vennlighet, respekt og omtanke
- Viser respekt for personvernet og overholder taushetsplikten

MOT

- Sier ifra om kritikkverdige forhold til den det gjelder eller varsler til noen som kan gjøre noe med det
- Tar ansvar for at egne handlinger er i samsvar med de etiske retningslinjene
- Overholder lover og regler, og forholder seg lojalt til vedtak og avgjørelser, når disse er i samsvar med kommunens etiske retningslinjer

ETISKE RETNINGSLINJER FOR FOLKEVALGTE OG ANSATTE I GRIMSTAD KOMMUNE

De etiske retningslinjer beskriver verdier, prinsipper og retning for høy etisk praksis. Varsling gjør det mulig å rette opp kritikkverdige forhold.

Folkevalgte og ansatte har et selvstendig ansvar for at egne handlinger er i samsvar med de etiske retningslinjene. Folkevalgte og ledere er rollemodeller, og skal legge til rette for en bedriftskultur hvor etisk refleksjon er en daglig aktivitet. Ledere skal sørge for at medarbeiderne er kjent med og etterlever kommunes etiske retningslinjer.

Etikkplakaten og Varslingsplakaten er en del av de etiske retningslinjene.

Åpenhet

Åpenhet skal prege alle ledd i Grimstad kommune. Selv om opplysningene etter loven kan unndras offentligheten, er det ikke dermed gitt at de skal hemmeligholdes. Innbyggernes kontroll med forvaltningen forutsetter at allmennheten også får innsyn i kritikkverdige forhold.

I en åpen bedriftskultur legger ledelsen til rette for at alle ansatte har innsyn i og forstår veivalg som tas. Ulike syn og kritikk blir hørt, vurdert og respektert.

Redelighet

Redelighet betyr at folkevalgte og ansatte opptrer åpent, ærlig og rettskaffent i møte med befolkning, brukere, samarbeidspartnere og hverandre. Alle parter skal oppleve at informasjonen kommunen gir muntlig og skriftlig, inneholder korrekte og relevante opplysninger. Redelighet er en forutsetning for tillit og godt omdømme.

Lojalitet

Folkevalgte og ansatte skal overholde lover og retningslinjer som gjelder for Grimstad kommunes virksomhet, og forholde seg lojalt til vedtak og avgjørelser, når disse er i samsvar med kommunens etiske retningslinjer. Det er ikke lojalt mot Grimstad kommune å bidra til å skjule kritikkverdige forhold.

Habilitet og rolleklarhet

Folkevalgte og ansatte skal opptre upartisk og praktisere likebehandling. Kommunens interesser og personlige interesser skal ikke blandes.

Den enkelte har selv ansvar for å opplyse om egen habilitet og å tre til side når saken krever det. Dobbeltroller og rollekombinasjoner som kan føre til interessekonflikter eller påstander om dette, skal unngås.

Kommunens folkevalgte og ansatte i sentrale leder- og administrative stillinger skal registrere seg med aktuell informasjon i "Styrevervregisteret" til KS. Registrering og oppdatering skal skje en gang i året. Rådmannen har ansvaret for registrering og oppfølging. Registreringen skal være offentlig tilgjengelig.

Det er ikke ønskelig at kommunens overordnede administrative ledelse deltar aktivt i partipolitisk virksomhet i Grimstad.

Kritikkverdige forhold skal rettes opp

Varsling er å viderefremme opplysninger om kritikkverdige forhold til noen som selv kan bidra til at forholdene rettes opp. Kritikkverdige forhold kan være brudd på lov eller retningslinjer, uforsvarlig saks- eller klientbehandling, mobbing og diskriminering, eller annen kritikkverdig atferd.

Ansatte i Grimstad kommune skal oppleve at det er ønskelig og trygt å si ifra om bekymringer og kritikkverdige forhold. Negative sanksjoner overfor den som varsler, er uakseptabelt og i strid med arbeidsmiljøloven § 2-4.

Ethvert varsel medfører undersøkelsesplikt. Den som blir varslet har ansvar for at saken følges opp. Varsleren skal ha tilbakemelding om oppfølging av saken. Dersom de kritikkverdige forholdene ikke blir rettet opp, kan det være ønskelig med ekstern varsling.

Varslerens identitet er i utgangspunktet en fortrolig opplysning, men varsleren må være oppmerksom på at det kan bli nødvendig å oppgi identiteten i forbindelse med nærmere undersøkelse av saken.

Se for øvrig VARSLINGSPLAKATEN for ansatte i Grimstad kommune.

Ytringsfrihet

Alle ansatte har som samfunnsborgere ytringsfrihet, og kan delta i den alminnelige samfunnsdebatt. Ytringsfriheten gir også ansatte rett til å uttale seg kritisk til forhold som berører virksomheten de jobber i. Det gir et godt grunnlag for en opplyst samfunnsdebatt at ansatte uttaler seg basert på faglig innsikt.

Arbeidstakeren deltar i samfunnsdebattene på egne vegne. Kommuneledelsen har rett til å beslutte hvem som uttaler seg på kommunens vegne.

Fortrolige opplysninger/informasjon

Alle saksopplysninger skal behandles etter offentlighetsloven. Den lovpålagte taushetsplikten skal overholdes.

Enhver bruk av personopplysninger skal sikres på en s nn måte at enkeltpersoner ikke blir skadelidende. Meldinger om kritikkverdige forhold knyttet til navngitte personer som samles inn og lagres eller behandles elektronisk, er å anse som personopplysninger. Kommunens varslingsrutiner skal praktiseres i henhold til personopplysningslovens   11. I tillegg skal rutiner legges opp slik at kravene til datasikkerhet og sletteplikt oppfylles.

Opplysninger som mottas i forbindelse med arbeidet i kommunen, må behandles respektfullt og ikke brukes til personlig vinning.

Mobbing og diskriminering

Grimstad kommune er imot enhver form for diskriminering og forventer at ansatte og folkevalgte bidrar til å virkeliggjøre denne holdningen.

Mobbing av kolleger skal ikke forekomme. Ansatte har et ansvar for å gripe inn eller varsle nærmeste leder dersom de oppdager at kolleger blir mobbet på arbeidsplassen. Når nærmeste leder opptrer uakseptabelt, skal saken om nødvendig bringes til neste nivå, jfr. kommunens HMS- håndbok.

Gaver og andre fordeler

Folkevalgte og ansatte skal ikke utnytte sin stilling til å oppnå personlige fordeler eller gaver av en art som kan påvirke eller være egnet til å påvirke handlinger, saksforberedelser eller vedtak.

Gaver av lav verdi, som blomster, vin, konfekt o.l. omfattes ikke av retningslinjene.

Ved tilbud om gaver og fordeler som har et omfang som går ut over kommunens retningslinjer, skal nærmeste leder kontaktes. Slike gaver skal ikke mottas, men returneres avsender sammen med et brev som redegjør for kommunens regler om dette.

Moderate former for gjestfrihet og representasjon hører med i samarbeidsforhold og informasjonsutveksling. Graden av oppmerksomhet må imidlertid ikke være slik at den kan påvirke beslutningsprosesser eller kan vekker mistanke om påvirkning.

Reise- og oppholdsutgifter i faglig sammenheng skal dekkes av kommunen. Unntak fra dette prinsippet kan bare skje etter særskilt vedtak av rådmannen. Folkevalgte legger slike saker frem for plan og  konomiutvalget.

Der kommunens innkjøps- og rabattordninger ikke omfatter alle ansatte, kan ikke ansatte og folkevalgte påberope seg private fordeler på kommunens vegne.

Annet arbeid

Arbeidsavtalen skal overholdes. Ansatte kan ikke uten videre utføre annet lønnet arbeid utenfor virksomheten eller etablere næringsvirksomhet av et omfang som kan gå utover vedkommendes arbeidsavtale med kommunen. Ekstra arbeid utenfor Grimstad kommune skal ikke føre til at den ansatte kommer i uheldige dobbelroller, habilitetsproblemer eller i annen form for konflikt med ens virke i kommunen.

Privat bruk av kommunens utstyr

Kommunens biler, tilhengere, maskinpark og båter m.v. skal som hovedregel kun benyttes i kommunens tjeneste.

Enhetsleder avgjør om utstyret kan lånes ut til kommunalt ansatte til privat bruk. Slik bruk må ikke være til ulempe for arbeidsgiver. Utlånet skal registreres og brukeren står ansvarlig for utgifter og eventuelle skader som følge av utlånet.

Med privat bruk menes bruk som er i arbeidstakers interesse. Kommunal bruk er bruk som er i arbeidsgivers interesse.

Kilder:

Følgende kilder er det hentet inspirasjon fra og kopiert fra:

- *Når sant skal sies*. En veileder fra NHO om åpen bedriftskultur og varsling. 2006.
- *"...Over streken?* En veileder fra NHO for bedrifter i deres eget arbeid med gaver.. 2006
- *Etikk, samfunnsansvar og antikorrupsjonsarbeid i kommunen*. Hvordan forankre og sikre gode, etiske holdninger og handlinger? KS prosessveileder. 2006.
- *Stolt og unik*. Arbeidsgiverstrategi mot 2020. KS. 2006.
- *Varsling om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen*. Arbeids- og inkluderingsdepartementet/Arbeidstilsynet. 2007.
- *Varsling*. Hvordan utvikle gode rutiner for varsling i kommuner og fylkeskommuner. Kommuneforlaget 2007.
- *Etikk, samfunnsansvar og antikorrupsjonsarbeid i selskapet*. KS Bedrift.
- Høringsnotat: *Forslag til regler som skal bidra til økt åpenhet og rolleklarhet i kommuner og fylkeskommuner mv*. Kommunal og regionaldepartementet 2007.
- Etiske retningslinjer for: Aust-Agder fylkeskommune og kommunene Bærum, Tønsberg, Lillesand, Tromsø og Trondheim.
- *Etiske retningslinjer for statstjenesten*, Moderniseringsdepartementet 7. september 2005.
- *Kommuneplan 2006-2018 for Grimstad kommune*
- Grimstad kommune: lederavtalene/rådmannens lederplattform.

VARSLINGSPLAKATEN

For ansatte i Grimstad kommune

Arbeidsmiljølovens § 2-4: "Arbeidstaker har rett til å varsle om kritikkverdige forhold i virksomheten. Arbeidstakers fremgangsmåte ved varslingen skal være forsvarlig. Arbeidstaker har uansett rett til å varsle i samsvar med varslingsplikt eller virksomhetens rutiner for varsling. Det samme gjelder varsling til tilsynsmyndigheter eller andre offentlige myndigheter. Arbeidsgiver har bevisbyrden for at varsling har skjedd i strid med denne bestemmelsen".

Varsling

Varsling er å videreformidle opplysninger om kritikkverdige forhold til noen som kan sørge for at forholdene rettes opp. Varsling bidrar til kvalitetssikring av virksomheten og til oppmerksomhet omkring den etiske atferd vi ønsker i Grimstad kommune. Kritikkverdige forhold kan være brudd på interne regelverk, lovbrudd, uforsvarlig saksbehandling eller klientbehandling, mobbing, eller annen uetisk eller kritikkverdig atferd.

Hvordan kan det varsles?

Varsling skal skje forsvarlig. Med det menes at intern varsling som hovedregel skal være forsøkt før eventuell ekstern varsling. Det vil alltid være ansvarlig å varsle til:

1. Nærmeste, eventuelt overordnet, ledelse eller Organisasjonsavdelingen
2. Tillitsvalgte
3. Vernetjenesten
4. Arbeidsmiljøutvalget
5. Interne revisorer eller kontrollutvalget
6. Ordføreren eller andre politikere
7. Offentlig tilsyn og myndigheter

Varsling gjennom media er forsvarlig når interne varsel ikke fører fram, eller ikke framstår som mulig for varsleren. Saken bør ha allmenn og samfunnsmessig betydning og ikke være av triviell karakter.

Varslingens form

Varselet kan gis muntlig eller skriftlig. Det anbefales å benytte eget varslings skjema og at varslingen formuleres saklig og nøkternt.

Når du har varslet

Ledelsen skal følge opp varselet.

1. Kritikkverdig forhold skal rettes opp. Varsleren skal ha beskjed innen 14 dager om hvordan varselet vil bli, eller har blitt, fulgt opp.
2. Dersom varselet viser seg å være grunnløst, skal likevel varsleren få en ordentlig forklaring og korrigerende opplysninger.
3. Ledelsen har ansvar for å ta vare på både varsleren og den som eventuelt er rammet av varslingen.

Forbud mot gjengjeldelse ved varsling

Arbeidsgiver kan ikke besvare varsling med oppsigelse, fratakelse av arbeidsoppgaver, utstøting eller andre former for negative reaksjoner som har karakter av straff eller sanksjon, jfr. aml §§ 2-4 og 2-5. Varslere som opplever negative sanksjoner, anbefales straks å orientere tillitsvalgte eller øverste ledelse.

Anonymitet og fortrolighet

Varsling kan gjøres anonymt, men åpenhet er ønskelig og vil bedre saksbehandlingen. Varslerens identitet skal, så langt som mulig, behandles fortrolig av alle involverte parter.

Arbeidsmiljøloven om varsling

§ 2-4. Varsling om kritikkverdige forhold i virksomheten

1. Arbeidstaker har rett til å varsle om kritikkverdige forhold i virksomheten.
2. Arbeidstakers fremgangsmåte ved varslingen skal være forsvarlig. Arbeidstaker har uansett rett til å varsle i samsvar med varslingsplikt eller virksomhetens rutiner for varsling. Det samme gjelder varsling til tilsynsmyndigheter eller andre offentlige myndigheter.
3. Arbeidsgiver har bevisbyrden for at varsling har skjedd i strid med denne bestemmelsen.

Endret ved lov 1 des 2006 nr. 64 (i kraft 1 jan 2007 iflg. res. 1 des 2006 nr. 1324).

§ 2-5. Vern mot gjengjeldelse ved varsling

1. Gjengjeldelse mot arbeidstaker som varsler i samsvar med § 2-4 er forbudt. Dersom arbeidstaker fremlegger opplysninger som gir grunn til å tro at det har funnet sted gjengjeldelse i strid med første punktum, skal det legges til grunn at slik gjengjeldelse har funnet sted hvis ikke arbeidsgiveren sannsynliggjør noe annet.
2. Første ledd gjelder tilsvarende ved gjengjeldelse mot arbeidstaker som gir til kjenne at retten til å varsle etter § 2-4 vil bli brukt, for eksempel ved å fremskaffe opplysninger.
3. Den som er blitt utsatt for gjengjeldelse i strid med første eller andre ledd, kan kreve oppreisning uten hensyn til arbeidsgivers skyld. Oppreisningen fastsettes til det beløp som retten finner rimelig under hensyn til partenes forhold og omstendighetene for øvrig. Erstatning for økonomisk tap kan kreves etter alminnelige regler.

Tilføyd ved lov 1 des 2006 nr. 64 (i kraft 1 jan 2007 iflg. res. 1 des 2006 nr. 1324).

§ 3-6. Plikt til å legge forholdene til rette for varsling

Arbeidsgiver skal, i tilknytning til det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet, utarbeide rutiner for intern varsling eller sette i verk andre tiltak som legger forholdene til rette for intern varsling om kritikkverdige forhold i virksomheten i samsvar med § 2-4, dersom forholdene i virksomheten tilsier det.

Tilføyd ved lov 1 des 2006 nr. 64 (i kraft 1 jan 2007 iflg. res. 1 des 2006 nr. 1324).

Grunnloven om ytringsfrihet

§ 100: Ytringsfrihet bør finde Sted.

Ingen kan holdes retslig ansvarlig for at have meddelt eller modtaget Oplysninger, Ideer eller Budskab, medmindre det lader sig forsvare holdt op imod Ytringsfrihedens Begrundelse i Sandhedssøgen, Demokrati og Individets frie Meningsdannelse. Det retslige Ansvar bør være foreskrevet i Lov.

Frimodige Ytringer om Statsstyrelsen og hvilkensomhelst anden Gjenstand ere Enhver tilladte. Der kan kun sættes slige klarlig definerede Grændser for denne Ret, hvor særlig tungtveiende Hensyn gjøre det forsvarligt holdt op imod Ytringsfrihedens Begrundelser.

Forhaandscensur og andre forebyggende Forholdsregler kunne ikke benyttes, medmindre det er nødvendigt for at beskytte Børn og Unge imod skadelig Paavirkning fra levende Billeder. Brevcensur kan ei sættes i Værk uden i Anstalter.

Enhver har Ret til Indsyn i Statens og Kommunernes Akter og til at følge Forhandlingerne i Retsmøder og folkevalgte Organer. Det kan i Lov fastsættes Begrænsninger i denne Ret ud fra Hensyn til Personvern og af andre tungtveiende Grunde.

Det paaligger Statens Myndigheder at lægge Forholdene til Rette for en aaben og oplyst offentlig Samtale.

Vedlegg 2

From: Ivar Lyngstad
Sent: 29. juni 2017 13:54
To: Tone Marie Nybø Solheim
Cc: Trond-Vegar Johansen; Arne Rugstad
Subject: Anmodning om faktaundersøkelse etter påstander om mobbing

Jeg har fått henvendelser fra ansatte i kommunen som har uttrykt bekymring for beskyldninger om mobbing og trakassering som har kommet fra Ragnar Holvik.

Dette er beskyldninger som delvis er lite spesifikke, eller som er mer konkrete i forhold til enkeltpersoner. Felles for beskyldningene er at de synes å være rettet mot ledere i kommunen.

Mobbing og trakassering på arbeidsplassen er svært alvorlig. Når det kommer beskyldninger om dette, plikter arbeidsgiver på ta dette på alvor – både av hensyn til den som påstår at han/hun blir mobbet, og av hensyn til de som får slike påstander rettet mot seg, jf. Arbeidsmiljøloven § 3-1.

Den 23.03.17 har Grimstad Adressetidende en artikkel som omhandler et mulig varslerombud i Grimstad kommune. Her har Ragnar Holvik gitt et skriftlig svar på spørsmål avisa har stilt han. Her blir han blant annet sitert på følgende:

De negative varsler-historiene er mange. På tross av arbeidsmiljølovens regler om forbud mot gjengjeldelse mot varsler, er det nettopp gjengjeldelser mange varslere opplever. Eksempelvis mobbingen jeg som varsler opplevde fra ledere i Grimstad kommune i vinter, skriver han.

I en e-post til rådmannen datert 29.05.17 skriver Ragnar Holvik:

«Jeg reagerer på:

- (Oppdaget i går) At rådmannen har publisert ny arkivplan på kommunens hjemmeside hvor min funksjon er fjernet på organisasjonskartet. Dette skjer i en situasjon hvor rådmannen omorganiserer; prosjekt "struktur". I halvannet år har de øverste i Virksomhetsstyring drevet på med dette, noe jeg opplever som bevisst mobbing og trakassering. Denne aktiviteten har rådmannen vært kjent med. Dette oppleves utrygt, ikke minst sett i sammenheng med hvordan arbeidssituasjonen min har vært siden oktober og virksomhetsstyring's posisjon i forhold til "struktur".»

Denne påstanden om bevisst mobbing og trakassering er rettet mot ledere i Virksomhetsstyring, og påstås å ha pågått i halvannet år.

Begge disse påstandene det her er vist til er meget alvorlige.

Professor Ståle Einarsen ved Institutt for Samfunnspsykologi ved Universitetet i Bergen holdt på Arbeidsmiljødagene 09-10. mai i år et foredrag der han blant annet understreket plikten arbeidsgiver har for å iverksette en faktaundersøkelse når det kommer påstander om mobbing og trakassering.

Faktaundersøkelse anbefales også av Arbeidstilsynet når påstander om mobbing og trakassering foreligger. Metoden gir et nødvendig grunnlag for videre arbeid, og er særlig nødvendig når påstand står mot påstand. Faktaundersøkelse sikrer en forsvarlig, rask og rettferdig behandling av saken, og gjør det mulig å sette punktum i slike saker. Metoden inngår i en helhetlig tilnærming til forebygging og håndtering av mobbing i den enkelte virksomhet. Metoden er i tråd med arbeidsmiljøloven og sentrale juridiske saksbehandlingsregler, og bør benyttes i alle sammenhenger der det foreligger påstand eller mistanke om brudd på arbeidsmiljøloven eller interne føringer.

Som systemansvarlig for HMS ber jeg om at rådmannen iverksetter en faktaundersøkelse omkring de påstander om mobbing og trakassering Ragnar Holvik har fremsatt.

Sender kopi av e-posten til kommunalsjef for Virksomhetsstyring og hovedverneombudet i kommunen.

Vennlig hilsen
Ivar Lyngstad
Kvalitetssjef
Virksomhetsstyring
488 91 252
www.grimstad.kommune.no

Vedlegg 3

Grimstad kommune
Rådmann

Notat

Til: Ivar Lyngstad/ Virksomhetsstyring
Fra: Tone Marie Nybø Solheim
Kopi til: Arne Rugstad / Hovedvernombud, Trond-Vegar Johansen / Virksomhetsstyring - fellesomr

Anmodning om faktaundersøkelse etter påstander om mobbing

Viser til henvendelse vedr faktaundersøkelse. Rådmannen vil vurdere å gjennomføre faktaundersøkelse over ferien, med mindre andre pågående saker resulterer i undersøkelse av de samme, påpekte forholdene. Jeg kommer tilbake når det foreligger avklaringer på dette.

Mvh Tone Marie Nybø Solheim

R

Rådmannen tok selvkritikk

Tone Marie Nybø Solheim
 torsdag
 for at
 tok varsling
 fra Ragnar Holvik
 litt nok
 ikke kom.

INNROMMET

Under torsdagsmøte. Det var en diskusjon om ansettelsen for høsten, den «Normaliseringen», at rådmann Tone Marie Nybø Solheim sa at hun sa at det var mye av som hun sa igjennom den kommunen er det som har skjedd i løvåren og som-

revende situa-
 ikke minst for
 står midt oppe
 derfor prøvd å
 må til for at vi
 komme oss vi-
 it annet.

Er seg selv

så at hun tidlig hadde invitert på besøk for å se hva som kunne være å gjøre. Kolog og profesjonsorganisasjonen. Universitetet er særlig kjent med mobbing, se og konflikt-

INNROMMET FEIL: Rådmann Tone Marie Nybø Solheim innrømte torsdag at hun gjorde feil da Ragnar Holvik varslet innk-

håndtering, og Nybø Solheim fortalte at han har en egen metodikk.

Håndterte ikke varsling riktig

– Det var viktig for meg å sortere. Hva er varsling? Og hva skal sorteres etter Arbeidsmiljøloven? Jeg har derfor prøvd å sortere og sett hva vi har hatt tak på og ikke. Det jeg ser, og som jeg ikke håndterte da det kom, var det brevet fra Ragnar Holvik som gikk til kommunestyret der

han var varsler. Han hadde med det en varslingsgrunn i saken, men jeg har ikke håndtert det som en varslingsgrunn. Det må jeg ta tak i. Han skrev om ledere som dekker over for hverandre og beskrev en terrorbalanse. Hvis dette stemmer, er det utrolig viktig at dette blir tatt tak i. Hvis det er ordnet opp i det, må vi vite det. Dette er en av de sakene vi må ta tak i som det ikke er gjort noe med, sa hun videre.

Hun sa også at kommunen

må jobbe videre med varslingsrutinene sine og bygge en skikkelig grunnmur etter det som har skjedd og få et system på hvordan de skal tas imot.

– Vi vil alltid få både klager og bekymringsmeldinger, men vi må trene oss på å reagere raskt og gjøre noe med dem. Nå ligger ting bare å trykker på hele organisasjonen, og slik kan vi ikke ha det, sa hun.

Fikk skryt

Etter skryt :
 – Je
 gjørelse
 bedre
 asjone
 en dyg
 må jol
 var de
 sa Ter

► **KJet**
 kjetil@

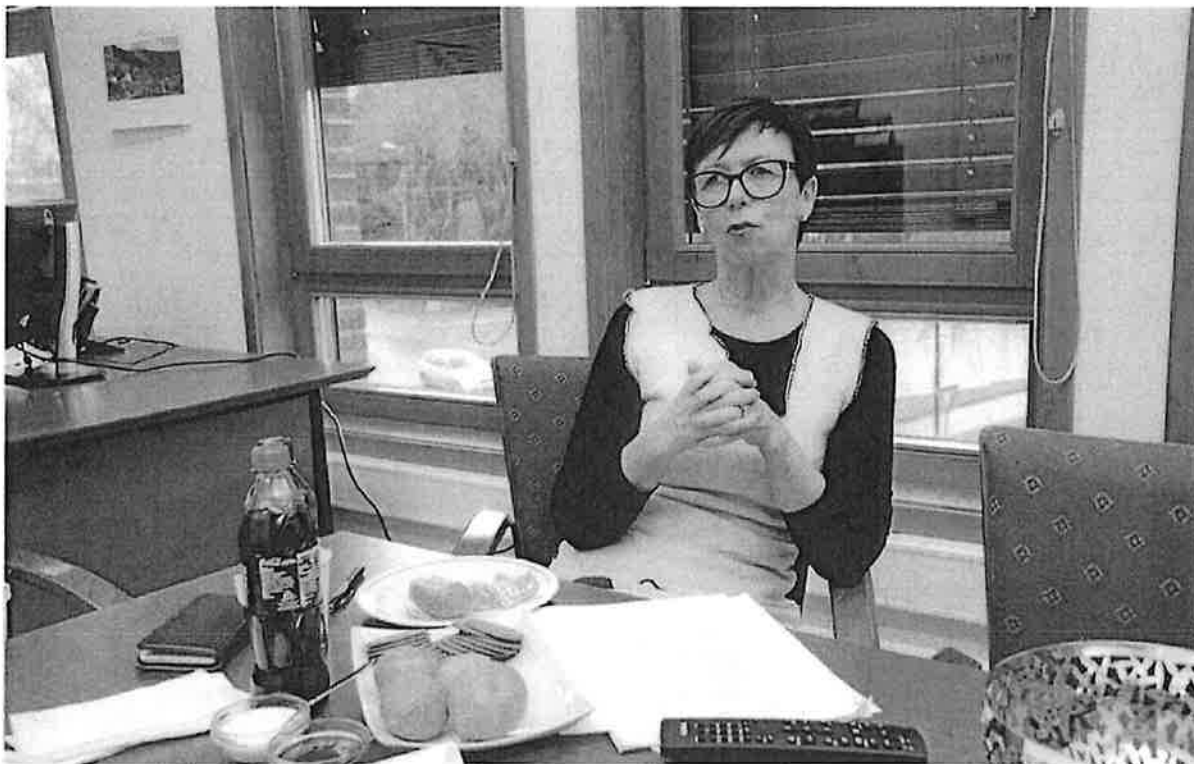
Vedlegg 5

Torsdag 7. mars 2017

Gata Nytt

6

NYHETER

NY START: Rådmannen Tone Marie Nybo Solheim stopper prosjektet på bakgrunn av politiske innspill. Oppnevningen av den tidligere kommunalsjefen for helse og omsorg i en av gruppene reagerte flere politikere sterkt på ARKIV

Stopper etikkprosjekt

Flere politikere reagerte med vantro på rådmannen utnevnte tidligere kommunalsjef for helse og omsorg, Ivar Lyngstad, til å sitte i prosjektgruppen som skulle jobbe med etikk og varslingsrutiner. Nå slår rådmannen full retrett.

» INNKJØPSSAKEN

I lørdagens utgave av Adressa uttaler kommunestyremedlem og medlem av helse- og omsorgsutvalget, Håvard Roise-land (Ap), at oppnevningen av Lyngstad var uheldig og vitnet om dårlig dømmekraft. Også Lene Langemyr (Frp) har uttalt seg kritisk, og det samme har Venstre ved Arnt Gunnar Tønnessen.

Lyngstad kommenterte saken slik i en sms til Agderposten: «Jeg har fått oppdrag av rådmannen og arbeidsmiljøutvalget, og forholder meg til det».

REAGERTE: Håvard Roise-land (Ap) mente oppnevningen vitnet om dårlig dømmekraft.

INVOLVERING: Arnt Gunnar Tønnessen tror det er fornuftig med sterkere politisk involvering.

Stopper hele prosjektet

Lørdag sendte rådmannen et brev til hele kommunestyret, der hun gjør det klart at hun nå stopper hele prosjektet på bakgrunn av politiske innspill.

«Jeg har gjort en revurdering av denne gjennomgangen ut ifra debatt i kommunestyret 27.02 og politiske innspill, og ønsker nå å stoppe pågående prosjekt. De etiske retningslinjer gjelder for både ansatte og folkevalgte. Det er derfor nødvendig med en dialog med formannskapet om hva som er en klok tilnærming videre. Jeg ønsker i fortsattelsen en prosjektgruppe som både har politiske, ansattes representanter og ledere involvert og rådmannen vil selv lede prosjektgruppen», skriver hun i brevet.

Rådmann Tone Marie Nybo Solheim bekrefter beslutningen overfor Adressa.

– Skyldes dette kritikken som kom mot at tidligere kommunalsjef for helse og omsorg, Ivar Lyngstad, ble oppnevnt til å delta i dette arbeidet?

– Bakgrunnen er politiske innspill og den gjennomgangen vi hadde i kommunestyret 27. februar. Da tenker jeg det er klokt å stoppe dette og ta en runde med politikerne. Jeg tror det er klokt å politikerne med i fortsattelsen, for det etiske reglementet gjelder også politikerne, sier Nybo Solheim.

Tar signalene

En av kritikerne, Håvard Roise-land, sier det er bra rådmannen tar de politiske signalene.

– Jeg mener handlingsplanen er veldig god, og skjønner ikke at det er nødvendig å stoppe hele prosjektet når det hadde holdt å gjøre endringer i sammensetningen i gruppen. Men

det er greit at politikerne får saken slik at dette kan bli bedre forankret, kommenterer han.

Arnt Gunnar Tønnessen (V) mener det virker fornuftig med en sterkere politisk involvering i saken.

– Problemet er ikke det etiske regelverket i seg selv, det har vi faktisk grunn til å være stolte over i Grmstad. Problemet har vist seg å være å etterleve det, sier han.

Brevet fra rådmannen

Dette var informasjonen kommunestyret fikk fra rådmannen lørdag:

«Som dere er informert om gjennom min presentasjon av plan for av oppfølging av innkjøpsaken har vi allerede startet arbeidet med gjennomgang av etiske retningslinjer og varslingsrutiner. I planen er arbeidet beskrevet som følger:

«Prosjekt «Gjennomgang av kommunens etiske retningslinjer og varslingsrutiner»

Prosjektgruppen vil bestå av hovedtillitsvalgte, hovedverneombud, kvalitetsjef og HR-sjef med rådmannens ledergruppe som styringsgruppe. Andre med erfaring på feltet vil tilsluttes gruppen ved behov. Kommunikasjonsavdelingen vil bidra i arbeidet. Forslaget vil ta inn i seg Arbeids- og sosialdepartementets høring om endringer i arbeidsmiljølovens regler om varsling i 20. juni

2016: Tiltak for å styrke varslervernet».

I utgangspunktet ble dette koblet til arbeidet i AMU for å sikre forankring og innspill fra organisasjonen (rådmannen leder AMU i denne perioden). Våre etiske retningslinjer er anerkjente og gode, men bør gjennomgås for mulig forbedring. Når det gjelder varslingsplakat/ rutiner er det viktig å se om det er behov for endring ut ifra siste års erfaring og nye forslag i lovverket. Arbeidet var tenkt forankret både i ledelsen i administrasjonen og gjennom politisk behandling, og målet var å gjøre rutiner og retningslinjer kjente og anvendbare.

Jeg har gjort en revurdering av denne gjennomgangen ut ifra debatt i kommunestyret 27.02 og politiske innspill, og ønsker nå å stoppe pågående prosjekt. De etiske retningslinjer gjelder for både ansatte og folkevalgte. Det er derfor nødvendig med en dialog med formannskapet om hva som er en klok tilnærming videre. Jeg ønsker i fortsattelsen en prosjektgruppe som både har politiske, ansattes representanter og ledere involvert og rådmannen vil selv lede prosjektgruppen», skriver rådmannen.

» Peer L. Andreassen
peer@gat.no